

TRENER

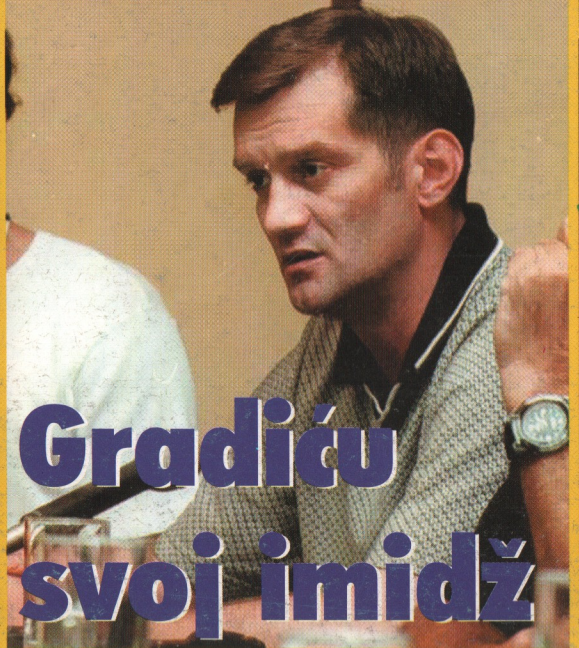

ČASOPIS UDRUŽENJA KOŠARKAŠKIH TRENERA JUGOSLAVIJE

Milovan Stepandić- Step
**Trenerski
posao je
hazard**

Zoran Sretenović:

**Gradiću
svoj imidž**

ČEKAJUĆI MEDALJU

TRENER

ČASOPIS UDRUŽENJA KOŠARKAŠKIH TRENERA JUGOSLAVIJE

Broj 16, septembar 2001.

IZ SADRŽAJA

Milovan Stepandić

Trenerski posao je hazard

Str. 4 - 7

Prof Aleksandar Nikolić:

Rad sa mladim uzrastima

Str. 8 - 13

Internacionalna klinika:

Seminar put do cilja

Str. 20 - 21

Tema broja - Naši u sveti:

Zabrinjavajući odliv trenerskih mozgova

Str. 22 - 25

Eho EP za kadete :

Afirmacija mladih na prvom mestu

Str. 29 - 30

Naš komentar

Budi trener...

Treba li uopšte, trenerima koji su prisustvovali, ili nisu, ili malo jesu, malo nisu, Internacionalnoj klinici 2001, u Beogradu (8 - 10. juna) govoriti o potrebi stručnog usavršavanja. Pokazalo se, nažalost i ovom prilikom - da. Ovaj izuzetno kvalitetan seminar, kada je u pitanju profesija košarkaški trener, pokazao je još mnogo toga što možemo zaključiti rečju - nažalost. Ako se sa našim vrhunskim stručnjacima srećemo i razmenjujemo iskustva u raznim drugim situacijama, propustiti priliku da se čuje, zašto ne i vidi i ponešto upita, dr Slavko Trninić i Dejl Braun onda se to može nazvati propuštrenom šansom. Dakle, imali smo izuzetno kvalitetan seminar. Istovremeno nema tog trenera koji radi u našim i najkvalitetnijim timovima, a koji ovde nije imao šta da nauči. Međutim, žalosna je i poražavajuća činjenica da najveći broj naših trenera seminar ne doživljava kao priliku da podigne nivo svog znanja, već kao nužno zlo uz koje se dobija licenca za rad i vođenje ekipe. Naš materijalni standard podrazumevamo. Kako se objavi neki od seminara telefoni u kancelariji UKTJ su usijani od poziva predloga koji se svode na to: Kako dobiti licencu, a ne platiti seminar? Ili gotovo još nerazumnija varijanta: Platiću, ali da budem oslobođen prisustva seminaru itd. Onda se tako i desi da seminaru ne prisustvuju, sem što ga eventualno posete da bi bili viđeni treneri saveznih liga. Treba, istine radi pomenuti kao pozitivne izuzetke Kadiju i Mijatovića. Svakako da je na seminaru mesto i stručnim saradnicima, pa studentima Više košarkaške škole koji se spremaju da svoj radni vek provedu kao treneri, a da ne govorimo o onima koji su počeli da uče tek prva slova trenerskog poziva. Ne, mi imamo i takve koji na dan seminara koga se ne bi postidela nijedna svetska trenerska asocijacija, zakazuju susrete mlađih selekcija, i to im je veliko opravdanje što ne mogu prisustvovati seminaru. Koliko neznanje i neambicioznost nemaju granica govori i podatak o ponašanju onih koji su došli na seminar - po licencu. Dok predaje dr Slavko Trninić, za koga neki smatraju da bi trebalo sam da predaje tri dana, naše kolege su seminar bukvalno shvatile kao mesto za druženje, i

to u kafiću za vreme predavanja. Organizatori su u prilici da posle svake pauze izigravaju redare koji opominju da je predavanje počelo. Nažalost, može se diskutovati i o elementarnoj kulturi nekih koji prisustvuju predavanju, a o upotrebi mobilnih telefona tokom predavanja i da ne govorimo. Sve u svemu, ovi seminari odaju vrlo sumornu sliku o nama samima. Jesu seminari tek segment sveukupnih aktivnosti, ali poznato je, nema težeg posla od učenja.

Međutim, nema dragocenijeg kapitala od znanja, jer nam to niko ne može oduzeti. Samo uz to znanje trener može biti pravi autoritet u klubu. Znanjem i radom se dolazi i do rezultata, koji nam opet dižu rejting i status u klubu, na koji se ne retko žalimo. Međutim, kako trener koji nema ambicija da se lično usavršava, ne poštuje pravila svoje matične organizacije i slično, može očekivati da bude poštovan od uprave kluba, igrača, navijača? Mi smo svi ponosni na naše trenere velikane čiji se doprinos razvoju košarke ceni u svetskim razmerama. Trebaju li nam bolji uzori. Međutim, mi svi, pomalo, živimo od njihove slave i identifikujemo se sa njima. naravno i to je prirodno, ali upitajmo se ili upitajmo ih koliko je u njihove uspehe ugrađeno učenje i mukotrpnog rada. Možda bi to mogla biti jedna od tema naših seminara koji su tek samo jedan od primera našeg, pored ostalog, nesamopoštovanja. Konačno, podiemo od sebe i od svojih ličnih ambicija. Našoj košarci su potrebni dobri treneri, od onih koji rade sa početnicima do reprezentativnih selekcija.

Milan Opačić,
košarkaški trener, član UO UKTJ

TRENER

Osnivač i izdavač:
Udruženje košarkaških trenera Jugoslavije Beograd,
Ul. Sazonova, br. 83

Za izdavača
Milan Opačić

Glavni i odgovorni urednik
Mirko Polovina

Urednik fotografije
Miroslav Todorović

Uređivački odbor
Jovo Malešević (predsednik), Milan Opačić,
Milutin Luta Pavlović, Mirko Polovina,
Zoran Radović, Mirko Stojaković,
Jovan Maksimović

Tehnička priprema:
DAN GRAF, Beograd, Alekse Nenadovića 19-21

Adresa redakcije:
Beograd, Ul. Sazonova, br. 83

E-mail:
uktj@EUnet.yu

Telefon:
34-00-851

Fax:
403-864

Štampa:
Standard 2, Beograd

Tiraž:
1000 primeraka

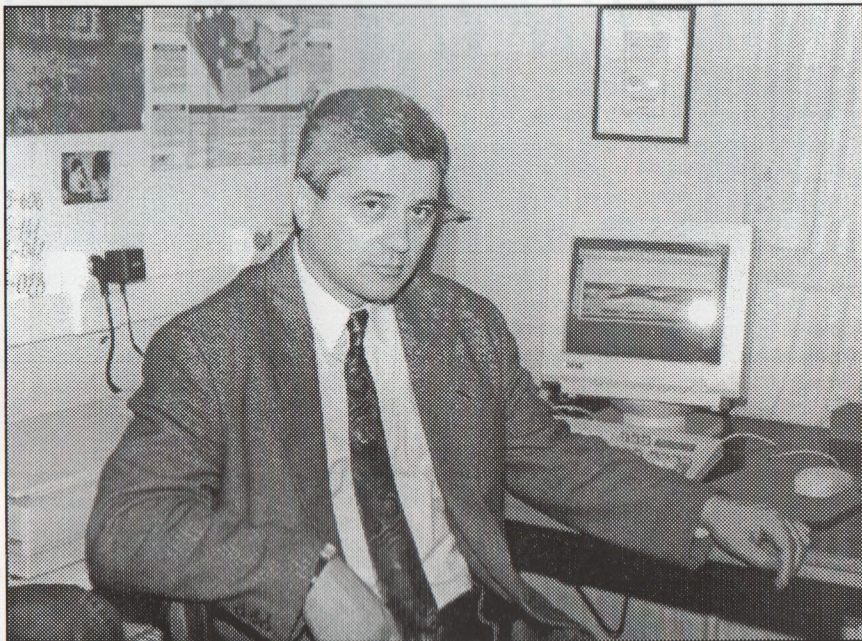
List izlazi tromesečno

Milovan Stepančić, trener sa košarkaškim tragom neprekinutim dve decenije

Trenerski posao je hazard

To što je sadašnji kormilar NIS Vojvodine svoju trenersku karijeru započeo u Šapcu baš 5. oktobra (1980), ima veze sa lanjskom „bager revolucijom“ samo utoliko, što i njega krasi razorna upornost, sposobnost da se dopadne najširim navijačkim masama i što ume da se, u ključnim trenucima, poigra sa žvcima onih koji su ga izabrali

Sadašnju košarkašku destinaciju, novosadsku NIS Vojvodinu, Milovan Stepančić je stekao prošlogodišnjim uspešnim spasilačkim zahvatom: već propisno grogirano prvoligaškog novajliju, uzdrmano serijom aperkata već u prvoj rundi takmičenja (odnos poraza i pobeđa 1:10), uspeo je da za kratko vreme - potpuno preporodi. Stručnjak, koji kaže da ne voli „rad na parče“ samo u jednoj polusezoni, primenom metode „step by step“, pobedom za pobedom, ulio je raštimovanoj ekipi dovoljno samopouzdanja da uplovi u „mirnu luku“, a novosadskim košarkaškim sladokuscima obezbedio još jednu sezonu druženja sa prvoligaškim karavanom. Uspeh je utoliko značajniji, što je raspon u osećanjima bio ogroman: najpre je bilo jako „gusto“ a na kraju „retko“ dobro. Ubitačna serija započeta obračunom sa Hemofarmom, preko pobeđa nad Zvezdom na njenom bunjištu, do završnog udarca Vujoševićevom Rad-

Karijera

Trenerski put Milovana Stepančića (47) ne samo da u proteklih 20 godina nije imao „prazan hod“ (najduže pauze između dva angažmana trajale su 10 - 15 dana), nego je bio „tečan“ i na drugi način: kroz sve gradove u kojima je podučavao košarkaše protiču velike reke: Sava, Drava, Morača, Morava, Dunav.

- Početkom oktobra 1980. postavljen sam za seniorskog trenera OKK Šabac, koji je tada bio u najnižoj, regionalnoj, tzv. „beton“ ligi. U naredne četiri godine napredovali smo sve do Prve B savezne lige tadašnje velike Jugoslavije, da bismo u tri sezone stalno popravljali plasman i 1988. godine, tada već kao KK Zorka, stigli do najvišeg ranga takmičenja - Prve A lige. Početkom 90-ih postao sam trener osiječke Slavonke, ali su poznati događaji uticali na prekid te saradnje. Nakon toga sam sremskomitrovački Srem uveo u Prvu B ligu. Vratio sam se zatim u Šabac i opet izabrio plasman u društvo najboljih: jednom smo bili treći, dva puta četvrti. Toliko puta smo se plasirali i u završnicu Kupa. Onda je na red došla podgorička epizoda: sa Budućnosti nisam sastavio celu sezonu. Došlo je do, kako ja to kažem, „neslaganja naravi“, ali su odnosi ostali do dan-danas vrlo korektni. Opet sam se vratio u Šabac i odmah preuzeo Ivu-Borovicu, sa kojom sam bio ponovo četvrti u zemlji. Po odustajanju glavnog sponzora, Zorka-farme, šabačka košarka je krenula strmoglavo nadole i ja sam se obreo u čačanskom Borcu, pravoj košarkaškoj sredini. Primarni cilj je bio povratak u elitu i, naravno, opstanak u društvu najboljih. Za samo dve godine prebacili smo plan: već u polusezoni te B lige Borac je osigurao status A ligaša. Naredne godine, u najvišem rangu takmičenja, zauzeli smo 8. mesto i plasirali se u plej of. Tu sam diživeo zaista nezaboravne trenutke: nekoliko dana pre utakmica protiv Budućnosti i Partizana karte su bile razgrabljene a sat i po pre početka meča hala je bila ispunjena do poslednjeg mesta. Iz Čačka sam krajem prošle godine došao u Novi Sad - priča popularni Stepi.

ničkom. I „cifarski“: 8. mesto, plej of, finalni turnir nacionalnog kupa.

Kakvo se košarkaško „agregatno stanje“ nazire na pragu nove takmičarske sezone?

- Ona situacija, kad sam došao, i ova sada se ne mogu porediti. Najpre je stabilizovano stanje u Klubu a onda smo zajednički, sa upravom, odlučili - šta dalje. Razmišljalo se o tri moguća puta. Prvi - borba za prvo mesto. To bi značilo kupiti, recimo Tomaševića, Topića, Šćepanovića, pa Gurovića i Lukovskog, koji su tu, u Novom Sadu, i slabiti direktno Partizan, Budućnost i - biti prvi. Znamo da je Budućnost bila šampion sa beogradskom petorkom. Međutim, za ovako nešto NIS i Grad objektivno nisu imali para. Druga solucija je bila, da dođemo do kvalitetnih mladih igrača, koje bismo forsirali. Međutim, ja sam odmah rekao da je klub mlad i da još nema svoj pogon iz kojeg bi odmah mogla da se popuni seniorska selekcija. Poznato je da Železnik, Beopetrol, Hemofarm i Budućnost važe za klubove koji trenutno najbolje rade sa mladim kategorijama. Pa ipak i oni vrše dopunsku selekciju dovodeći igrače sa strane. Zato je klub morao da se opredeli za

treću varijantu: da prema raspoloživim sredstvima napravi tim koji će garantovati 6. mesto koje smo utvrdili kao cilj, a da se postepeno dovode ti mladi igrači. I da se iz sopstvenih redova, za 3-4 godine vrši ta dopunska selekcija.

Po čemu bi NIS Vojvodina u predstojećem prvenstvu trebalo da bude prepoznatljiva i respektabilna?

- Zadržali smo sedmoricu igrača iz prošlogodišnjeg sastava (Negovanović, Bolić, Vučurović, Vukas, Rajković, Plisnić i Grušanović), i pridodali im tri

pojačanja: Đurića iz Ulkera, Savića iz Hemofarma i Čurčića iz leskovačkog Zdravlja. Sastav sa tri plejmejкера nam dopušta da igramo vrlo agresivno na spoljnim linijama. Posebno ukazujem na to da je Đurić možda trenutno najbrži plejmejker u zemlji. Dakle on je igrač koji forsira žestok tempo. S druge strane, Negovanović je malo iskusniji, sa boljim šutem, i u nekoj pozicionoj igri ima tu prednost, a u nekim varijantama čak mogu da igraju zajedno, da se dopunjuju. Imamo, dakle, dovoljan broj vrlo upotrebljivih igrača, uz dva izdanka naše škole, Medića i Čubrila, tako da se može različito kombinovati i tokom cele utakmice diktirati žestok tempo.

Ako ste markirali šestu poziciju kao klupski cilj, ko bi to trebalo da bude ispred a ko iza vas?

- Budućnost, Partizan, FMP i Hemofarm po svemu odskaču. Možda ponajviše organizaciono. Iza njih je grupa timova u kojoj je i NIS Vojvodina, sa prilično izjednačenim šansama: ako mi nismo bolji od njih, nisu vala ni oni od nas. Trudićemo se, naravno, da pomrsimo konce i prvog četvorici, ali mislim da je realna mera 5-6 mesto.

U intervjuima koje ste dali uoči ovogodišnjih prvenstvenih priprema redovno ste isticali velike dugoročne ambicije kluba, maksimalnu profesionalnu ozbiljnost takmičarskog pogona i potpunu slobodu u stručnom radu kao ostvareno „trojstvo“?

- U pogledu prva dva elementa, mi smo već vrlo blizu pomenuta četiri kluba, a ići ćemo još dalje.

Kada je u pitanju samostalnost u radu, to je bio jedan od mojih uslova da prihvatim posao. Šta ja pod tim podrazumevam: potpuno određene ruke oko vođenja utakmice, oko načina treniranja i, u velikoj meri, oko izbora igrača. Ali, tu postoji jedan važniji uslov: to je, možda, materijalna situacija u kojoj se klub nalazi i o kojoj se u današnje vreme mora jako voditi računa. Vaš novi jednogodišnji „nepisani“ ugovor sa NIS Vojvodinom je veoma zanimljiv: trodelni je, i podrazumeva da poslednja trećina neće biti isplaćena ukoliko se ne ispuni zacrtani plan.

Ima li u svemu tome hazarderstva, kojem ste poznato je, skloni, ili vam je „kec“ (6. mesto) već u rukavu?

- Trenerski posao je hazard. Pogledajte samo koliko dobrih trenera ima danas kod nas bez posla. Prema tome, ne možemo samo nešto tražiti, moramo nešto i pružiti. I igrači i ja smo vezani za trećinu ugovora, za plasman, što je po meni ispravno. Što se tiče toga da li je ugovor napisan ili je usmen, ja tu imam jasan stav: moral mi ne dozvoljava da kada više nisam trener, koristim član iz ugovora koji kaže: e, primaćeš platu do kraja važenja ugovora. Ne. Jednostavno - dokle ide, i dok zajednički radimo, ide. Kada više ne ide, pozdravimo se i razidemo. Za sve ove godine nikad nisam imao problema sa klubovima. Dogovor sa upravom mog sadašnjeg kluba nije trajao više od 2 - 3 minuta.

Da li ste u protekle dve decenije češće bili spasilac, „reanimator“ posrnulih ekipa ili lovac na trofeje?

- Hteo bih još da stvaram. Počeo bih od toga da i pored tolikog staža ne osećam teret nakon održanog treninga niti kada putujemo na utakmice. Iako sam dugo profesionalac to mi ipak pričinjava veliko zadovoljstvo. Drugo: meni rad sa reprezentativnim selekcijama nikad nije privlačio. To je rad „na parče“: samo dve-tri akcije godišnje. Osim toga, nisam dosad vodio neke vrhunske klubove koji su osvajali titule, da bih mogao da kažem da sam lovac na trofeje. Ja sam trener-radnik, stvaralac i takmičar. I pokazalo se da se u ovim klubovima u kojima sam bio, osim Šapca, nastavilo uzlaznom putanjom i posle mog odlaska. Znači, ostavio sam neki trag iza

Ambijent za dokazivanje: Stepandić sa igračima i rukovodstvom KK Vojvodine

sebe. Pokazalo se, dakle, da moj način rada donosi rezultate.

Jedan vaš kolega, trener, ima običaj da kaže da ga svaka utakmica "košta života": vaš temperament je, čini se, drukčije građe?

- Ja u svakoj utakmici učestvujem. Ne mogu da zamislim sebe, a verujem ni publika, navijači, da presedim utakmicu, kao neki drugi treneri. Ne mislim tu ništa loše. Način vođenja mojih utakmica je takav da aktivno učestvujem u igri sa mojim igračima pokušavajući da iz njih izvučem maksimum. Ne ide uvek lako, ali trener je zato tu.

Beočuzi košarkaškog lanca - uprava-trener-igrači-sudije-publika povezani su višestrukim nitima. Najtananiji su, po svemu sudeći, oni koji spajaju igrače i trenere. Jedan vaš učenik, Srđan Đurić, za koga ste vi „trener za nezaborav“ kaže da je prva stvar koju ste ga pitali bilo: da li je ozbiljan u nameri da postane košarkaš? Šta pitate one druge, već stasale, prilikom prvog susreta?

- Veoma mi je važan odnos svakog pojedinca u pomenutom lancu prema košarci. Posebno mladih igrača. Imam dosta zamerki na njihov odnos prema ovom sportu: na rad, ali i na - nivo opšteg obrazovanja. Navešću primer iz moje prakse, pre 15 godina. Sa završenom višom školom bio sam jedan od slabije obrazovanih u timu. A pogledajte danas: u svakom timu ima najmanje četiri igrača bez srednje škole. Po mom mišljenju, nivo opšteg obrazovanja značajno utiče na ukupne efekte ekipe, a ovaj surovi profesionalizam, teška ekonomska situacija i, možda, loš uticaj roditelja na te mlade igrače, želja da što pre dodju do novca to još više srozava.

Kad su u pitanju oni stariji, pri prvom susretu ih najpre obavestim da su tu

dovedeni da zajedno sa mnom, tražimo put do pobede, i da smo za to plaćeni. NIS Vojvodina je ove godine napravila jedan presedan: ukinula je za svoje profesionalce plaćanje stana i hrane. Svako ima svoj ugovor, prihode i, kao i drugi radnici, plaća sopstvene troškove. Verujem da ćemo za koju godinu doći u situaciju da nam igrači dolaze potpuno spremni na početak odigravanja pripramnih utakmica, čime će se značajno skratiti pripremni period ekipama. Ali nivo profesionalizma i nivo svesti tih igrača treba da bude na znatno višem nivou nego što je to sada, da bi se tako nešto ostvarilo.

Profesor Aca Nikolić je imao običaj da svojim učenicima govori da trener treba da bude „dosadan“: jeste li vi „dosadan“ trener?

-Što se tiče igre, samog sistema igre, tu mogu da kažem da sam „samo“ dosledan. Insistiram, naime, na ponavljanju, koje treba, vremenom, da rezultira ne bukvalno automatizmom, ali u svakom slučaju navikom igrača na odredjeni sistem rada. U pripremi treninga trudim se da izbegnem šablon, da sve to bude zanimljivo i raznovrsno, ali uvek u funkciji krajnjeg cilja koji sam postavio sebi i timu pre utakmice. Jer, onog trenutka kada, u subotu ili nedelju, okončamo meč, kad semafor označi kraj sve počinje da bude u funkciji narednog susreta. Naravno, analizu utakmice koja je odigrana ne ra-

dimo odmah, dok su glave još „usijane“, nego kad se sve smiri, kad se temeljno pregleda snimak.

Smatra se da svaki trener ima svog miljenika, pulena - onog koga stalno forsira. Da li je takav igrač samo izabrani objekt poverenja, specijalni transmisor trenerovih ideja na terenu ili pak neka vrsta odskočne daskе u karijeri, "znak raspoznavanja" pojedinih trenera?

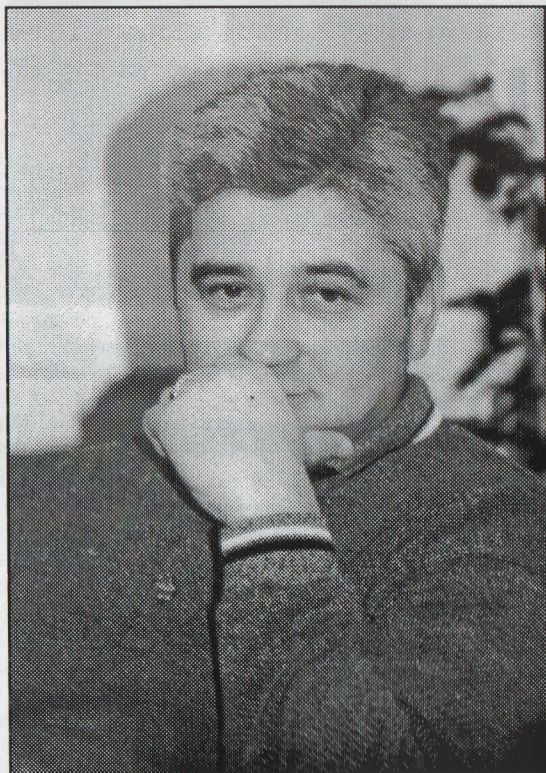
- Prvo, kod mene ne postoji igrač-miljenik. Uvek najviše voliš onog igrača koji najbolje igra. Pokušaću to da objasnim na primeru Bolića i Grušanovića. Bolić je kapiten, ima najveća prava, ali i najveće obaveze i mora uvek da stavi svoje obaveze ispred prava. I kada se uspostavi takav odnos sa igračem - a to je slučaj sa obojicom, jer su prošle godine pružili najviše, kao i sa Vučurovićem koji godinama igra, onda je dobar deo posla urađen.

Još dva pitanja oko relacije trener - igrač: može li neko da bude dobar trener ako prethodno nije igrao košarku?

Vrlo teško. Mislim da mora da bude „iz košarke“ Ja sam, recimo, bio vrlo prosečan igrač. Moj najveći domet kao igrača bio je kada sam kao student igrao u subotičkom Spartaku, koji je tada, u velikoj Jugoslaviji, igrao u Drugoj ligi.

A malo obrnuto pitanje: može li vrhunski igrač da bude vrhunski trener?

- Vrhunska karijera igrača nije garancija da će neko biti veliki trener. To je pitanje njegovog interesovanja i usavršava-

Sindikat

Veliki broj trenera je danas bez posla. Srećom po nas, Dušan Ivković je u Beogradu. Stručni rad u trenerskoj organizaciji funkcioniše vrlo dobro (seminari, časopis Trener itd.), ali mislim da nam ili u okviru organizacije ili nezavisno, treba sindikat trenera, gde bi mi bili maksimalno zaštićeni. Pamtim, kada sam bio predsednik trenerske organizacije, donet je propis, prema kojem klub nije mogao izvaditi licencu za novog trenera ukoliko prethodni trener nije potpisao izjavu da su sve obaveze prema njemu izmirene. To, međutim, nije ispoštovano: licencu je umeo da izda organ koji na to nije imao pravo. Veliki deo krivice što to tako ide snosimo, naravno, mi treneri, jer se nismo izborili za pravo mesto. Mislim da trenerska organizacija u ovom momentu nije u stanju da recimo, izvede štrajk. Da kad nekoliko trenera bude neopravdano otpušteno, pokušamo da se tome organizovano suprotstavimo. Jednostavno, nismo na to spremni. Pre svega zato, što nismo jedinstveni. Puno trenera je bez posla pa se sebično držimo onog „dok jednom ne smrkne, drugom ne svane“ Jedan od uslova za uvođenje reda u ovoj oblasti je svakako donošenje zakona o sportu. Da li je bilo neophodno ukinuti Ministarstvo za sport, nije moje da sudim, ali imati saveznog ministra koji će samo da nas tapše po ramenu a da se status sporta ne rešava, to nema svrhe, smatra Milovan Stepandić.

vanja. Navešću primer koji je indikativan za ovu sezonu: jedina dva kandidata za trenera Budućnosti bila su dvojica igrača - Radonjić i Sretenović. Došli su bukvalno iz patika. Svojevremeno se pokazao uspešnim potez Kićanovića sa Željkom Obradovićem. Ali od tada je protekla cela decenija. Sretenoviću je Zlatibor bio prvi turnir i prvi trofej. Želim mu puno uspeha.

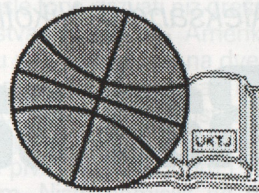
Osnovni preduslovi da igrač postane dobar trener su, po meni, ljubav prema košarci, želja za usavršavanjem i, što je veoma važno - da dobije šansu na vreme. Ja je, recimo, nisam dobio na vreme u velikom klubu. Bio sam na pragu i Partizana i Crvene zvezde, ali uvek je nešto nedostajalo da se saradnja i ostvari.

Razmišljate li o odlasku u inostranstvo?

- Pa, ne. Znao sam zašto: vrlo sam realan u proceni gde mi je mesto. Nisam imao

vrhunsku igračku karijeru niti sam vodio timove koji su osvajali trofeje, a nisam, iz raznoraznih razloga, bio ni u stručnom štabu reprezentacije. Ja sam vrlo skroman čovek. Smatram da ovdje živim, imam sređen porodični život. Obojica sinova su mi u sportu: stariji u košarci, mlađi u fudbalu. Imaju u tome moju punu roditeljsku podršku. Uz sve to, u prilici sam da u Jugoslaviji, u većini slučajeva, biram klubove u kojima ću raditi. A da idem po svaku cenu u inostranstvo, u neke niže razredne klubove ili u neke zemlje u kojima nivo košarke ne odgovara renomeu jugoslovenskih trenera - ja to neću. Ja od inostranstva ne bežim ali, kažem, nikako po svaku cenu.

Kao trener ste tokom proteklih 20 godina propratili najlepší period jugoslovenske košarke, najboljeg eksportnog proizvoda koji je naša zemlja ikad imala. Kako ste, kao čovek koji je duboko „ogrezao“ u ovom sportu,

proživljavali zlatne trenutke, a kako sadašnju patinu na tom zlatnom sjaju?

- Utoliko mi sve ovo teže pada. Sada kada je Tomašević otišao, i Rakočević ako ode, koga ćemo od igrača koji igraju u domaćem prvenstvu imati u reprezentaciji? Uz to, ostalo je jako malo igrača koji sledeće godine mogu očekivati vrhunski angažman u inostranstvu. Trenutni rezultati kadeta i juniora daju neku nadu, ali ukoliko se ekonomska situacija u društvu ne popravi i država ne uložiti više u sport, bojim se da ćemo ostati i bez njih. Zato bi, po mom mišljenju, trebalo početi od regulisanja fizičkog vaspitanja u osnovnim i srednjim školama i statusa sportskih sala, kojih nema dovoljno ni u jednom gradu. Uz to, mi svi se slažemo da sa mlađim kategorijama treba da rade najbolji treneri. A u situaciji smo da stavljamo početnike da rade sa početnicima. A znate zašto je to tako? Klubovima je tako najjeftinije.

A rezultat? Nakaradno priučeni, „nedovršeni“ igrači. Klubovi, inače, treba da raščiste sa još jednom zabludom: šta treba da bude merilo uspeha trenera mlađih kategorija? Za mene je to, u prvom redu, broj igrača koji je pripremljen za višu selekciju. A pošto kod nas to finansiraju roditelji ili privatnici, za njih je merilo pobjeda. I tada se trener, umesto da bude stvaralac, svede na „rukovodioca“ takmičarskog pogona.

Najzad, košarka u budućnosti: kakve su vaše dugoročne vizije?

- Na pripremnim utakmicama naše reprezentacije nije bilo teško uočiti da je Jugoslavija izgubila ono što ju je najviše krasilo: šut. Nestali su oni naši „svile-ni“ šuteri sa poluodstojanja. To je pola metra od reketa. Za dva poena. Danas ima malo igrača u A ligi koji su sigurni sa tih pozicija. Mislim da će se pravila igre sve češće menjati, s ciljem da se što više približimo NBA ligi, i da će se to desiti u narednih 5 - 10 godina. NBA je uvela zonu, i ja tu vidim šansu naših igrača, evropskih, koji su u odnosu na američke obučeni u tome. Nisam, međutim siguran da će to doprineti povećanju efikasnosti. Jer, skraćanjem napada na 24 sekunde nije u tom pogledu postignut napredak. Naprotiv, povećan je broj ishitrenih šuteva. Zato pravila treba menjati bez sentimentalnosti. Samo tako će se doći do onog što košarku može još više uzdići.

Zdenko Pop

Vreme košarkaške ljubavi i pune trenerske afirmacije: Stepandić sa igračima KK Iva Zorka farma iz Šapca

Prof. Aleksandar Nikolić

Rad sa mlađim uzrastima

Treneri prvog tima moraju da imaju kontakt sa trenerima koji rade sa mlađim kategorijama da bi mogli da im ukažu na ono što primećuju kao nedostatak kod onih igrača koji im dolaze u prvi tim na trening. Treba nastojati da se taj nedostatak koriguje u toku samoga rada, a ne da se to automatizuje, pa je onda mnogo teže. Rekao bih vam jednu ideju, razmišljajući došao sam do jednog zaključka koji nikome od vas neće biti novina, a to je da je budućnost košarke da svaki igrač može da igra svako mesto. To je ono čemu se teži. Prema tome i vaš rad sa mlađim uzrastima dobija još veće zadatke da priprema igrače da bi mogli da igraju na svim pozicijama. Samim tim eliminišemo tu preteranu ranu specijalizaciju. Do takve ideje sam došao zato što je koncepcija cele taktike da se stvori tzv. „miss match“, da mali preuzme velikog i obratno. Prema tome, u svim tim situacijama treba znati reagovati. Analizirajući celu tehniku, pr. pleja može da igra centar ili krilo, ne mora to da bude mali itd. Igrači 1 i 2 moraju imati istu tehniku kao i 3, a to je krilni igrač i on mora da zna isto što i 2 plus što 3 treba da zna šta zna i 4, jer nisu svi timovi koji igraju sa dve petice. Najčešće u ekipama igraju 4 i 5 zajedno, a ako se nabiju dve petice zajedno onda one smetaju u igri jedan drugome. Prema tome analizirajući to, dolazi se do jedne situacije da centar nije igrač koji zna samo da šutne ispod koša, nego i igrač koji zna da šutne i izvana, da bi izvukao svojeg igrača napolje i stvorio mogućnost pod košem za eventualnu igru nekoga drugoga igrača. Baza taktike u napadu je cilj stvaranja tog „miss matcha“. Iz tih razloga došao sam do zaključka da je buduć-

nost svih ekipa da svako igra svaku poziciju. To nam se sve više nameće. Mi moramo da stvaramo igrače koji mogu da igraju sve. Kod profesionalnih igrača kada dođe do preuzimanja mali veliki itd. nije problem da mali drži velikog 5-6 sekundi, ali kod nas to nije moguće. Oni kao profesionalci su u stanju i da vide i da skoče i da brane, jer su fizički spremni na sve to i sposobni su da pomognu. To treba tražiti tamo gde je moguće, a ne kod nas.

Drugi elemenat je taj što smo mi košarku razdelili na napad, na kontrana- pad, na odbranu itd. Ja hoću da vam kažem da je to sve košarka. Kao što je košarka odbrana tako je košarka napad. Brzo prenošenje lopte pod protivnički koš koje smo mi nazvali kontrana- pad to je sastavni deo odbrane da ne dozvoli, a sa druge strane napada da ostvari to. Prema tome mi smo to podelili radi lakšeg metodskog objašnjenja, ali mi moramo da radimo košarku u celini. Ne možemo zanemarivati jedno na račun drugog. E tu sada počinje naš rad sa mladim igračima. 11',21"

Kao prvi argument, ne želim nikoga da vređam. Mi ne možemo da dodemo da uzmemo tim da radimo sa njim zato što ne možemo da ostvarimo mogućnost da radimo sa nekom seniorskom ekipom. Mora se imati ljubav prema onome šta se radi. Prema tome, treneri mlađeg uzrasta treba pre svega da postavite sebi pitanje, sebi kao čoveku, jer ako vi ne želite, isto kao i igrači i da odrađujete treninge, već to radite kao službenici, onda nema svrhe. Jer trener bez obzira sa kime radio mora dati primer. Jer oni igrači koji su hteli da rade više nego što im se pruža na treningu postigli su mnogo, a oni koji su bili službenici i koji su umorni dolazili u svlačionicu, od njih nikada ništa nije bilo. I nije čudo što se mnogo više igrača izbacuje u malim mestima, jer igrači nalaze mogućnost da sami rade. Ima uslova oko hale itd. Koliko je velikih igrača izašlo iz Beograda? Razlog je što nema uslova za rad. Trebalo bi jedanput izbaciti iz anonimnosti trenera mlađih uzrasta. Ima trenera koji se specijaliziraju za rad sa mladim igračima i tu ih treba forsirati i to treba naznačiti. Kod koga trenera je ko počeo i radio košarku kao mladi igrač kod toga i toga, a ne da ga je Aca Nikolić stvorio. Aca ga je samo uobličio u timu prema mogućnostima tima i njegovim, a nije ga napravio igračem. O tome treba razmišljati. Igrači bi

trebali da kažu da je tu i tu naučio da igra. Ima zemalja u kojima se to forsira, ali kod nas ne. To je mnogo važnije da se stvori jedan igrač, a ne da se jure titule sa mladima. Koji je cilj tih mladih kolega? To je stvaranje igrača, da bude dobar igrač u timu i da dođe do nacionalne ekipe. Vrlo često je razmišljanje da ću ja kao trener izaći iz anonimnosti ako osvojim jedno prvenstvo, a ne ako stvorim jednog kvalitetnog igrača. To je pogrešno razmišljanje. To nije tačno. Ja imam jedno mišljenje koje skoro ne prihvata niko, a to je da sport nema istoriju, 20',25". Fizička kultura ima istoriju, ali sport ne. Zaboravi se utakmica koja je igrana od subote do subote. Treneru ako iduće subote izgube navijači će tražiti smenu. Isto tako pada u zaborav i titula sa mladim timom i to posebno ako nema kontinuiteta u osvajanju. Imamo mi i nekih anomalija koje mi moramo da izmenimo. Nama je slučaj, u fizičkom vaspitanju, da nam sa nižim uzrastima rade ljudi koji su završili niže škole, a sa starijima rade oni koji su bolje obrazovani u košarkaškom smislu i ne mogu napraviti neku kardinalnu grešku u razvoju tog igrača, kao što je to slučaj u mladim kategorijama. I zbog toga bi mlađi treneri morali daleko bliže da se upoznaju sa grančnim naporima da bi mogli da rade sa ovim mladim igračima. Bez toga za mene je vrlo teško kvalitetno raditi.

Ono što je najbitnije, a to je tretirati mlade igrače kao subjekte, a ne kao objekte. To je početak treninga, koncentracija, jer ako vi njemu, moramo da napravimo neku razliku. Ne radi razlike već radi onoga šta mi želimo da postignemo, 24',00", jer ovdje su to ljudi koji treba da se jednim portom bave do svoje 35-40 godine i mi moramo da postignemo da oni u radu budu koncentrisani. Koncentracija nije nešto imaginarno, koncentracija prostim rečima je shvatanje zašto treba da uradim ovu ili onu stvar i da mu date mogućnosti da što brže može da pronalazi rešenja koja mu se nameću u hod. To je vrlo jedan minimalan napor trenera mladih uzrasta. Objasniti dečaku zašto treba da dodaje loptu tako i tako i morate znati koliko je on biološki u mogućnosti to da prihvate. Npr. Ja sam studentima, imaju preko 18 godina, objašnjavao da treba dodati loptu jednom rukom, a za sve to vreme držao sam loptu sa dve ruke i kada su krenuli da rade oni su prvo dodavanje obavili sa dve ruke jer je vizuelno

opažanje jače od zvučnog. Nisu me ni slušali, nego su gledali i automatski su odreagovali prvim dodavanjem sa dve ruke. To je ta koncentracija i način držanja pažnje. Morate ih postepeno navikavati. Ja nisam pristalica ispravljanja vičući na tog igrača po imenu. Sledeći put ću morati ponova drugog da opomenem. Ovako kažem stop i svi moraju da saslušaju. Kolektivna je to igra. Nema kolektivnijeg sporta od košarke i moraju svi igrači da čuju informaciju, i ako je jednom igraču upućena to mora biti prihvatljivo za sve igrače. Vraćajući se ponovo na postavku subjekta mi ćemo igrače postepeno da približavamo onome što nam je i cilj 29',27", a to je da oni počinju da vide. Mi radimo sa igračima neke taktičke stvari, ne razmišljajući o tome da igrač ne vidi ni svog saigrača, a kamoli 9 ostalih igrača. Ovde primenjujući do sada navedeno i kada mu se objasni da u principu u dribling polazi uvek ista noga ista ruka, možda neko misli drugačije, svako ima svoju filozofiju. Polazi se tako, ista noga ista ruka, zato što u momentu ispuštanja lopte u dribling, a to je neposredni momenat pre podizanja stajne noge 30',52", pravila igre, on telom štiti loptu. Ako krene sa suprotnom nogom on se približio protivniku i ispušta loptu u trenutku kada on može da mu je odnese. Kada polazite ista ruka i ista noga tada telom sklanjate njegovu ruku i štite loptu 31',20". To je jedan primer, a ima ih. Oni moraju da shvate, učite ih vođenju, loptu treba gurati, a ne udarati, loptu treba voleti. Loptu treba voleti, a ne zaljubljen u nju. Ja stalno ponavljam da igrači koji vode loptu, dribleri, da celu tehniku su izmislili igrači. Ako su navikli da samo vode loptu, a da je ne dodaju. Prelazeći gradivo morate ih učiti i pravilima. Postavljajte im pitanja. Ja sam reprezentativce uzimao u sobu i pitao da vidim koliko od vas ne znate pravila, gde shvatim da meni igrači ne znaju pravila. Mi kao treneri to moramo da korigujemo. Mnogo više pažnje treba posvetiti dodavanju nego driblingu, ali ne zanemarujući ga.

Mislim da u klubu moraju postavljati piramidu. Mi ne možemo imati jednu kadetsku ekipu, a da nemamo prateću ekipu, mislim na prvi tim kao kvalitet. Možda nije humano neke otpisivati, ali je korisno, oni su privremeno potrebni zbog igre 5 : 5. Ja mogu igrača od 1,80 da stavim na centra, iako uopšte ne računam da mi on igra centra, jer mi je tendencija da od njega napravim krilo. Tako treba raditi, a ne stvarati ekipu kao tim. Ne sme se dogoditi da dođe do vrlo rane specijalizacije. Ono što je vrlo bitno, a to je kod dece stvarati naviku da rade sami, ali stvoriti i uslove da su u stanju da rade sami. Tu se i najčešće stvaraju igrači. Tu se stvara kreativnost i

stvaralaštvo gde će oni naći mogućnost da nešto mogu da urade i stvore. Zato vrlo često u razgovorima sa mladim trenerima, treba dati mogućnosti igračima da sami budu i da sami rade: Da eliminišemo mogućnost koja kod igrača usled neznanja stvara jednu inhibiciju koja ih u prisustvu trenera sputava da rade ono što ne znaju, a što će u njegovom odsustvu probati kako bi to naučili. To znači da trener izađe napolje i pušti ih da sami rade. U USA 90 % sala ima ogledala gde trener sedi spolja i posmatra šta oni rade, a oni njega ne vide. Tu ćete primetiti da igrači neke stvari u vašem odsustvu mnogo bolje izvode nego kada ste vi tu. Niste uspeali da ga to naučite, niste našli metod, a on sam to uspe da napravi pomozite mu da on to sam nauči. 41',03"

Da račistimo šta je to korekcija. To je posao trenera, kojeg? To je sve vreme ispravljanje grešaka. Igrač da bi mogao da se koriguje, ako svesno ne može da učestvuje u tome, mislim da on to neće uspeti. On mora da svesno učestvuje u tome. A svesno to je ono tretirati ih kao subjekt, objašnjavati im zašto tražite to što treba da urade, a oni to treba da kreiraju sami. Oni moraju dobiti mogućnost da sami sebe kreiraju. Posmatrao sam treninge gde sam video da treneri mlađih uzrasta rade na jedan koš, metnu ih u kolonu, i ispada da jedan igrač u roku od dva sata aktivno radi 2 minuta, a ima koševce sa strane. Pitao sam ga zašto, odgovorio je da hoće da ih vidi. Objasni im, pokaži im, probudi kod njih želju da rade i da napreduju. Trebaju da oni shvate da mogu da isprave jedan drugoga. Vrlo često sa strane se kaže nekom igraču digni parabolu. Recite mi molim vas da li biste vi kao taj igrač mogli da shvatite kako to treba dignuti parabolu. Šta ste im rekli, ništa. On će da digne parabolu, on će baciti loptu gore, ali će kompletno pokvariti šut, jer on nije svestan kakav položaj treba da ima ruka u trenutku šuta 45',22" da bi podigao parabolu šuta. A to je približno da nadlaktica treba da bude pod uglom od 45°. Tada je dobar izbačaj. To je objašnjenje, a ne digni parabolu, to nema nikakvo značenje. Na taj način se mora postupati i govoriti im prava rešenja. Ajde da dodajemo loptu sa dve ruke. Stavite odbrambenog igrača između njih, dodaj loptu sa dve ruke svi će dodavati u parabolu. Niste im drugačije objasnili ili će da kreira sam. Možda će početi da dodaje sa jednom rukom. Ja stalno insistiram na tome da morate da ih treirate kao subjekte koji mogu sami sebe da koriguju i koji drugima mogu da ukažu na njihove greške. Pogledajte kada gledate tu profesionalnu ligu, igrači pokušavaju da imitiraju, ali da li imaju fizičkih uslova da imitiraju, da li će to biti pogrešno imitiranje koje

će posle toga izazvati niz grešaka u drugim stvarima. 48',40" Amerikanci insistiraju na zaustavljanju na dve noge. Mi smo se svi skoncentrisali na njegovu potvrdu da na tome insistiraju zbog toga da posle takvog zaustavljanja može da se pivotira i sa jednom i sa drugom nogom. Niste pomislili na sve ostale posledice. Da on kada dodaje loptu iz položaja sa dve paralelne noge mora imati izvanrednu tehniku dodavanja, a ne da uključi telo pa da ide napred-nazad sa telom. Danas nema više tih dugačkih dodavanja da se ruke produže, da poluge budu dugačke u momentu izbačaja lopte. Ide se na što je moguće brže i kraće dodavanje sa boljom tehnikom. Zato nam je potrebna snaga i brzina ruku. Mi kažemo igračima dignite ruke u odbrani. Molim vas ko vežba rad ruku i kondiciju ruku. Zna li vi šta znači držati ruke podignute gore. To je jedna izometrija jedne grupe mišića ruku. Probajte da ih vi tu držite. Da se vratimo na dodavanje. Šta znači zaustaviti se paralelno? To znači imati vrhove prstiju u pravcu koša. Šta znači ...jedna reč...(mislim da je rekao u tom pravcu, misleći na prste nogu) ..., to vi treneri treba da znate, ja sam bivši trener vi stvarate. Imajući vrhove prstiju u pravcu koša to znači imate odmah mogućnost šuta. Ali šta je za mene daleko bitnije pregled celog terena, jer u zaustavljanju jedna noga pa druga uvek ste okrenuti na jednu ili drugu stranu. Samim tim igrač na poziciji 1 ili 2 ne sme nikada da ima u iskoraku jednu ili drugu nogu, ne sme iskoračiti na jednu ili na drugu stranu 51',ž,55", levom nogom eliminiše igrače na desnoj strani i ti igrači na toj strani ne igraju i obratno. Kažem ono na šta vi morate da obradite pažnju. Nije problem reći treba to ili ne već treba objasniti zašto to treba ili ne treba uraditi. Ja imam drugu ideju i vrlo često insistiram da se zaustaviš na prednoj nozi na nozi koja ti je u trčanju napred. Ali to je u kretanjima od koša, jer onda na jednoj nozi praviš rotaciju, na toj na kojoj se zaustavljaš uz pomoć zamaha druge noge i u momentu kada primaš loptu ti si već u položaju prema košu. Naročito u kretnji od koša ili ka košu pa opet napolje. Jer svako drugo zaustavljanje ti traži da se okreneš zamah, još jedna kretanja, za to nema vremena.

Promašiti koš, skoči da bi ponovo imao loptu. Ali treba doći u poziciju da bi mogao da skočiš. Prema tome ne možemo da obučavamo igrače u početku dok nemaju jaku muskulaturu. Čim počnu da imaju jaku muskulaturu nogu moraju da nauče to, a ne da izigravaju atletičare i utrčavaju u publiku. Promašio si koš ponova je uhvati daj i završi akciju. Vežbu koju ste postavili, postavili ste je iz određenih razloga, zahtevajte od igrača istu stalno i na isti

način prave. Vi tu istu vežbu možete da primenite i da obučavate neku drugu stvar, ali ćete deo toga iz nje promeniti. Ali je bitno da oni rade ono što ste im vi dali. Dok vežbu ne shvati, igrač je ne radi kako treba, a onog momenta kada je vežbu shvatio, gotovo je. 55',45". Vi vrlo često radite 1:1 na celom terenu. Morate razmisliti, ovaj igrač mi drži ovoga kako treba i usmerava ga ili ga ne usmerava. Ne sme samo da trči jer ovde on ne vežba atletiku. Onda to radite od pola terena ali tražite od njih da ih usmere do ugla, a ne preko celog terena i on mu poentira olako. Probajte prvo na kraće, pa na dalje na duže. Vežbe, smatram da bi trebalo od početka, da budu sastavni deo igre, jer kod nas u seniorima, a to je posledica navika. Nemajte da se zavaravate. Kad jednu vežbu radiš na pola terena, čim ih pustiš da igraju tu stvar koju si vežbao ne možeš da vidiš više. Jer oni razlikuju vežbu od igre 58',30", prema tome davati vežbe što bliže igri. Ameri to rade vrlo često, bez obzira na kategoriju sa kojom rade. Oni tu vežbu rade i ja, gledajući dalje trening, kada igraju, vidim da su u igri koristili tu vežbu koju su pre igre radili. To je dobro.

59',50" E sad pitanje korekcije. Neću mnogo da se upuštam u kompletnu tehniku, već samo o nekim stvarima. Mislim da treba da razgovaramo o kretanju bez lopte, jer mislim da je to najbitnije. Posle toga je dodavanje i šut. Vođenje dolazi posle toga. Glavno je pitanje učenja kretanja. Mi, gledao sam juniorske trenere, vrlo često dajemo neke informacije koje ne stoje. Šta je igra telom? Hoće li to neko da mi kaže? To je suština košarke. Mi igramo prljavo, a ne igramo telom. TOZA - telom zatvarati prostor na pravcu kretanja igrača. VLA-DAN Marković postavljanje u dobar položaj. ACA: postavljanje nogu, bez obzira na to da li je to napad ili odbrana. Jer bez pravilnog položaja nogu ne možemo da pravilno postavimo telo. Bez dobrog položaja nogu nema ni dobrog položaja tela. 1;02',30" Dobro postavljene noge omogućiće nam da posle dobro postavimo telo. Molim vas koliko puta ste imali prilike da vidite da se igrač okrene da bi se otkrio uz pomoć nogu i tela, a ne trčanjem napred i nazad. Da uđe nogom između nogu odbrambenog igrača i da se zakrene. Tu onda telo igra. Tu ga sklanjaš telom, to nije uloga samo centra, nego i drugih. Protivnik igra presing, nema više onoga, jedan igrač se otkrije ne trčeći levo desno i napred nazad. On se nogama postavlja tako da može telom da zatvori jedan prostor na koji će mu se dodati lopta. Ono svo trčanje brzo ili sporo, nema mogućnosti za demarkiranje, ali imaš mogućnost igrom tela. 1;04',39" Ta igra tela zahteva rad nogu i to tačno

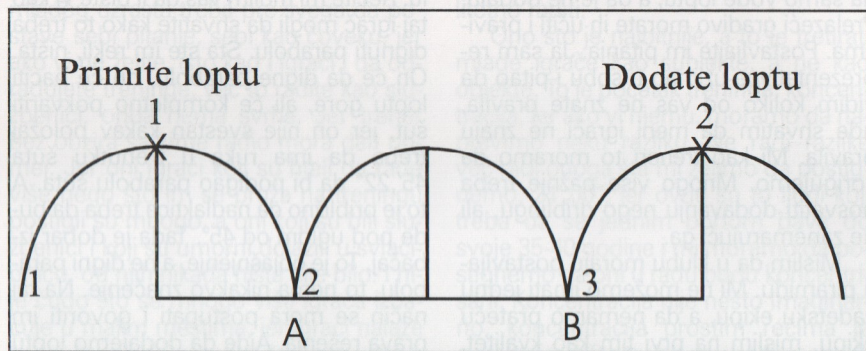
znati gde nogu treba postaviti da bi mogao da koristiš igru telom. Tu je uloga nogu. Mi govorimo o odbrani i nećemo da govorimo o stavu, gde je vrlo teško stajati, jer je jedna gupa mišića u izometriji. Naši igrači idu gore dole dok se kreću u stavu, a to treba da bude jedna linija. Oovaj karlični deo mora da ima minimalne nevidljive oscilacije da bi se dobro moglo da radi nogama. Nikada ne dovesti telo u situaciju da morate jednu nogu da pomerate da bi ste sa drugom mogli da iskoracite, jer nemate mogućnost više da nogu produžite. Već uvek imati taj razmak koji vam omogućava i napred nazad i levo i desno. Ja vam govorim o onome na šta vi morate da obratite pažnju. Igra bez lopte košarkaške odbrane, toga nema već godinama, a naši igrači to još uvek rade. Naši igrači prave dugačke korake. Koraci u košarci su obično trčanje, to je najobičnije trčanje, samo je završni odraz, gde morate malo nugu da opteretite, da se ide gore brzo na izbačaj gore. Ne dugačke korake. Vi u košarkaškom dvokoraku imate prava na dva dodira. Vi sa dva dodira ne možete da napravite dvokorak. To je pravilo. Prema tome mi smo ga nazvali dvokorak, zašto? 1;08',00" D - 1 Vi imate kako dijagram pokazuje poziciju 1, 2, 3 i prostor obeležen polulukovima od 1 do, od 2 do 3 i dalje poluluk. Vi primite loptu gde to pokazuje X1, a izbacite je gde to pokazuje X2. Prostor obeležen linijama „A“ i „B“ pokrivaju upravo dva kontakta sa podom, a to su pozicija 2 i 3, i zato smo ga nazvali košarkaški dvokorak, inače bi defakto bio trokorak ili četvorokorak.

U svakom trčanju mi imamo period odraza, momenat leta i imamo ponova

gde je to odredio odrazom. Mogu da se iskrenem u vazduhu, ali me težište nosi na određeno mesto, a ako trčim tada to mogu promeniti. Govorim o kretanju i to je vrlo bitno i kod učenja i kod korigovanja. Zašto to raditi. Sećamo se da smo ranije vežbali ko može od sredine terena da napravi dvokorak i postigne koš. To je danas neprihvatljivo u savremenoj košarci.

Imamo zaustavljanje. Naši igrači dobar procenat ne znaju ono što mi zovemo naskok i šut. 1;12'05", Zaustavljanje i šutiranje. Čim je malo veća brzina on nije u stanju da se zaustavi, bez obzira, da li vodi loptu ili ne, već nastavlja kretanje sa prijemom lopte. To je zbog toga što mi to vrlo malo vežbamo, a to je pitanje ravnoteže. Jer on mora da neutrališe inerciju da bi mogao da deluje da mu šut bude isti. Ako bude dozvolio da ga inercija nosi on nikada neće postići određenu sigurnost u šutu. Imaće uvek različit šut, uvek će ga menjati. Treća stvar, igrač pre odnosno kada šutira iz zaustavljanja ne sme da ima noge skupljene. Kao što igrač u doskoku posle šuta ne sme da ima noge skupljene. Postavljam pitanje, ako su noge skupljene ravnoteža je vrlo slaba. Ako su noge raširene možete odmah reagovati, odmah krenuti napred ili nazad, u odbranu ili u napad. Ali ako su vam noge skupljene onda morate prvo da ih raširite, kako biste uzeli ravnotežni položaj da bi krenuli, to su desetinke sekunde, a košarka se tako meri.

Da ne govorim o načinu šutiranja. Šutiranje je ono što je karakteristično. Jasno vi ih obučavate šutiranje na koš, ali koliko se vas setilo da ih metne u parove jedan prema drugom, jedan da šu-

momenat odraza. To je obično trčanje. Čim idemo dugačkim korakom, tada dajemo mogućnost igračima kao što je npr. Vranković počinje da udara banane, da blokira igrača. Tačno mu u korak i to samo ako je produžio korak. Zbog toga napadač neće produžavati korak nego će zadržati istu dužinu i ne mora tada da šutira nego će nastaviti dalje da trči. Ali kada je krenuo u skokove on će uvek pasti na određeno mesto i neće moći da promeni pravac. Pašće tamo

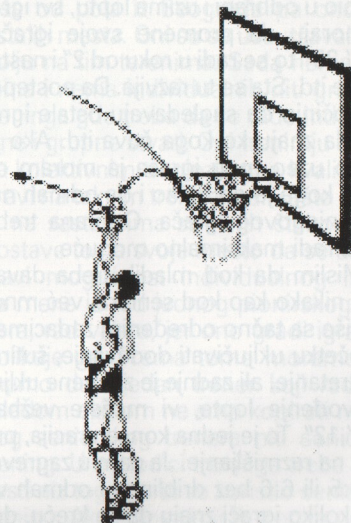
tira, a ovaj drži ruke ispred sebe u obliku obruča. Pa da ovaj šutira, a ovaj drugi da je propusti kroz taj obruč i onda uhvati, da biste mogli da korigujete tehniku izbačaja lopte. Uzaludno je ono navijanje kada je lopta već u letu. I druga stvar je da morate navikavati igrača od malih nogu da posle izbačaja lopte mora da usledi kretanja, zavisno od toga šta se radi, zavisno da li se ide napred ili nazad. Može da se ostane na kratak period da se vidi šut i izvrši njegova korekcija.

Vi možete da vidite parabolu šuta ako stojite sa strane. Ako stojite ispred ili iza možete ćete da vidite 1;17',00", rad ruke. I opet bi morali da imate tendenciju da ruka mora da se kreće u istoj ravni sa košem i morate da imate tendencije da skaču iz tog paralelnog stava, sa jednom ili drugom nogom napred.

Za mene u odbrani više nema dijagonalnog i paralelnog stava. U odbrani mora biti jedna noga vrlo malo napred, ne više od polovine stopala ispred. Vrlo je bitan razmak između nogu, brzina kretanja i ravnoteža. Kretanje ne mogu biti sa pruženim rukama. Vi ne možete da pravite zamah na loptu sa ispruženom rukom, vi ste time sebe izbacili iz ravnoteže. Možete samo kratkim zamahom, a za to treba imati snage. Prema tome to vi morate da znate da biste mogli da korigujete, a to je nemoguće, i znate da ona zahteva da igrač to prihvati i da razmišlja o tome, da ide svesno u to da mora da uradi deautomatizaciju, pa novu automatizaciju, pa ceo onaj proces (naravno najbolje je ako ga pravilno naučite pa ne mora da se koriguje) koji ste koristili da uradi jednu kretanju. To se radi kada se završe takmičenja i samo individualno. Treba omogućiti igraču da sam sebe kontroliše.

Ja tražim od igrača kada uhvati loptu da ona legne u ruku 1;20',26", ali ujedno im kažem da vrlo malo pritisnu vrhovima prstiju. Vrlo mali pritisak, jagodicama prstiju i to stvara tu malu rupicu na dlanu i bolji osećaj za loptu. Lopta mora potpuno da legne na ruku i on na taj način duže deluje na loptu, a u ovom položaju on ne može duže da deluje na loptu. Što je najbitnije on i ne gledajući oseća da li mu lopta izlazi na mali prst ili na palac. Ako je malo pritisnuo on će osetiti gde izlazi lopta. To je ono na šta vi treba da obratite pažnju. Vi morate vrlo dobro da gledate i analizirate šta je uzrok. Ne da mu kažete da jednu stvar radi na jedan, a posle dva dana kažete mu da istu stvar radi na drugi način. Na taj način gubite autoritet, isto kao što ga na određen način i stvarate. Trener gubi autoritet samo ako nije spreman. Ono što sam govorio i ponavljao pri obuci sa mlađim uzrastima morate odmah da krenete posle prvih dan-dva da im objasnite tehniku dodavanja i da krenete sa odbranom. Bez toga nikada nećete stvoriti igrača koji će znati da igra odbranu. Jer ako vi tri meseca radite samo napad, a onda dodate malo odbrane ništa niste uradili. Odbrana vam treba da biste celu tehniku radili, jer je provera znanja njegove tehnike kada mu metnete odbrambenog igrača koji zna da igra odbranu. Tu je provera njegovog savlađivanja. Tu su vam testovi. Na taj način možete proveriti dokle ste stigli u automatizaciji određenih tehničkih ele-

menata. Najgora stvar je kada mu viknete sa strane šutiraj, on to mora sam da oseti. 1;24',50", ali uz svesno učešće i stalno u sebi prisutno zašto, kad i kako šutnuti. Danas je počela manija šuta za tri poena. Mi smo ranije šutirali sa većih odstojanja od te linije. Ja sa igračima radim i treba raditi šut za tri poena. Igru kod mladih uzrasta koja treba da bude jednostavnija gde svaki igrač dolazi na svaku poziciju da zna da odigra i centarski šut i ako je on mali. Zbog onog uslova, ako mi verujete da je budućnost košarke ono što sam rekao, da svaki igrač može da igra na svakom mestu. Vi treba da radite sa igračima da mogu da dođu da šutiraju u situacijama za dva poena, a onda će vrlo lako doći u situaciju da šutiraju za 3 poena. Tu treba da bude tendencija rada, a ne da bude tendencija rada da se šutira za 3 poena. I vaša orijentacija treba da bude takva i sa svim uzrastima. Tako treba raditi. Sa seniorima treba raditi da svi šutiraju za tri poena i centri i bekovi. Ne da bi mi centar šutirao za tri poena i ako vi danas vidite onoga ameraka koji izađe napolje i šutira za 3 poena. I tu je vrlo precizan. Ali je bitno da se on navikava da igra i šutira za 3 poena ne upotrebljavajući snagu, pored centarskog šuta, sa stalnom orijentacijom da svako mora da zna da igra svako mesto. PR. kod Tanjevića ima jedan igrač 190 koji je počeo svoju karijeru kao senior prvo je igrao centra, krilo pa je došao je na beka. Nije mu nikakav problem da on šutira i odigra preko centra jer je to naučio igrajući prvo na toj poziciji. Stariji se sećaju Ive Daneua koji je počeo prvo na centru pa sam ga kasnije izveo na krilo i za njega nije bio problem horog, to mu je bila specijalnost. Zbog toga, ako vi verujete u to vi to morate na ovaj način posmatrati. E sad 1;30',50" morate krenuti i sa odbranom, jer morate da isto vreme upotrebite na odbranu i napad, čak više vremena na odbranu nego na napad. Računajući to da će deca mnogo više kad sama radu raditi na napadu nego na odbrani. Što je najvažnije, odbrana je velika disciplina. Pa slušajte jedna sitnica u obuci odbrane pored odstojanja koš lopta itd, da ne ulazimo u to svako ima svoje ideje, samo reći igračima čim njegov igrač doda loptu da se odmah pomeri na stranu gde je dodana lopta. Samo da se pomeri na stranu gde je dodana lopta. Vi ste ostvarili jednu ogromnu stvar u odbrani, a to je pre svega pomaganje. Jer on pomerajući se jasno na odstojanje, ne da trči za loptom, vi ste automatski stvorili pomoć, eto to je jedna sitnica, da ne govorim o tome da kada napadač utrči unutra da odbrambeni utrči između njega i lopte. Niz elemenata, pomagajne itd, ali jedna sitnica je vrlo bitna, kao

što sam naveo. Mi uhvatimo jednu odbranu i igramo samo nju. Sad je moment raditi u kontinuitetu, ne danas malo ovoga, sutra malo onoga itd. Svaki trening je oko 70 odsto ponavljanja, a 30 odsto je nečega novoga. Ako počnete da radite na odbrani onda morate 5-6 dana raditi na tome, pre nego li pređete na nešto drugo. To je jedna zakonitost. Jer ako vi danas radite odbranu, sutra napad, prekosutra opet odbranu, to već gubi na kontinuitetu i kvalitetu. Jedna lekcija mora biti odrađena, pa onda dalje. 1;35'10" Zato vam predlažem posebno ko radi sa mladima da organizuju svoje kampove, da koncentrišu rad na period kada mogu da ga koncentrišu, da rade napolju, da rade 2 i 3 treninga dnevno po sat, sat i po, zavisno od uzrasta. U jednom koncentrisanom radu kroz 10 dana postićete veći efekat nego za 3 meseca kada se trenira 4 puta nedeljno. Na utakmici je zadatak da rade samo to. To bi bio zadatak, jer to su probne utakmice. Kad počnu utakmice u pripremnom periodu daju se određeni zadaci da se radi ono što je rađeno. Nikada priprema utakmica ne može da se odigra da bi se igrala, nego da se odradi ono što je rađeno. To nisu prvenstvene utakmice. Treba da se dogovore dva kluba pa da odigraju 15 do 20 utakmica u kontinuitetu i deci reći ko će više dobiti, ali preko onoga što je učeno i što je zadatak da bi se radilo. Ne mora se imati liga od 5-6 klubova liga od dva kluba i igramo toliko utakmica i to im je motiv za takmičenje i tu im vi postavljate zadatke. Utakmice se odigraju kada počne prvenstvo, a ovo su treninzi. Danas ima kasete i vidi se sve. Postavljati određene zadatke na tim utakmicama. Odbrana se uvek igra maksimalno za taj uzrast, dok je napad nešto drugo. Vi znate onu vežbu Bob Knight 5:5 na pola kad on vikne svi staju. Onaj koji ima loptu ostavlja je i odlazi. Drugi igrač ko-

ji je bio u odbrani i uzima loptu, svi igrači moraju da promene svoje igrače. 1;41',35" to se radi u roku od 2" i nastavlja se itd. Sta se tu razvija. Da postepeno počinju da sagledavaju ostale igrače i da znaju ko koga čuva itd. Ako je Janko uzeo mog igrača ja moram da znam koga je on držao i da odmah nađem njegovog igrača. Odbrana treba da se radi maksimalno moguće.

Mislim da kod mladih treba davati igre, nikako kao kod seniora, već mnogo više sa tačno određenim zadacima i u početku uključivati dodavanje, šutiranje kretanje, ali zadnje je za mene uključiti vođenje lopte, vi možete vežbati 1;43',12". To je jedna koncentracija, pritisak na razmišljanje. Ja dam u zagrevanju 5:5 ili 6:6 bez driblinga i odmah vidim koliko igrači znaju da se kreću, dodaju i vide. Vi morate voditi računa o informatici i broju informacija koju im dajete, zavisno od uzrasta. Ne možete im dati mnogo informacija gde ih oni ne mogu savladati. Na kraju treba stalno da vi kritički gledate na vaš rad i da ga analizirate, nemojte da se oduševljavate, i vi to dobro znate, da je jedno vreme strašno teško, a odjedanput kao da je svanulo. Tako gledajući kritički i analiziranjem svaki trener će biti korak napred. Mnogo je bitnije napraviti analizu nego programirati trening. Smatram da je organizacija treninga veliki uspeh. Igrači treba da vide da vi znate šta hoćete. Vi ćete kroz analizu sebe da izgradite. Treba da budete samokritični.

Specijalizaciju ni u kom slučaju ne treba raditi pre juniora, sve ostalo je iluzorno i prerano. Specijalizacija treba da bude opšta i da obuhvati sve pozicije.

Hteo sam da vas podsetim da malo razmišljate o svemu što sam rekao i ako je tako ja ću biti srećan.

PITANJA:

N.N. Gledajući napad i odbranu odbrana se zaustavlja, a napadač se zaustavi tako da ima uvek delić vremena za realizaciju kad se dignu u šut????

ACA: Odbrana se zaustavlja vrlo slabobudno, za razliku od napada.

N.N. Jer ako bi išli na naskok i određenu fazu leta???? i ovaj ga dočeka???

ACA: Naskok zaustavljanje, odraz i skok, zaustavljanje i odmah odraz za skok, ja to smatram naskokom. Ali u zaustavljanju mora, vi morate da opteretite noge, a potrebno vam je i radi neutralizacije inercije da se spustite malo niže, da opteretite noge da bi ste odmah mogli da idete na odraz. I tu naposljetku u šutiranju gde napadač dobija vreme, ne računajući da može neko drugi da mu napravi prostor za to. Gde dobija vreme šuter? 1;51',24" Na brzini zaustavljanja i brzini odraza, ne na visini

odraza, nego na njegovoj brzini. Ostalo je sve podjednako.

N.N. Da li je bolje ići na naskok ili zaustavljanje iz dva kontakta?

ACA: Ja mislim da je brže ići na naskok. Jer mogu iz toga da radim i jedno i drugo, ne samo da šutiram. 1;51',58" A kod zaustavljanja jedna pa druga noga dolazi do vezivanja za pivot nogu i promene pravca, eventualno ako hoće da ide na ulaz i zaustavio se tako da mora da krene levom nogom, a treba desnom itd. Ako stane sa obe noge onda može da krene uvek na koju hoće stranu uvek ista noga ista ruka. Kod mladih uzrasta tražite zaustavljanje iz dva kontakta, jer nemaju jaku muskulaturu za zaustavljanje. Jedan igrač treba da zna više šuteva i dodavanja, tako da će u utakmici morati znati i više načina zaustavljanja.

N.N. Pitanje postavljanja u odbrambeni stav. Vi ste rekli da za vas ne postoji dijagonalni i paralelni odbrambeni stav. Pojasnite mi vašu viziju stava i zbog čega smatrate da on ima prednost u odnosu na neke dijagonalne ili paralelne stavove?

ACA: Zato što ja smatram da igrač nikada ne bi smeo da bude između napadača i koša. Da uvek treba da zatvori jednu stranu. Ali ne može iskorakom jer tada ne može onu stranu koju je otvorio da je na vreme zatvori jer će usmeriti igrača. To je dogovor ekipe na koju stranu se usmerava. To je jedan niz elemenata i da više nema klasičnog stava nego je takav da može biti i paralelni i dijagonalni. Bitno je kako vi telom pokrivete igrača. Jer vi morate da nogama omogućite dovođenje vašeg tela što brže na željeno mesto, na put napadača. Jer se igrač samo telom može zaustaviti.

N.N. Rekli ste da je početak treninga koncentracije počeo onog momenta kada ste počeli igrače da tretirate kao subjekte. Možete li mi reći koji su ostali faktori treninga koncentracije i kakav je uticaj, veza, onih kombinacija koje igramo u napadu i koncentracije?

ACA: Vi ne možete u napadu igrati akcije ako nemate koncentracije. Koncentracija, rekao sam da mora da se vežba postepeno sa radnim zadacima. Pr. igrate sa decom 5:5 i svaki put prozovete jednog da izađe napolje i igra se dalje 5:4 i svi moraju da slušaju koga ste vi prozvali da bi znali kojeg igrača više moraju da čuvaju i na kog igrača moraju više da paze. Ne mogu ga ostaviti da dođe pod koš. Odmah mora da ga uzme drugi i da ga brani ispod koša, a svojeg da pusti da ide napolje. Ili će to neko drugi da uradi, to je ono gde on treba da se mentalno uključuje da bude prisutan. Vi verovatno radite individualni taktički trening. Primitili ste da za vreme tog jednog sata, zavisi kada se to radi, da

vam na jedanput vreme proleti, a dok radite tehniku gde morate biti maksimalno koncentrisani da bi napravili korekciju. Vi tu nemate vremena da mu kažete e čekaj idući put ću ti reći šta da radiš. To ne može, morate ga odmah korigovati. Da to proanaliziraš i da vidiš zbog čega to ide tako. Dok kod taktike vreme proleti. Bio sam kod amera i on navije budilnik koliko vremena treba da radi taktiku. Ja neću da vam kažem neke stvari koje vi nećete napraviti, siguran sam i u Americi ga prave. Kapiten dođe kod trenera u pauzi nastave pre podne i on im podeli plan treninga za popodnevni trening. Znači njihova koncentracija počinje pre početka treninga. Govorim o seniorima. Vi možete juniorima i kadetima skupite ih i u 3 ili 5 rečenica recite im šta ćete raditi i to je već početak rada na koncentraciji. Ja to tako gledam. Ima drugih vežbi za koncentraciju, ali to je vezano za druge sportove. Jedan strelac se koncentriše i gleda 3 sata u jednu tačku, drugi ga pitaju i provociraju, on ne reaguje i samo gleda u tu tačku i on se koncentriše na ono što treba, a to je da izdrži dugo vremena da posmatra jedno jedino mesto. Kod nas se vrlo često kaže ne mogu da radim zato što na treningu imam 7 ili 8 igrača. To može biti idealan trening, gde čak možete da radite taktiku. Recimo 3:3 ili 4:4 ceo teren odbrana, pa menjate. Vi vežbate tada ono što možete. Ja vrlo često primenjujem da radim 3:3 do 4:4 dok ne dođem do 5:5. I to četvorka kada izgubi loptu igra agresivno presing od polovine, a ovi od polovine drugih 4, ako ih imam 12. Ili radim kontranapad sa 12 igrača podelim gde jedna ekipa ima dve trojke i druga dve trojke. Gde recimo onaj treći igrač utrčava sa sredine. Počinje 2:3 i od pola 3:3 itd. Ima mogućnosti da ih motivišete. Vrlo dobra i teška vežba koja se radi u seniorima sa dve lopte 6:6, pa jedni kreću na jednu stranu napada, pa drugi kreću na drugu stranu napada. Mora neko da ostane da brani pa se desi da jedna ekipa napada sa dve lopte, a drugi se brane. Imate niz mogućnosti za vežbanje, ali je uslov da vi njih u početku mentalno pripremite, a ne da budu kao roboti kojima ćete govoriti šta treba da rade. 2;04',15" Ja barem tako mislim.

N.N. Da li trener na utakmicama mladih uzrasta treba da sugeriše dečacima kada treba da šutiraju.

ACA: Ne ja nisam pristalica toga. Ja nisam pristalica da trener za vreme utakmice stvara taktiku. To moraju sami igrači da stvaraju, ali moraju da budu pripremljeni da bi mogli da ostvare taktiku. To znači na utakmici treba da se primenjuje ono što je rađeno i uvežbano, a da trener pokušava da na utakmici kaže šutni ili nemoj da šutneš to je nemoguće. Možete uzeti tajm aut i da kažete e sada na šut

ide samo taj i taj. Ja sam sa seniorima smatrao da mi je ekipa spremna, kada sam mogao da sednem sa strane, trener ne sme na treningu da sedi i o tome sam hteo da govorim, na koš hoću da ide taj i taj igrač i prozovem ga sa strane i oni moraju da igraju akciju koju su radili da na koš mora da ide taj igrač kojeg sam ja prozvaio. To im je zadatak, oni to mora da ostvare i pored toga što to i odbrana zna i pokušava da ga spreči i jasno ako je odbrana nekorektna i na tog igrača napadne da brani više odbrambenih igrač tada moraju malo da trče. Da vi za vreme utakmice dajete posebnu taktiku koja je igračima nepoznata, mislim da ćete pogrešiti. Mi možemo da kažemo igrajte više na tog igrača, ali ne smete zaboraviti da će i protivnik razmišljati o vašoj igri preko tog igrača i da će usmeravati odbranom napad na drugu stranu. Može se dogoditi da usmeravaju napad baš na tog igrača i onda da tu čekaju u zamci udvajanjima itd. To budite sigurni, ako se ekipe poznaju kao što je slučaj kod seniora. Ja u principu nisam pristalica da radite na utakmici ono što niste vežbali. Recimo protivnički igrač ima 4 penala i svi forsirate na njega igru da on ispadne sa 5 penala, ali odbrana može tu da postavi zamku i da vam 4 puta uzme loptu, a da poentirate 1 ili 2 puta. Ako vi koncentrišete vaš napad samo na njega znajte da nećete postići mnogo time. Ja sam izgubio finale kupa tako.

N.N. Profesore hvala vam na ovom predavanju. Možete li nam objasniti gde se kida taj lanac beogradskih mladih igrača. Oni su do juniorskog uzrasta izuzetno dobri, međutim kada treba da se pokažu dalje nema ih nigde. Sta je razlog i zašto dolazi do toga?

ACA: To je dug razgovor oko prave informatike. Smatram da je Ranko Žeravica imao najbolju informatiku u YU. Ja u Beogradu vidim da su uništeni svi tereni. Mi u Beogradu vodimo službene treninge. Oni su pilići iz inkubatora, nisu pilići ispod kvočke. O tome da oni nemaju gde ni da trče ni da se igraju to je ta istina. Kolege profesori ne razmišljaju o budućnosti deteta, nego samo vode računa da odrade nastavu, a ne da se posvete daljem razvoju sportista, odnosno u ovom slučaju košarkaša.

N.N. Profesore mislio sam na drugo. Postoji prisutan kvalitet kod juniora, osvajaju se prvenstva, postoje kvalitetni juniori i oni se gase, kao perspektivni igrači. Koji je razlog? Ne može se reći da se u Beogradu ne radi. Dolaze igrači iz unutrašnjosti koji mnogo više postižu. Zbog čega je prekinut taj odnos između tih juniorskih i seniorskih selekcija?

ACA: Tu može biti više razloga. Može se dogoditi da jedna grupa igrača zatvori prolazak sledećoj dobroj grupi igrača. Da igraju selekcije i treba na vreme reći onome hvala ti i ako imaš 30 godina

idi u drugi klub da bi mogao da igra mlađi. Ne vidim da se nešto radi i da se stvara dovoljno slobode da se stavljaju u igru igrači i traže se igrači. Drugo je i što i ti igrači koji dođu i nisu baš kvalitet. Jedan Divac došao u Beograd kao junior i on je prošao. Neki drugi je isto došao i nije prošao, a bio je i on nešto. U manjim mestima to nije slučaj. Drugo je rezultat. Kada bi se formirao neki novi klub sa mladim igračima ja sam siguran da bi stvorio kvalitetan tim. Beograd je pao sa košarkom i sada hoće preko noći da ga izvuku. Ne može to tako. Svuda se može nešto na brzinu uraditi, ali u sportu ne. Tu mora biti kontinuiteta. Sport zahteva jedan određeni period, jedan određeni rad. Naposljetku, zahteva čoveka kao biološko biće da postigne te rezultate. I u Beogradu se ja godinama borim i borim se protiv toga i bio sam na poziciji gde je moja reč nešto značila i ja sam bio protivnik da na prvenstvo dođem kao trener reprezentacije na juniorsko prvenstvo i odjedanput vidim 6 ili 8 ili 10 igrača iz prve lige koji igraju na tom juniorskom prvenstvu. Ja nisam pristalica otvaranja vrata na dole, već samo na gore. Igrač kadet 2;18',00" je dobar igrač i neka ide odmah u juniore, toliko je dobar da ide u seniore, ali ne da igra i za kadete. Na taj način mi zavaravamo sami sebe. Objasnjavano mi je da su se zbog toga davale pare, a onaj koji je trenirao svaki dan sada je ispao iz juniora jer je došao jedan koji nije ni rezerva u prvom timu nego igra petorku i igra na tom juniorskom prvenstvu za juniore, a onaj koji je trenirao i radio i radovao se tu da zaigra, nije ni u timu. To ne mogu da shvatim, a to je vrlo čest slučaj u Beogradu. Možda u potpunosti nisam tačno odgovorio ali to je to.

BORA CENIĆ: postoje nekoliko stvari i treba napraviti jedan okrugli sto i o kompletnoj problematici razgovarati. Mislim da su brze promene seniorskih trenera u Beogradu, iz godine u godinu, dovele do toga da ti treneri ne preuzimaju nikakvu brigu o ostalim kategorijama i ako su rukovodioci stručnog štaba, pa da oni vode brigu o mladima. U Beogradu postoji ogroman broj igrača preko 2 i mnogo preko 210 i da su takvi igrači prpadali i da više ne igraju košarku. Zbog toga što prvi trener u klubu nije u bliskoj saradnji sa trenerima koji rade sa mladima. Prvi trener i svi su bili dužni da prave neke prolećne lige i sl. da se pruži šansa onima koji su tu negde da uđu u tim i da ih treneri vide. Ima drugih problema, kada se govori o tehnicima da se mnogo obećava a ne radi. Mislim da je potrebno, prešli smo spolja u hale i da je bilo oficijelnih i dodatnih treninga ranije mnogo, a sada u salama nema toga i mi nismo u mogućnosti to da radimo. Imali smo nekada reprezentaciju koja je bila

više od pola iz Beograda pa onda iz ostalih mesta. Oni su se usavršavali na polju na tim terenima. Sada nema termina i nema individualnih niti grupnih treninga gde treba da se rade individualne i grupne stvari. Oni treniraju samo na kolektivnim treninzima, a kvalitet se pravi na takvim treninzima. Zašto timovi na sastancima stručnih štabova ne postavljaju na svoje mesto da se uspostavi mogućnost individualnog rada. Za mene je rad jednog pionirskog trenera, rad vajara, jer ono gradi igrača i oblikuje ga. Prema tome moramo da znamo da nijedan trener koji radi sa mladom ekipom ne sme kopirati nijednog seniorskog trenera niti seniorski trening. U metodici treninga treba provesti niz toga da bi se koristio seniorski trening. Ako trener koji ih trenira nema viziju budućnosti košarke, on neće napraviti igrača. Mladi trener mora kroz pronalaženje i probanje da stvori nove pravce za stvaranje mladih igrača.

ACA: Pogodio si, treneri prvih ekipa moraju da shvate, da pomoćni trener, ako ne može glavni, mora da bude kontrolor celog omladinskog pogona i ako u roku od 2 ili 4 godine nijedna njegova ekipa se ne plasira među 4 najbolje ekipe u Srbiji onda on ne može da ostane trener kadeta.

TOZA: Rekli ste da ne treba rezultat?

ACA: Rekao sam da ne treba stvarati ekipe da bi se postizao rezultat. Ali zato ako jedna ekipa u 4 godine ne uspe da bude među prve četiri to znači da ne rade ništa.

BORA CENIĆ: Nekada kada sam ja trenirao prvu ekipu radio sam i sa juniorima i sa kadetima. Nisam dao nikome to da radi, jer sam se bojao da će mi upropastiti nekog igrača i da će mi u prvi tim dovesti pogrešnog igrača. Sada mora da postoji ta saradnja i danas je to nemoguće.

ACA: Jedan trener ne može mentalno više da izdrži da vodi dva treninga i jedan da gleda i to je mnogo danas.

N.N. Kako i gde postaviti tog mladog trenera, da li dok se on ne nauči treba da upropasti nekoliko generacija ili ga treba negde priključiti uz nekog trenera, gde može neke stvari da nauči? 2;31',00"

ACA: Znae kako. To kako će doći do posla o tome ne znam. Mi imamo jedan dobar deo trenera koji ne rade nigde, a nemamo mogućnosti da im obezbedimo mesto. Nekada je bilo to sedmodnevno stažiranje u Beogradu i to je davalo rezultate, jer se tu radilo i moralo se tačno navesti u kojem periodu radi, kakav tim ima itd. a sada se samo gleda. To nije dovoljno.

PRIREDO:

*Radomirović Miodrag Pure,
košarkaški trener
(kaseta br. 34)*

Na festivalu mladosti u sedam gradova promovisani šampioni Jugoslavije

Graditelji novih temelja

Četiri muška i tri ženska finalna turnira šampionata Jugoslavije za mlađe kategorije održane su u različitim gradovima tokom juna. Omogućili su nam da u sadašnjem trenutku bacimo pogled u budućnost našeg basketa, ili korigujemo krivudavi tok rada sa podmlatkom, kandidatima za seniorske ekipe i dalji prosperitet jugoslovenske košarke, koja je upravo kroz ovakva nadmetanja spoznala trijumfe na evropskim svetskim i olimpijskim takmičenjima.

Rezultati, plasman finalista i imena prvaka su pred vama. Da sve to ne bi prepričavali i pisali „komentar radi komentara“ odlučili smo se da damo reč trenerima - šampionima, kao najkompetentnijima.

Svi su, pobednici, zadovoljni. Ali, svi oni nisu izašli iz ovogodišnjeg „rata pod obručima“ sa istim iskustvima. I, sva pectorica, imaju svoja viđenja, zamerke, sugestije. . .

Treneri daju predloge u nadi da će to prihvatiti i struka i Stručni savet i, uz valorizaciju njihovog rada, uzdići stručni rad sa mladima, kako bi se generalno podigao i kvalitet naraštaja od kojeg

očekujemo, s pravom, mnogo u godinama koje su pred nama.

Treneri dečaka su, vrlo konkretni, sa sugestijama.

Za mlađe pionire traži se da se „četvrtine povećaju sa osam na deset minuta, da bi se omogućilo većem broju igrača da izađu na teren“ (D. Perović), a učitelj pionira se hvali „Borac već sada ima dvojicu-trojicu košarkaša koji bi mogli da zaigraju i u seniorskom timu i to je uzrok što je sa trona svrgnut Partizan (I. Drob-njak); pobednički trener kadeta priželjkuje da „ova kategorija mora da igra više mečeva i trebalo bi da se formiraju dva polufinalna turnira, po jedan u Srbiji i Crnoj Gori“ (G. Rakočević); „Juniorima treba veći broj utakmica i to ujednačenijeg kvaliteta, pa bi u tu svrhu mogla da se napravi i neka vrsta lige Beograda (Flajs).

Učitelji ženskih ekipa, isto, predlažu i kritikuju.

Pionirke Vojvodine su, bez poraza, došle do titule, pa trener vidi ružičastu budućnost svoga tima i, naravno, jugoslovenske ženske košarke, jer „Žinić i Catić su već viđene za seniorski sastav novosadskog kluba“ (N. Beljanski); KK Čubura je osvojila prvo mesto, ali trener

traži da se pronade rešenje za ovo takmičenje koje „traje dugo i zbog toga je teško održati efikasan ritam tima“ (B. Mitrović); za najstariji ženski podmladak, juniorke, trener iz Herceg Novog, profesor Milan Dabović, osuo je drvlje i kamenje, u celini, na rad sa podmlatkom ali i seniorskim sastavima, pa kaže „prikazan je nizak nivo košarke, loše se radi sa devojkama“ podvlačeći to rečima „zar je moguće da jedan klub iz B lige sa podmlatkom sruši šampiona Hemofarm i Vojvodinu koji su centri ženske košarke, a da samo jedna igračica, Milica Dabović, deklasira njihove odbrane i ubaci na tri susreta 103 poena?“

U celini, svi učesnici, svih finala, izložili su na ovogodišnjem „košarkaškom sajmu mladosti“ svoje najbolje „ekspozite“. Imali smo prilike da vidimo na desetine vrlo talentovanih dečaka i devojčica. Isto, pojava novih klubskih imena u konkurenciji za titulu govori da se bude neki centri pod obručima.

Izvesna ohrabrenja postoje. Uz nove sugestije, očekujemo da se i mladima pokloni paralelna pažnja, kao seniorima, pošto od temelja zavisi i kakva nam se seniorska kuća gradi.

Prvenstvo Jugoslavije za mlađe kategorije 2001. (Finalni turniri)

Mlađi pioniri (Kraljevo)

Budućnost (Podgorica): Sekulović, Šušić, Stijepović, Marić, Živković, Dašić, Popović, Kovačević, Fulurita, Filipović, Lekić, Prelić, Trener: Dragiša Perović

Rezultati: Budućnost - Liks (Beograd) 69:57, Sloga (Požega) - Sloga (Kraljevo) 63:60, Sloga (K) - Liks 64:62, Liks - Sloga (P) - 51:56, Budućnost - Sloga (K) 54:60, Sloga (P) - Budućnost 58:68.

Budućnost	3	2	1	191:165	5
Sloga (K)	3	2	1	184:179	5
Sloga(P)	3	2		1167:179	5
Liks	3	0	3	170:189	3

Pioniri (Čačak)

Borac (Čačak): Prolović, Tramićanin, Pilčević, Mandić, Vidaković, Marić, S. Dragičević, Tripković, T. Dragičević, Andrić, Mojićević, Petrović.

Rezultati: Zdravlje (Leskovac) - Partizan (Beograd) 58:88, MSN (Nikišić) - Borac 71:83, Zdravlje - MSN 63:77, Partizan - Borac 94:97, MSN - Partizan 80:124, Borac - Zdravlje 67:60.

Borac	3	3	0	247:225	6
Partizan	3	2	1	306:235	5
MSN	3	1	2	228:270	4
Zdravlje	3	0	3	181:232	3

Kadeti (Podgorica)

Budućnost (Podgorica): J. Popović, Nikčević, Bojanić, Todorović, Bulajić, Blagojević, Goranović, M. Popović, Gorashević, Knadić, Sjekloća, Novosel. Trener: Goran Rakočević.

Rezultati: Budućnost - Partizan (Beograd) 100:74, Radnički (Beograd) - Partizan 60:73, Budućnost - Radnički 79:73.

Budućnost	2	2	0	179:174	4
Partizan	2	1	1	147:160	3
Radnički	2	0	2	133:152	2

Juniori (Beograd)

Beovuk (Beograd): Hinić, Habuš, Pećić, Jovanović, Vidaković, Pavlović, Đorđević, Sačirović, Petrović, Korak, Muškić, Zgonjanin

Rezultati: Budućnost (Podgorica) -

Hemofarm (Vršac) 88:77, FMP Železnik (Beograd) - Beovuk 95:101, Beovuk - Hemofarm 95:86, FMP Železnik - Budućnost 101:92, Budućnost - Beovuk 73:75, Hemofarm - FMP Železnik 61:78.

Beovuk	3	3	0	271:254	6
FMP Železnik	3	2	1	274:254	5
Budućnost	3	1	2	253:253	4

Pionirke (Novi Sad)

Vojvodina NIS Gas (Novi Sad): Čatić, Čabarkapa, Đurović, Bujila, Žinić, Crnojački, Selić, Kričković, Vidačković, Lukač, Bojić, Vujičić. Trener: Nemanja Beljanski.

Rezultati: Vojvodina NIS Gas - Voždovac (Beograd) 90:59, Bijela (Bijela) - BIP (Beograd) 62:58, Voždovac - BIP 83:67, Vojvodina NIS Gas - Bijela 90:59, Bijela - Voždovac 69:77, BIP - Vojvodina NIS Gas 74:76.

Vojvodina	3	3	0	241:204	6
Voždovac	3	2	1	231:211	5
Bijela	3	1	2	190:225	4
BIP	3	0	3	199:221	3

Kadetkinje (Beograd)

Čubura (Beograd): Miletić, Turanjski, Musulin, Bikić, Zupančić, Atanasković, Zarić, Nikolić, Belanović, Božanić, Pavlović, Tomović. Trener: Božidar Mitrović

Rezultati: Čubura - Voždovac (Beograd) 73:79, Hemofarm (Vršac) - Voždovac 68:74, Čubura - Bijela (Bijela) 95:81, Voždovac - Bijela 84:57, Hemofarm - Bijela 84:50, Čubura - Hemofarm 87:80.

Čubura	3	2	1	255:240	5
Voždovac	3	2	1	231:204	5
Hemofarm	3	2	1	238:205	5
Bijela	3	0	3	188:263	3

Juniorke (Herceg Novi)

Herceg Novi (Herceg Novi): Vukčević, Jelić, Madžar, Kirović, D. Dotlić, Đurašković, S. Zelenović, V. Zelenović, B. Dotlić, M. Dabović, A. Dabović, Ivović. Trener: Milan Dabović

Rezultati: Hemofarm (Vršac) - Vojvodina NIS GAS (NOvi Sad) - 74:70, Herceg Novi - Voždovac (Beograd) 88:70, Vojvodina NIS GAS - Voždovac 79:78, Herceg Novi - Hemofarm 77:70, Hemofarm - Voždovac 91:72, Herceg Novi - Vojvodina 88:72

Herceg Novi	3	3	0	253:212	6
Hemofarm	3	2	1	235:210	5
Vojvodina	3	1	2	221:237	4
Voždovac	3	0	3	217:258	3

REČ TRENERA

Mlađi pioniri Dragiša Perović (Budućnost)

- Učesnici finalnog dela prvenstva pokazali su da imaju vrlo talentovane igrače. Iz kraljevačke Sloge su, posebno zapaženi, ali isto i u sastavu KK Liksa. Posebno želim da podvučem požešku Slogu, koja je ostavila snažan utisak sa svojim dečacima, bez obzira što dolaze iz male sredine.

Vidite, podelio sam komplimente našim rivalima, ali oni pripadaju i našem klubu, jer imamo talentovane dečake, poput Đukanovića, Glomazića, Boričića. Stvarno, bili smo najbolji, jer smo održavali potrebnu formu kroz sve mečeve. Ali, isto mogu da kažem svi smo se ravnopravno nosili u nadmetanju za poredničke bodove, pa ne bi bilo nezasluzeno da se i neko od onih koji su bili iza nas našao na prvom mestu.

Imam zamerku na sistem takmičenja. Smatram da je vreme od osam minuta po četvrtini malo da se timovi razigravaju. Trebalo bi delove utakmice odigravati sa po 10 minuta, kao što to radimo u Crnoj Gori, jer je veći manevarski prostor za ulazak više igrača na teren.

Pioniri Ivan Drobnjak (Borac)

- Finalni deo prvenstva Jugoslavije bio je dosta kvalitetan, sa aspekta zrelo-

sti igre koju su demonstrirali dečaci u svojim godinama. Pojavio se izvestan broj mladih košarkaša koji obećavaju da će biti u vrhu jugoslovenske košarke.

Moja ekipa je delovala rasterećeno u finalu, jer je napravljen veliki, kvalitetan pomak, u poređenju sa onim što smo pružili na nivou Srbije i u završnici tog nadmetanja, kada smo bili treći.

Kako je organizacija završnice, u okviru šampionata Jugoslavije, bila u Čačku, bili smo u obavezi i da kao domaćini odigramo maksimalno pred svojom publikom. Kada smo savladali Nikšićane medalja je već bila na vidiku, pa smo bili spremni da nadigramo i Partizana, aktuelnog prvaka države, bez obzira što je slovio za izrazitog favorita u dvorani kraj Morave. Mladi Čačani su ostvarili ono o čemu nisu ni sanjali. Naše igre i konačna pobeda predstavljaju posebno iskustvo, kao i podstrek za dalji rad, u nadi da ispunimo i glavni cilj, da 2-3 košarkaša iz pionirskog sastava mogu, u perspektivi, da računaju da budu nosioci igre i u seniorskom timu Borca.

Kadeti Goran Rakočević (Budućnost)

- Smatram da je kvalitet ovog finala bio na višem nivou, ukoliko ga uporedimo sa onim što smo videli prošle godine. Na primer Radnički je 2000. godine bio šampion, sada tek treći, mada je imao tri nova igrača. Ukoliko bi se ocenjivao kvalitet ovogodišnje završnice šampionata može se reći da je bio na zavidnoj visini. Partizan je bio dobar, a Budućnost je uspela da ga savlada, dok smo minule sezone bili slabiji, što opet znači da smo napredovali. I Partizan i Radnički su mi se sviđali, imaju dobre, visoke centre. Globalno, evidentan je napredak u radu i demonstraciji igre mladih, što govori o lepoj budućnosti Jugoslavije na evropskoj sceni.

Jedna sugestija, što se tiče sistema takmičenja, mogla bi da se koriguje za sledeće prvenstvo. Naime, trebalo bi, ne samo ova kategorija košarkaša, da igra mnogo više. Naime, mogla bi da se oforme dva polufinalna turnira, jedan u Srbiji i jedan u Crnoj Gori, a najbolji da odluče, na posebnom turniru, šampiona.

Juniori Srđan Flajs (Beovuk)

- U poslednje 3-4 godine ovo je bio najbolji finalni turnir prvenstva Jugoslavije u njegovoj završnici. Čak su dvadesetak dečaka, učesnici sadašnjeg šampionata, prošli kroz reprezentativne selekcije i imali i te kako prilike da demonstriraju svoj raskošan talenat. Igre koje su sada pružili klubovi bile su na visokom nivou, kao i ritam tokom gotovo svih utakmica. Stavljen je akcenat na napad, sa čvrstim odbranama.

Ako govorim o svome klubu, već sam bio najavio pohod na prvo mesto. Za druge je ta izjava bila iznenađenje, ali ne i za mene. Razlog je jednostavan. Osvojili smo prethodno i titulu prvaka

Srbije, pa je ova došla kao šlag na tortu! Verovao sam u konačan uspeh, da po sle tri poraza od Zeleznika nećemo biti poraženi i četvrti put, što se i obistinilo.

Trebalo bi promeniti nešto u sistemu takmičenja, bar što se tiče jačih ekipa, da bi imali više mečeva u „nogama“ i kasnije odmeravali snage sa sebi ravnima. Ovakvo, bili smo izuzetno superiorni sve do polufinala. Možda bi bilo pogodno razmatrati uvođenje izvesne jedinstvene juniorske lige Beograda, kao jedno od rešenja.

U ovoj konkurenciji, u finalu, bilo je u sastavima ekipa i košarkaša koji su igrali i u seniorskim timovima, kao na primer u Budućnosti FMP Zelezniku, Hemofarmu. Ovo, tako, potvrđuje pravilo da dobar podmladak može i mora da bude temelj budućim seniorskim ekipama, kao dalekosežno rešenje.

Pionirke Nemanja Beljanski (Vojvodina NIS GAS)

- Nisam zadovoljan kvalitetom takmičenja u finalnom delu turnira. Osim toga, do finala bio je slab odziv ekipa ovog godišta, što potvrđuje moju konstataciju da opada kvalitet ženske košarke. To je posledica slabog rada i igara u severnom delu Srbije.

Kada je u pitanju ocena završnog takmičenja, sveo se rivalitet na samo dve ekipe - Voždovac i moj tim. Ostali učesnici bili su po kvalitetu daleko ispod dva prvoplasirana kluba. Značaj odlučujućeg meča, između Beograđanki i Novosađanki, prouzrokovao je nervozu i neizvesnost porednika, što je bila i posebna draž duela. Da je i Voždovac osvojio šampionski naziv bilo bi sasvim zaslužno. Istina, povodom ove utakmice malo su me iritirale izjave iz tabora Voždovca, posebno pojedinih beogradskih roditelja, ali to je već priča za sebe.

U proceni individualnih kvaliteta, jedino se može videti napredak u već pomenutim sastavima ekipa. Za svoj klub, mogu da kažem, da dve devojčice: Marija Zinić i Ivana Čatić nagoveštavaju veliku perspektivu, kao kandidatkinje za seniorski tim, bez obzira što su obe rodene 1986. godine.

Lično, nemam nikakve zamerke na dosadašnji sistem takmičenja, kao i eventualne sugestije za izmenama.

REČ ŠAMPIONSKIH TRENERA

Kadetkinje Božidar Mitrović (Čubura)

- U celine, demonstriran je visok nivo igre u završnici, kada se nadmetalo direktno za titulu. Čak, moglo bi da se kaže, ne bez razloga, da se takmičenje odvijalo na prvotigaškom nivou. Tvrdim, ne treba brinuti za budućnost naše ženske košarke, jer se pojavio veliki broj kvalitetnih devojaka. Na osnovu mog iskustva i procene, već desetak košarkašica su kandidatkinje za seniorski dres reprezent-

tacije Jugoslavije! U svakom slučaju, zadovoljan sam onim što je moj klub postigao, postao šampion države, bez obzira što je mogao da ostavi i još bolji utisak, da nije bilo izvesnih povreda u timu.

Smatram da treba menjati sistem takmičenja. Ovaj, sadašnji, je naporan i dugo traje. Teško je u tom vremenskom razmaku održati formu u visokom takmičarskom nivou. Potrebno je izbaciti polufinalni turnir na nivou Srbije, a uvesti finalni sa više ekipa. Na primer, sa osam klubova u dve grupe i da se održi u terminu četvrtak-nedelja, po unakrsnom sistemu, čime bi se i odredio konačan plasman prvenstva Jugoslavije.

Imam zamerku na suđenje. Ono je bilo daleko ispod nivoa košarke koju su demonstrirale devojkice. S druge strane, komplimenti organizaciji finalnog turnira u Beogradu, koju su priredili Košarkaški savez Beograd i KK Čubura.

Juniorke Milan Dabović (Herceg Novi)

- Žalosno je ovo što ću da kažem, ali to je trenutna slika naše ženske košarke, što je upravo pokazalo i ovo takmičenje održano u Bijeloj. Organizacija turnira, priređena ad hok, bez obzira što nema interesa za žensku košarku, samo je potvrda mojoj konstataciji da je nivo ženske košarke spao na vrlo niske razine, zbog nedovoljno stručnog rada, pretežno i generalno, slabog interesovanja za ovu kategoriju košarke.

S klubom sam osvajao i ranije, u SFRJ Jugoslaviji, titule za mlade košarkašice, a Bijela je pokazala apsurd, da devojkice iz kluba koji se takmiči u B ligi nadigravaju timove iz jakih ženskih centara, dobro organizovane koji imaju visok rejting u jugoslovenskoj ženskoj košarci.

Ako jedna devojkica, Milica Dabović iz moje ekipe, pruži prosečnu igru, postigne 103 poena, a mlada Zelenovićeva da 51 poen sa samo dve godine provedene pod obručima, onda je zaista diskutabilno koliki je i kakav kvalitet bio kod naših rivala. Na primer, kod Hemofarma, kada je nadigran, a došao sa titulom šampiona iz 2000. godine! Gde je, onda, znanje i umeće rivalskih trenera da zaustave jednu košarkašicu da Vrščankama ubaci 53 poena?

Moj klub je, praktično, bio gost u Bijeloj, jer nije imao nikakve privilegije u odnosu na ostale učesnike završnog takmičenja, da trenira, jer to nije naša sala. Pa ipak, došli smo do titule bez poraza, nadvisivši klubove koji su došli iz sredina gde se više forsira ženska košarka.

Najzad, nije neskrumno i nestručno, ako ustvrdim da u KSJ nemaju kompletno uvid u rad trenera koji rade sa košarkašicama, kao i da su mnoge stvari, mislim stručne, postavljene naopako, da je vrh piramide okrenut na dole!

Vlasta Ignjatović

Srđan Flajs, trener juniora KK Beovuk

Klub rasadnik igrača i trenera

Proteklu takmičarsku sezonu za mlade kategorije definitivno su obeležili juniori KK Beovuk. Srđan Flajs, 26-godišnji trener, tokom svog devetogodišnjeg rada postigao je najveće uspehe, upravo sa juniorima Beovuka.

- Temelj za ovogodišnje i, verujem, buduće uspehe postavljen je '96. godine, kada je napravljen plan i program rada sa mladim selekcijama, na šta se klub prevashodno orijentisao. Nema sumnje da iza svakog dobrog rezultata stoji dobra selekcija i, pre svega, kvalitetan rad. To je kod nas evidentno. Primarni cilj je bio stvaranje igrača, i mislim da smo ga do sada prilično uspešno ispunjavali - ističe Flajs.

Potvrdu njegovim rečima daje i sledeći podatak - u Beovuku su karijeru počeli (ili su tu nadograđivali svoje košarkaško znanje) mnogi sada već afirmisani igrači - Dejan Milojević koji igra za podgoričku Budućnost, njegov brat Dušan, igrao je za OKK Beograd, Aleksandar Glintić (Partizan), Ognjen Aškračić (FMP), Saša Bratić (igrao je za Crvenu zvezdu), Igor Nikolić (SAD), Mića Radovanović (igrao za Radnički Jugopetrol), Nenad Galovac (Israel), braća Boban i Peđa Savović (SAD), Igor Marić (Srem), Bojan Barjaktarević (Nemačka)... Iz ovogodišnjeg šampionskog sastava trebalo bi izdvojiti juniore Miloša Pavlovića, Dušana Đorđevića, Strahinju Zgonjanina i Darka Habua koji su članovi mlađih reprezentativnih selekcija, i ove godine će napustiti Beovuk i priključiti se nekoj prvoligaškoj ekipi.

- Istakao bih svesrdnu pomoć, angažovanje i stručan rad Miše Lakića i Aleksandra Džikića, koji su dali nemerljiv doprinos svim dosadašnjim uspesima, i koji su mi mnogo pomogli u mojoj dosadašnjoj karijeri. Ja sam počeo da se bavim trenerskim poslom 1992. godine, dve godine sam radio kao pomoćni trener, tada samostalno - govori Flajs, a o načinu rada sa mladim selekcijama u klubu, dodaje: - Jedini smo klub koji na treninzima ne forsira, tj. gotovo ne primenjuje, rad u teretani. No, sa druge strane, oni su sa tehničko-taktičke strane daleko nadmoćniji, što je njihova najveća prednost. Od početnika do juniora, svi uče isto. Najmlađi uče na treninzima isto što i juniori, samo u manjem obimu, pa se to po selekcijama nadograđuje.

Pogon košarkaškog kluba Beovuk, koji je u neku ruku više nalik košarkaškoj školi, čini osam selekcija sa kojima radi

pet trenera. Pored Flajsa, tu su Lakić, Bogičević, Jovanović i Vukić. Beovuk ima registrovan i seniorski tim, koji će od sledeće sezone nastupiti u Srpskoj ligi.

- Kroz utakmice sa seniorskim timovima naši mladi igrači stiču neophodno iskustvo. Prošle sezone, takmičeći se u Drugoj srpskoj ligi, bili smo ubedljivo najmlađi sa šest igrača iz kadetske postave. Uprkos tome, osvojili smo prvo mesto sa dvadeset i sedam pobeda i tri poraza. Ono što želim da istaknem, a što me ne

Treneri

Uz to što je rasadnik igračkih talenata KK Beovuk je bio odskočna daska i mnogim trenerima. U ovom beogradskom ligašu su trenerski zanat „pekli“ Aleksandar Džikić, koji je već tri godine pomoćni trener u Partizanu, Dragan Vaščanin, radi u FMP-u i pomoćnik je Miodragu Baletiću u olimpijskoj reprezentaciji, Aca Petrović, trener prvog tima FMP, Ivan Jeremić, sada u Libiji, Veselin Matić Tožić, radi u Nemačkoj, i član je Stručnog štaba reprezentacije kod Svetislava Pešića, Zoran Đurković, trener Hemofarmu i Andrija Gavrilović, bio je pomoćnik u milanskoj Olimpiji.

čini sretnim, jeste da ni u jednoj rivalskoj ekipi, sem Zvezde iz Mladenovca, nismo videli mladog igrača. Često se dešavalo da su protivnički igrači bili stariji po deset, često i po petnaest, godina od naših mladića. Učestvujući sa juniorima Beovuka na finalnim turnirima Prvenstva Srbije u Jugoslavije, ove godine, Flajs je imao priliku da na delu vidi najbolje juniore iz naše zemlje - iz FMP (Mandić, Pantić, Popović), Hemofarma (Brkić, Lutović), Budućnosti (Bakić, Sekulić, Pavlović)... Smatra da naša košarka ima perspektivu, ali da su talenti dosta „rasuti“ po raznim klubovima i nisu skoncentrisani u centre u kojima se ozbiljno i kvalitetno radi.

- Došao je period kada mladi igrači dobijaju puno poverenje od trenera seniorskih ekipa, koji ih puštaju na veliku scenu, a oni to vraćaju svojim dobrim igrama. Zbog toga smatram da nema veće satisfakcije u trenerskom zanatu nego raditi sa mladima, učiti ih prvim koracima... Meni je najveća želja i najveći motiv - da napravim vrhunskog igrača.

D. Marko

Prof. dr Laslo Hajnal

Primer treninga za usavršavanje akcionih celina za realizaciju napada

UVODNI DEO (15 min)

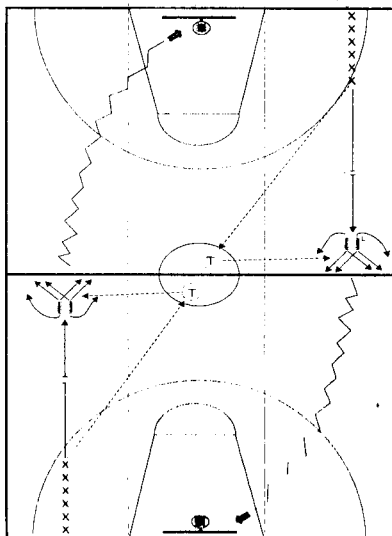
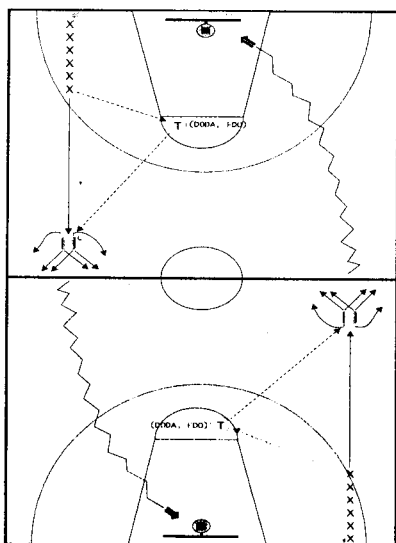
- I - Kontinuirano trčanje (1,2,3) - jednotaktno zaustavljanje - ukršteni polazak (2 min)
- Kontinuirano trčanje - jednotaktno zaustavljanje - direktni polazak (2 min)
- Kontinuirano trčanje - jednotaktno zaustavljanje - okret L-D (2 min)
- Trčanje - promena ritma - zaustavljanje - ukršteni polazak L-D (1 min)
- Trčanje - promena ritma - zaustavljanje - direktni polazak (L-D) (1 min)

- Trčanje - promena ritma - zaustavljanje - okret L-D (1 min)
- Vežbe istezanja (6 min)

OSNOVNI DEO (70 min)

- II Kontinuirano kretanje i demarkiranje (ceo teren) (20 min)
- III Kontinuirano kretanje (napadačka polovina) (20 min)
- IV Demarkiranje (napadačka polovina) (20 min)
- V Igra 3:3 uz primenu akcionih celina (10-15 min)
- ZAVRŠNI DEO (5 min)
- VI Šutiranje slobodnih bacanja

II KONTINUIRANO KRETANJE I DEMARKIRANJE (ceo teren)

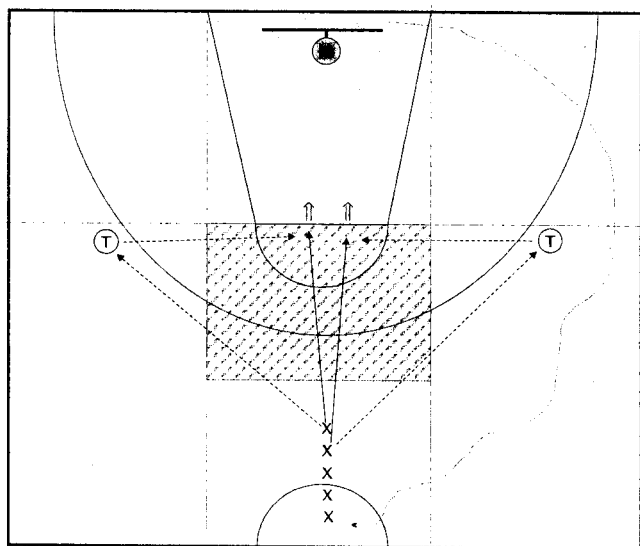
Vežba 1

- Prijem lopte sa leve strane
- Tehnika dodavanja sa dve ruke sa grudi
- Akcionih celina VPS (vođenje - prodor - šut)
- Primena različitih načina polaska u dribling
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 minuta
- Kontinuirano kretanje (1,2,3)

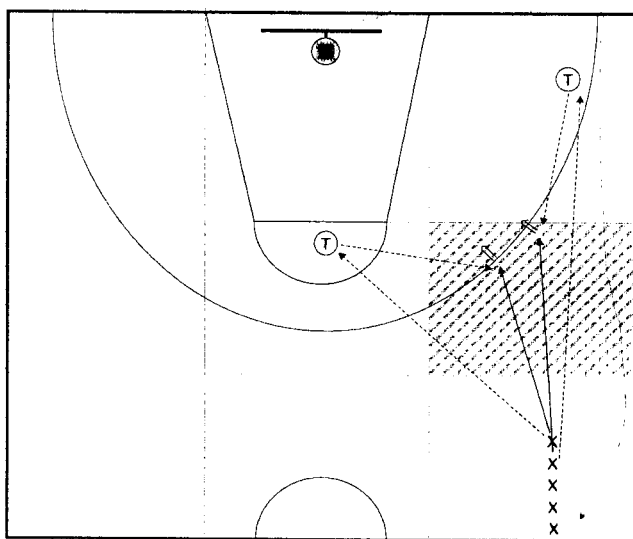
Vežba 2

- Prijem lopte sa desne strane
- Tehnika dodavanja sa dve ruke sa grudi
- Akcionih celina VPS (vođenje - prodor - šut)
- Primena različitih načina polaska u dribling
- Demarkiranje (sa promenom ritma)
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 min

III KONTINUIRANA KRETANJA (napadačka polovina)

Vežba 3

Vežba 4

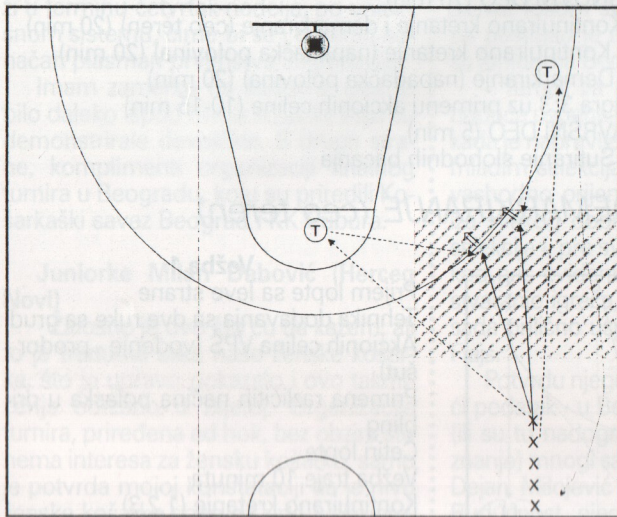
Vežba 3

- Kontinuirana kretanja (1,2,3)
- Akzione celine ŠUT i DNS (šut i dribling - zaustavljanje - skok šut)
- Dodavanje jednom rukom
- Vežba se završava sa obaveznom postignutim košem
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 minuta
- Prijem lopte naizmjenično sa leve i desne strane

Vežba 4

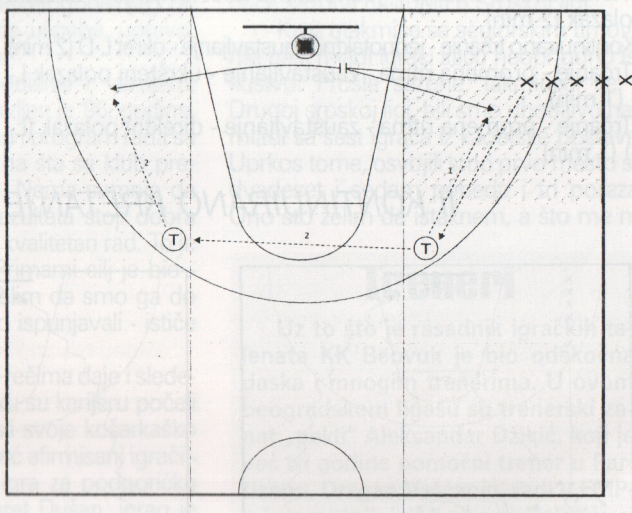
- Kontinuirana kretanja (1,2,3)
- Akzione celine ŠUT i DNS (šut i dribling - zaustavljanje - skok šut)
- Dodavanje sa dve ruke
- Vežba se završava sa obaveznom postignutim košem
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 minuta
- Prijem lopte naizmjenično sa leve strane i čeonu

IV DEMARKIRANJE (napadačka polovina)

Vežba 5

- Demarkiranje (sa promenom ritma i pravca)
- Prijem lopte sa desne strane i čeonu naizmjenično
- Akzione celine ŠUT (3 minuta), DNS (3 minuta), DPŠ (3 minuta)
- Dodavanje po slobodnom izboru
- Vežbu završiti sa obavezno postignutim košem
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 minuta

Vežba 6

- Demarkiranje (sa promenom ritma i smeru)
- Prijem lopte sa leve i desne strane
- Akzione celine ŠUT (3 minuta), DNS (3 minuta), DPŠ (3 minuta)
- Dodavanje po slobodnom izboru
- Vežbu završiti sa obavezno postignutim košem
- Četiri lopte
- Vežba traje 10 minuta

Prodavnica „Basket Group“ u kući košarke

Sve na jednom mestu za košarku

„Kuća košarke“ je 15. avgusta dobila prodavnicu sportske opreme. Tako se, posle dužeg čekanja, konačno ostvaruje zamisao da se u „Kući košarke“ može nabaviti kvalitetna sportska oprema. „Basket Group“ je zadužen za vođenje prodavnice i asortiman robe koja se nudi.

Za sada, u ponudi su sportski program firme „Nike“, program „Tigra“ iz Pirota (vijače za trening, mrežice, mreže za nošenje lopti...), košarkaške lopte „Molten“ i košarkaška literatura, namenjena trenerima, sudijama, delegatima.

Radno vreme prodavnice je od 9 do 17 časova svakog radnog dana.

R. N.

Blic news

Jugosloveni osvajaju NBA

Prvi put u istoriji najjače košarkaške lige na svetu čak tri kluba su sparila igre iz Jugoslavije. Sakramentovi aduti su Divac i Stojaković, Sijetlove nove zvezde Radmanović i Drobniak, a Detroitova pojačanja Rebrača i Varda.

U predstojećoj NBA sezoni će u čak tri ekipe igrati tandemi jugoslovenskih igrača, što dovoljno govori o ugledu domaćeg basketu i približavanju doskoro nepremostive razlike između evropske i američke košarke. Vlade Divac i Predrag Stojaković, već nezamenljivi članovi startne postave Sakramenta, imaće parnjake u Detroitu za koji će nastupati Željko Rebrača i Ratko Varda, dok će u Sijetlu igrati Vladimir Radmanović i Predrag Drobniak. Naglo sparivanje „jugovića“, slučajnost ili ne?

- Sigurno su dobre igre Divca i Stojakovića u prošloj sezoni uticale na to da američki klubovi odlučnije prihvate trend dovođenja jugoslovenskih igrača - ocenjuje za „Blic News“ Marin Sedlaček, instruktor FIBA i skaut velikog broja NBA klubova za Evropu. On kaže da je došlo do promena u NBA, gde se sada draftuju sve mlađi igrači, a ne kao do sada igrači sa određenim iskustvom u Evropi.

- Pitanje je koliko će se naši mladići, izuzev Rebrače, koji godinama potvrđuju kvalitet na Starom kontinentu, brzo prilagoditi. Zato će prva sezona biti ključna za njihovu dalju karijeru - kaže Sedlaček, koji je za naš list procenio mogućnosti tri NBA kluba u kojima će igrati jugoslovenski parovi:

Sakramento kings

Važe za veliko iznenađenje u poslednje dve sezone. Pozitivnu reputaciju u NBA konkurenciji stekli su dobrim delom igrama i ponašanjem van terena Divca i Stojakovića. Imaju najbolji domaći teren, „Arko arena“ je uvek dupke puna, a ostanak Krisa Vebera izvanredna je stvar za duh ekipe. Atmosfera u timu ih izdiže iznad objektivnog kvaliteta. Pravi potez je načinjen dovođenjem Majk Bibija, najveće perspektive NBA, i odlaskom Džejsona Vilijamsa. Istina, nemaju kolosa pod obručima poput Melouna ili O'Nila, ali, zahvaljujući velikom broju belaca, gaje evropski stil košarke koja će promenom pravila dobiti mnogo.

Vlade Divac je posle desetogodišnjeg staža postao legenda najjače svetske košarkaške lige jer je sportskom inteligencijom otkrio apsolutno sve tajne NBA i krajnje racionalno koristi sve svoje kvalitete ne ispoljavajući

Naši u NBA: Rakočević i Radmanović

slabosti nijednog trenutka. Predraga Stojakovića očekuju mnoge zamke. Pravila igre su modifikovana, biće dozvoljena čvršća igra, pa je pitanje kako će se prilagoditi posle odlične sezone. Za protivnike će sve manje predstavljati enigm, biće više na vetrometini i suštinsko pitanje je kako će se adaptirati na otežane uslove te kako će izneti slavu stečenu prethodnih godina. Pred njim je još jedan izazov - borba za mesto na prestižnom „Ol-star“ meču.

Detroit pistons

Važi za kontradiktornu ekipu koja se dva puta podizala „iz mrtvih“ u poslednjoj deceniji, i to najviše zaslugama trenera Daga Kolinsa, koji ih je dva puta doveo do plej-ofa. Došli su do apsurd: imaju drugog najboljeg strelca i odbrambenog igrača NBA, a nisu ušli u doigravanje. Videćemo hoće li problem hemije ekipe biti rešen dovođenjem Rebrače i Varde, tek jedno je sigurno: imaće manje problema nego sa Stekhoušom, koga je teško kontrolisati. Pred Željkom Rebračom je zadatak da ustali formu iako na početku neće dobiti minutažu kao u Evropu. Imaće dovoljno motiva da opravda priznanje za najboljeg igrača sa Svetskog prvenstva u Atini 1998. godine. Od Ratka Varde očekujem transformaciju u načinu razmišljanja. Dobrim delom je to već napravio kroz Letnju ligu i može biti pravo otkrovenje ako mu trener bude pružio dovoljno prostora. Ukoliko već u prvoj sezoni iskoristi priliku, vrlo je moguć i produžetak saradnje sa Detroitom.

Sijetl soniks

U klubu su ostali Luis i Pejton i Sijetl bi mogao da premaši brojku od 44 pobede u regularnom delu sezone. Činjenicu da nisu daleko dogurali u plej-ofu navijači će im teško oprostiti. U konkurenciji popularnih bežbol i ragbi klubova iz Sijetla, pred košarkašima je sportsko-marketingška borba. Teže da dostignu period kada su u eri nepobedivosti Čikaga igrali finale plej-ofa.

Vladimir Radmanović je još uoči drafta, na kome je kao 12. „pik“ pripao Soniksima, demonstrirao vanserijski talentat i zapalio NBA stručnjake. Na osnovu statističkih podataka proglašen je za najboljeg novajliju u Letnjoj ligi i Sijetl je već nagovestio da ozbiljno računa na ovog 20-godišnjeg košarkaša.

Predrag Drobniak može biti osveženje na centarskoj liniji zbog velikih mogućnosti u surovoj borbi pod koševima, ali i tehničari koju poseduje. Možda je finansijski potcenjen u odnosu na ostale igrače, ali to je faktor od koga se Evropljani ne mogu odbraniti. Izazov dokazivanja može pozitivno uticati na njegov renome. Ako poredimo mogućnosti dva „naša“ kluba Sijetla i Detroita, onda prednost dajem Radmanoviću i Drobniaku.

Dakle, osim Divca i Stojakovića, koji su zahvaljujući kvalitetu već stekli veliki autoritet, put neizvesnosti i dokazivanja pratiće sve ostale jugoslovenske košarkaše u NBA ligi - zaključuje Marin Sedlaček.

Dragutin J. Bužić

Internacionalna klinika 2001.

Seminari puta do cilja...

Verovatno da priča o licencama seže u prošlost, onoliko dugo koliko traje praksa održavanja trenerskih seminara UKTJ. Na jednoj strani su nove informacije, saznanja, a na drugoj imperativ dobijanja licence. Ta priča je i stara i pomalo dosadna, ali se uvek mora iznova pričati. Neko bi rekao: „Učenje je primarni, a sticanje licence sekundarni cilj svakog trenera, jer možeš biti uspešan samo ako nešto znaš“. Rekao bi i u velikom broju slučajeva pogrešio.

Ipak, ovo je priča o trenerskim seminarima u 2001. godini. O onima, koji su prošli u poslednjem, koji tek što nije. Šta je bilo dobro, a šta nije? Šta popraviti? Da li se, u nečemu greši?

Činjenica je da se od ove godine traži učešće na dva seminara kao uslov za sticanje licence za sezonu 2001/2002. To je pooštavanje uslova u odnosu na prošlu godinu, kada je bilo dovoljno prisustvovanje jednom seminaru, ali u funkciji podizanja nivoa znanja.

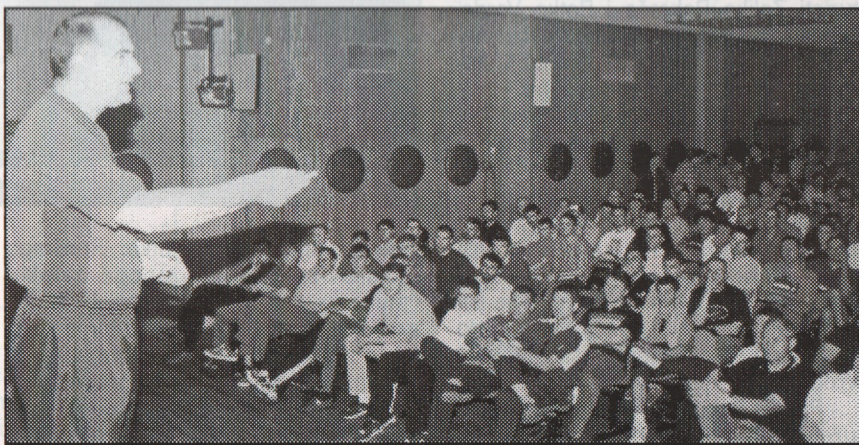
„Internacionalnoj klinici“ u Beogradu od 8 do 10. juna prisustvovalo je 480 trenera republičkog i saveznog ranga, kao i trenera mlađih kategorija iz Jugoslavije i nekoliko stručnjaka iz Republike Srpske.

Seminar je po masovnosti nadmašio mnoge, održane ranijih godina, ali je odziv ipak bio slabiji od očekivanog. Možda je jedan od razloga i teško finansijsko stanje u mnogim klubovima, odnosno već pomenuto pooštavanje uslova za sticanje licence. Osim toga, mnogi klubovi se odlučuju da licenciraju tek svakog drugog trenera mlađih kategorija.

No, ko je bio u Beogradu imao je šta i da čuje. Treneri ističu odlično predavanje dr Dušana Ugrakovića na temu: „Sredstva za oporavak i doping u košarci“. Selektor Svetislav Pešić održao je trening sa reprezentacijom Jugoslavije kome su prisustvovali učesnici seminara. Kancelarija UKTJ obezbedila je prevoz do hale u Železniku, a posle dvočasovnog treninga, Pešić je još 40 minuta odgovarao na pitanja znatiželjnih, pre svih, mlađih trenera.

Gost iz Hrvatske Slavko Trninić održao je dva predavanja na kojima je saopštio mnogo novih, korisnih informacija, ali mu se generalno može zameriti što izlaganje nije prilagodio prosečnom slušaocu, polazniku seminara. Trninić je kancelariji UKTJ ostavio predavanja sa seminara koja bi trebalo publikovati, ali pre toga učiniti razumljivim i trenerima početnicima.

Dejl Braun je bio zabavan, govorio je o mnogo čemu, ali mislimo da je ovo bilo njegovo poslednje angažovanje na seminaru. On više ne može da ponudi gotovo ništa novo, iako je predavanje „Prikaz napada u uslovima novih pravila po uzoru na NBA“ bilo sasvim korektno.

Dr Slavko Trninić govori učesnicima Internacionalne klinike 2001.

Pre davanja konačne ocene o uspešnosti seminara treba istaći da je UKTJ prvi put štampalo trenerski planer, namenjen svakom učesniku. Planer je prilagođen takmičarskog sezoni. Sadrži planove dnevnog, nedeljnog, mesečnog i godišnjeg treninga, obrasce za vođenje statistike sa utakmica, lične kartone igrača...

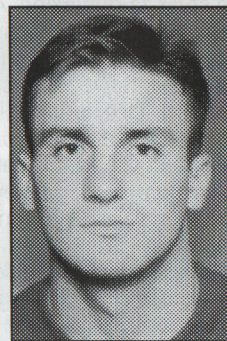
Nema sumnje da će planer pomoći u radu svakog trenera, bilo kog ranga.

Na kraju priče o „Internacionalnoj klinici“ i zapažanje da je poslednjem predavanju prisustvovalo svega stotinak trenera, što je stvarno sramota. Takvo ponašanje trenera već je uzelo maha, pa bi Udruženje trebalo da reaguje i kazni svoje neozbiljne članove. O načinu kažnjavanja tek treba odlučiti, ali došlo je dotle da je strogost jednostavno nužna.

Lični stav

Preispitivanje

Seminar je sjajna prilika da odvojimo poglede od konkretnih zadataka na terenu, ponovo razmislimo i preispitamo svoj rad. Predavači, majstori svog zanata, pokušali su da nam prenesu makar deo svog velikog znanja i rasvetle neke nedoumice. Iako su to priznati, svetski poznati stručnjaci, njihova profesionalnost i otvorenost zadivljujuje. Na mene je poseban utisak ostavio Slavko Trninić, shvatio sam koliko sportska nauka brzo napreduje. Ostaje žal, jer za tako kratko vreme nemoguće je „preurediti“ toliki broj informacija. „Time Planer“ koji smo dobili u trenerskom paketu veoma je praktičan i bilo bi dobro da u budućnosti postoji mogućnost njegovog nabavljanja.

Vuk Stanimirović, trener

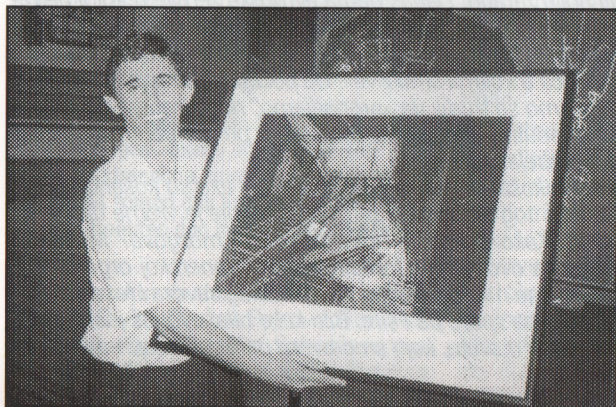
Sa ovakvim iskustvom, UKTJ iščekuje „Trenerske dane“ od 14 do 16. septembra u Novom Sadu. Osmorica domaćih predavača: Duško Vujošević, Marin Sedlaček, Laslo Hajnal, Aco Petrović, Bora Cenić, Miroslav Nikolić, Dušan Kovičić i Jovica Arsić imaju šta da ponude svima koji žele da slušaju. S obzirom na to da je prisustvo obavezno, očekuje se

veći broj učesnika nego u Beogradu. Oni će u trenerskom paketu dobiti video kasetu sa predavanja Dejla Brauna i košarkašku tablu za crtanje i što je važnije - mogućnost za usavršavanje.

Ko na vreme shvati da se samo dobrim radom postaje dobar trener, imaće šansu da uspe. Trenerski seminari ne mogu da zamene neprekidno individual-

no učenje i usavršavanje. Oni su tu kao pokazatelj pravca razvoja košarkaške igre. Služe da mladog trenera provere i usmere. Sve ostalo je prepušteno pojedincu, njegovoj marljivosti i kreativnosti. A samo rezultat govori o kvalitetu rada. Bilo da se radi o treneru olimpijskih šampiona ili petlića.

N. Radosavljević

Za uspomenu uglednim predavačima Svtislavu Pešiću i Dejli Braunu poklone je predao Ivan Jeremić

Boris Jakimenko, sekretar HKS

Saradnja je neophodna

Na Internacionalnoj klinici 2001. pored jednog od predavača, dr Slavka Trninića, iz susedne Hrvatske seminaru je prisustvovao i Boris Jakimenko, sekretar Košarkaškog saveza Hrvatske. Bila je to prilika za razgovor o kpsarci.

Trenerski kadar u Hrvatskoj u poslednje dve-tri godine doživeo je pravo malo osveženje. Novi talas mladih trenera predvođen - Spahijom, Repešom, Burićem, Jusupom i nezaobilaznim Acom Petrovićem, gotovo je staru trenersku garnituru bacio u zaborav.

- Mi smo, u HKS, svesni da je garant kvaliteta košarke i kvalitetan stručni kadar, tj. treneri, tako da ćemo maksimalnu pažnju usmeriti na edukaciju ovoga kadra. Kod nas već funkcionišu tečajevi za obuku košarkaških trenera, imamo i Višu trenersku školu pri Fakultetu za fizičku kulturu, a u planu je i osnivanje sportske akademije u čijem bi sklopu bila i trenerska škola, koja bi bila u organizaciji HKS i Trenerskog udruženja. Ovo je još uvek u planu, ali se nadamo da će uskoro biti realizovano, jer u poslednje vreme nastaje potreba za edukovanjem mladog trenerskog kadra.

Poslednjih godina, nekoliko trenera u Hrvatskoj je svojim radom i rezultatima iskočilo u prvi plan. Uz već afirmisanog Alek-

Susret u Beogradu: Boris Jakimenko i domaćin Milan Opačić član UO UKTJ

sandra Petrovića, tu su Neven Spahija, Jasmin Repeša, Ivica Burić... Šta Hrvatski košarkaški savez čini da afirmiše i unapredi trenerski kadar?

- Svesni činjenice da trenerski kvalitet moramo podići na viši nivo, u obzir moramo da uzmemo niz stvari koje su relevantne za trenerski posao. Kao prvo, to je stvaranje igrača. Svaka sezona izbaci nekoliko igrača u prvi plan. To je kod nas prisutno. Nekad su to bili Sesar, Bagarić, danas su Planinić, Lončar... U svakom slučaju, jedan krug neafirmisanih igrača uvek se istakne. Naravno da su to stvorili treneri koji rade sa njima. Sa druge strane, vrlo je

teško da jedan trener postane dobar i kvalitetan ako u svom trenerskom fondu nema adekvatno iskustvo - dovoljan broj utakmica, što domaćih, što evropskih. Svi ovi treneri spadaju u mlađu kategoriju trenera i vreme radi za njih - ne može se preko noći postati dobar i kvalitetan. Smatram da Hrvatska što se tiče trenerske perspektive ne bi trebala biti zabrinuta, ali je potrebno jedno vreme da ti treneri, nazovimo ih mladim, steknu neophodan nivo iskustva.

Saradnja sa stručnjacima sa prostora bivše SFRJ?

- Saradnja postoji. Mi smo ove godine zvali Božu Maljkovića da prisustvuje našem godišnjem seminaru, ali je on daleko dogurao u svom prvenstvu i zbog tih obaveza nije mogao fizički da stigne na taj skup. Imamo dobru saradnju sa Zmagom Sagadinom, trenerom Olimpije, već više godina unazad. Imali smo i određene kontakte sa Željkom Obradovićem, koji takođe zbog obaveza nije mogao da dođe. Sve u svemu, postoji želja da na našem seminaru učestvuju najkvalitetniji evropski treneri, a činjenica je da je najbolji trenerski kadar u Evropi stigao, upravo, sa područja bivše Jugoslavije.

D. Marko

NAŠI U SVETU

Zabrinjavajući odliv trenerskih mozgova

Pouzdan podatak, koliko je naših igrača i trenera angažovano u inostranstvu, sasvim je izvesno, ne zna niko. Čak, time se niko i ne bavi. Ovoga leta odliv trenera bio je veći nego inače. Iz ove činjenice mogu se izvesti najmanje dva zaključka od kojih je jedan dobar i jedan loš. Dobra vest je da su naši stručnjaci na ceni u skladu sa ugledom naše košarke i rezultatima koje postižemo. Loša vest je što su se našim najkvalitetnijim trenerima, koji su već godinama u pečalbi i haraju Evropom, sve više pridružuju oni iz srednje generacije koji bi trebalo da rade na unapređenju i stvaranju domaćih košarkaša.

Najvećim talentima, da bi postali igrači, potreban je dobar trener. Kada zemlju napusti vrhunski igrač, naravno da je to šteta za njegov klub i ljubitelje košarke, ali on ostaje na raspolaganju reprezentaciji. Neki se neće složiti, ali izvesno je da je odlazak trenera ipak veća šteta. Za brigu je podatak da je ovoga leta u inostranstvo otišlo više dobrih trenera nego igrača. Ovaj podatak govori mnogo, a pre svega nameće pitanje: Ko će nam stvarati nove asove? Sve više sa najmlađima rade treneri-početnici,

baz dovoljno znanja a to znači i autoriteta. Verujemo da je osnovni razlog odlaska trenera motivisan materijalnim momentom. Odlazak i u najnekošarkašiju zemlju, nažalost, za naše trenere znači bolju zaradu. Danas nema evropske zemlje u kojoj ne rade naši treneri. Mnoge je na taj korak naterao bivši režim, jer je to značilo ne samo pitanje egzistencije, već bekstvo od rata i drugih nedaća u kojima smo živeli. Od početka izlaženja ovog časopisa mi smo se trudili da „pronadjemo“ naše trenere po belom svetu. Međutim ova rubrika sve više, iz pomenutih razloga, postaje nevesela tema.

Ako je košarka naš najbolji proizvod i ako su košarkaški treneri autori tog vrhunskog proizvoda, krajnje je vreme da se neko upita: Kako zaustaviti odliv trenerskih mozgova? Možda bi odgovor na ovo pitanje trebalo tražiti u trenerskoj organizaciji, definitivno ga naći u saradnji Košarkaškog saveza i resornih ministarstava za sport, pa i šire. Bilo kako bilo, evo još jedne naše rubrike Naši u svetu, koju smo ovom prilikom unapredili u - Temu broja.

M. Polovina

Igor Kokoškov, pomoćni trener L. A. Klipersa

Mlad, stručan i uspešan, po mnogo čemu specifičan. Uz to, na pravom mestu - u kolevci košarke. Igor Kokoškov, pomoćni trener Los Anđelesa Klipersa.

Nedavno je bio domaćin naše reprezentacije olimpijskih nada na izuzetno kvalitetnom internacionalnom turniru u Dalasu. Istovremeno, Igor je sa klupe predvodio reprezentaciju Senegala.

- Rad sa selekcijom Senegala za mene je predstavljao veliko iskustvo i zadovoljstvo. Ekipa je bila sastavljena od mladih i veoma kvalitetnih košarkaša, koji uglavnom pohađaju američke univerzitete i igraju u NCAA ligi. Glavni skaut Maveriksa, NBA ligaša iz Dalasa je Senegalac, inače moj dugogodišnji prijatelj. Pošto je znao da ću za vreme turnira „Global-Games“ u Dalasu biti sa selekcijom olimpijskih nada Jugoslavije, zamolio me je da na ovom turniru vodim reprezentaciju Senegala. Sa zadovoljstvom sam prihvatio ponudu. Sigurno da za mene nije bilo boljeg načina da provedem letnju pauzu, jer sam u to vreme dobio odmor od Klipersa, kaže Kokoškov za Trener.

Jasno je da je budućnost svetske košarke i strategija NBA lige globalizacija košarkaškog tržišta.

- Upravo tako. Afrika je ogromno tržište atleta i sportista. Uz pravovremenu selekciju i sportsku edukaciju mislim da će Afrika, samim tim i Senegal, postati veliki izvoznik vrhunskih košarkaša. Smatram da je sada pravo vreme za uspostavljanje dugoročnih relacija sa košarkaškim radnicima iz tih delova sveta i stvaranje čvrstih

veza sa afričkim tržištem. Dakle, i to je jedan od razloga mog angažovanja.

Kakve su impresije ostavili senegalski košarkaši?

- Oni su, bez sumnje, mnogo slabije tehničko-taktički obučeni od vršnjaka iz Evrope i SAD, ali imaju fantastičnu konstituciju i fizičke predispozicije, odličnu osnovu za sve vidove sportske nadgradnje. Međutim, oni prilično kasno dolaze na američke univerzitete, recimo sa 16-17 godina. Zbog toga je igračima koji igraju na centarskim pozicijama mnogo lakše da se afirmišu u SAD. Selekcija Senegala koju sam vodio na turniru u Dalasu uglavnom je bila sačinjena od visokih igrača. Ipak, siguran sam da bi mogli stvoriti i kvalitetne spoljne igrače sa afričkog kontinenta, kada bi se ranije počinjalo sa njihovom obukom. Činjenica je i u Africi prilično zastupljeni kolektivni sportovi, mada je akcenat i kod njih na strani fudbala - objašnjava Kokoškov.

Pred mladim strategom je nova NBA sezona, kakvi su planovi i ambicije Los Anđelesa Klipersa?

- Očekuje me druga sezona na klupi Klipersa. Moji poslodavci i prvi trener Elvin Džentri su veoma zadovoljni prošlogodišnjim rezultatima ekipe i učinkom stručnog štaba. Sledeću sezonu dočekujemo sa novom strategijom. Poslednji trejd koji smo napravili sa Čikagom, kada smo u Bulse poslali drugog pika sa drafta Tajsona Čendlera i Brajana Skinera za odličnog Eltona Brenda dovoljno govori o ambicijama Klipersa za narednu sezonu.

Kakva će biti vaša zaduženja kada startuje NBA liga?

- Nastaviću da radim sve ono što sam radio od kada se bavim trenerskim poslom. Šef struke Džentri je sjajan za saradnju, uvek mi daje potpunu slobodu. Moja zaduženja u Klipersima su prilično raznovrsna. Činjenica da nikada pre dolaska u Ameriku na Univerzitet Misuri nisam učestvovao u timskom radu stručnog štaba, već uvek bio samostalan, veoma mi koristi u NBA. U Jugoslaviji sam naučio da radim sve, da se posvetim svim elementima igre pod obručima i isključivo poslu vezanom za teren. Nisam skaut ni agent, oduvek sam stvarao imidž da sam samo trener. Ništa drugo mi nije bilo potrebno za afirmaciju i posao kojim se sada bavim u klubu iz Los Anđelesa. Potpuno sam okrenut strategiji, pripremi i skautingu utakmica, organizovanju treninga, individualnom radu sa igračima. . . Nisam u SAD samo da bih se usavršavao i učio, već i da Amerikance naučim nečemu. Da nije tako, ne bih ni došao i opstao u ovom NBA svetu. Kao što sam već pomeno, čelnici Klipersa su izuzetno zadovoljni i za sada ću ostati u L. A. Međutim, postoje i drugi NBA klubovi koji su upoznati sa onim što donosim sa sobom u trenerskom radu. . .

Međutim, poslednjih godina u NBA se javlja problem pojave odličnih individualaca koji, nažalost, nisu obučeni da istovremeno kvalitetno šutiraju, asistiraju, kreću se bez lopte, razumeju igru i lepotu košarkaške kombinatorike.

- Upravo to je i jedan od razloga promene pravila. „Izolacija“ na strani i igra jedan na jedan ubijaju dinamiku košarke. To je stav NBA lige i Amerikanci to žele da promene. Modeli igrača poput Kobi Brajanta ili Majkl Džordana nisu pogrešni, ali oni su samo izuzeci koji potvrđuju pravilo. To nije prototip prosečnog NBA igrača za budućnost. Upravo tu se krije velika šansa evropskih košarkaša, a naročito Jugoslovena, jer oni znaju da šutnu, dodaju i razumeju suštinu igre pod obručima - kaže Igor.

Evidentna je globalizacija NBA, čini se da su vrata najkvalitetnije lige sveta širom otvorena strancima, naročito Evropljanima. Neki NBA treneri čak imaju običaj da kažu da je to trenutno deo modnog košarkaškog trenda.

- Zahvaljujući stazama koje su utabali Vlade Divac, Dražen Petrović, Toni Kučić, Dino Rađa, Arvidas Sabonis, a poslednjih godina i Dirk Novicki, Predrag Stojaković, Hidajet Turkoglu, menja se odnos prema košarkašima koji nisu sa američkog kontinenta. Trudim se koliko je u mojoj moći da kvalitetnim radom promenim mišljenje i o neameričkim trenerima, i prepotentnim Amerikanci-

ma stavimo do znanja da još neko poznaje košarku i dobro obučava mlade i van granica SAD. Sve to ide prilično teško, ali promene su neminovne. Siguran sam da će za nekoliko godina nekom kolegi koji krene mojim stopama biti mnogo lakše nego što je bilo meni na putu do klupe NBA ligaša. Svestan sam da trenutno plaćam cenu prvog neameričkog trenera u NBA.

Jugoslovenska košarka nedavno je dobila nove „ambasadore“ u najkvalitetnijoj ligi sveta.

- Vladimir Radmanović je odlično odigrao letnju ligu i obezbedio sjajan plasman na draftu. Potpisivanje ugovora sa Sijetlom je pravi potez, ostaje mu da se dokaže i potvrdi vanserijski talenat i u društvu najboljih. Nadam se da će se treneri Supersoniksa upoznati sa svim mogućnostima Predraga Drobnjaka i iskoristiti njegovo umeće na najbolji način. Peđa će u Sijetlu igrati na poziciji krilnog centra, ali njima je potrebna klasična petica. . . I on je bio odličan u letnjoj ligi i verujem da može pružiti partije na NBA nivou. Mora da „grize“, jer mu tek predstoji dokazivanje na NBA tržištu. Ovde niko ne priznaje sve što si učinio pod evrop-

skim obručima. Igrač, jednostavno, mora sve da zaboravi i krene iz početka.

I Detroit Pistonsi imaju novi jugo-tandem.

- Mislim da će Željko Rebrača imati dovoljno prostora u ekipi Detroita da potvrdi epitet najboljeg centra van NBA lige. Za uspešan početak njegove NBA karijere u ovom trenutku ne postoji bolji tim od Pistonsa, možda samo novi grad. . . Slično je i sa Ratkom Vardom, veliko je priznanje kada do NBA stigneš kao slobodni agent sa Starog kontinenta.

I, na kraju, Vlade Divac i Predrag Stojaković?

- Divac je super-star, najinteligentniji centar NBA lige. Njegova igra je toliko jednostavna, gotovo savršena. Kako Amerikanci kažu, „džez sviraju samo vrhunski muzičari“. . . Stojaković je jedan od najboljih strelaca najkvalitetnije lige sveta. Od rukija stasao je u startera Sacramento Kingsa, od klasičnog šutera u vanserijskog strelca. Modifikovao je igru u napadu što je u NBA neminovno, poseduje mentalnu čvrstinu koja ga čini posebnim - zaključuje Igor Kokoškov, pomoćni trener Los Anđeles Klipersa.

Dejan Kantić

Duško Ivanović, najbolji trener Španije

Kada nekom treneru glas daju takva imena kakva su Božidar Maljković, Garsija Aito, Serđo Skariolo..., da bude izabran kao najbolji trener u njihovoj konkurenciji, onda je to pravi dokaz o vrijednosti takvog stručnjaka. Upravo je ove godine to bio slučaj sa Duškom Ivanovićem, trenerom Tau Keramike, koga su stručnjaci sa Pirinejskog poluostrva proglasili za najboljeg u toj zemlji.

- To je priznanje koje mi zaista prčinjava veliko zadovoljstvo, jer je u pitanju nagrada koju sam dobio od svojih kolega, udruženja španskih trenera. Nijesam osvojio nijedan trofej, za razliku od trenera Barselone Aita koji je osvojio i prvenstvo i kup, te Maljkovića koji se domogao Kupa „Radivoje Korać“, što je jedini evropski trofej španskih klubova u ovoj godini, tako da su oni, po meni, imali veće šanse. Moje kolege su, međutim, odlučile da to budem ja i za mene je to veliko priznanje - kaže za „Trener“ Duško Ivanović, koji je, po pravilu, kratkotrajni odmor proveo uglavnom u Podgorici.

Za razliku od prošle sezone, kada je sa Limožom osvojio tri trofeja, ovog puta nedostajao je praktično samo korak da se dobra sezona trijumfalno okonča. To naročito važi za Evroligu, u kojoj je Tau Keramika poslije velike borbe u finalu poklekala od Kinderera.

- Gledajući u cjelini igru Taugresa i neki imidž koji je ta ekipa stekla ove godine,

onda o sezoni može da se sudi kao o rezultat-ski pozitivnoj. Ja sam, međutim, trener koji nije zadovoljan kada se nešto ne osvoji, bez obzira što smo došli do finala Evrolige, što smo špansku ligu igrali veoma dobro. I igračima sam poslije završetka sezone rekao da bez obzira na dobru igru i sezonu, pravi sportista ne može da bude zadovoljan ako nije osvojio neki trofej.

U narednoj sezoni Tau Keramika će biti jača za najboljeg igrača ligaškog dijela Evrolige Dejana Tomaševića, koji je stavio potpis na trogodišnju vjernost sa klubom iz Vitorije. Uz to, čelnici Tau Keramike gotovo su postigli sporazum sa Karltonom Majersom, tako da Ivanovićeve ekipa ima sve preduslove da u narednoj sezoni stigne možda i do trofeja namijenjenog najboljem evropskom timu.

- Tomašević je u jugoslovenskoj reprezentaciji i u Budućnosti dokazao da je dobar igrač, da je igrač koji može da napravi razliku u reketu. Mislim da će nam puno koristiti. Ostalo je još da se realizuje dogovor sa Majersom, pa ćemo ponovo imati

ekipu koja može da ispunji velike ambicije svih u klubu.

Duško Ivanović, ipak, ne odustaje od želje da se jednog dana u ulozi trenera vrati u jugoslovensku košarku.

- Za mene je jugoslovenska košarka, ne samo poslednjih godina već oduvijek, bila najkvalitetnija u Evropi, naši igrači su bili najkvalitetniji na Starom kontinentu. Zbog toga je za mene uvijek bio i biće mi izazov raditi u našoj zemlji. Nadam se

da ću jednog dana raditi u Jugoslaviji jer je to ujedno i najlakše. Na raspolaganju uvijek imaš izuzetno veliki broj kvalitetnih igrača, imaš finu konkurenciju. Jednostavno, kao trener ne moraš da praviš vještačku konkurenciju, jer ta konkurencija već postoji, što je velika razlika u odnosu na, recimo, Španiju ili Francusku. Jugoslavija je veliko izvišće talenata i nadam se da će na Evropskom prvenstvu, bez obzira što su mnogi igrači otkazali, osvojiti medalju, jer kvalitet za to postoji - zaključuje Duško Ivanović.

Aleksandar Vučković

Šakota u AEK-u

Otkako je pre deset godina otišao kao već afirmisani trener u Grčku, njegov trenerski put posut je uspesima. Bio je jedan od prvih koji je učinio mnogo za razvoj grčke košarke i predanim radom otvorio vrata mnogim našim igračima i trenerima koji su kasnije prošli uhlebljenje u ovoj južnoj zemlji. Danas je Dragan Šakota ponovo u jednom od najvećih grčkih klubova AEK-u:

„Kada preuzimate klub koji je pre vas vodio jedan takav stručnjak kakav je Duda Ivković sve vam je olakšano“ - ističe Šakota. „Duda je izvukao maksimum iz ekipe AEK-a i za dve godine osvojio tri trofeja. Meni će možda biti teže jer je interes za košarku u Grčkoj opao, pa samim tim i budžeti su smanjeni. I AEK-ov budžet je znatno umanjnjen pa ćemo u narednoj sezoni biti orijentisani na igrače koji su već u klubu i koji su mlađi, da bi tek za dve godine ponovo napravili tim za velika dela“.

Zar neko od jugoslovenskih igrača nije privukao vašu pažnju?

- Oni najbolji su preskupi za AEK, a verujem i da oni žele da igraju u nekoj jačoj ekipi nego što je AEK trenutno. Inače, naši igrači su interesantni za sve klubove na svetu.

Kakve su šanse plavih na EŠ u Turskoj?

- Ambicije su velike kao i uvek. Dugo nisam u našoj košarci da bih tačno znao sve kvalitete ovih mlađih košarkaša, ali svakako da su veoma talentovani i da su prava budućnost naše košarke. Verujem da će trener Pešić sklopiti sve kockice i da ćemo ostati u vrhu evropske košarke.

Čuli ste ipak za Jadransku ligu i uopšte za regionalizaciju evropske košarke?

- Nemam sve podatke o Jadranskoj ligi tako da ne znam da li je namera da se obnovi nekada najjača liga u Evropi. U toj našoj nekadašnjoj ligi, čiji je maksimum bio

87-88 godine nije se do poslednjeg kola znalo ko će biti prvi a ko šesti. Tada je igralo nekoliko igrača koji su kasnije postali zvezde evropske ali i NBA lige i jednostavno niste znali koji je košarkaški centar bolji Beograd, Zadar, Sibenik, Zagreb ili Ljubljana. Ako je to cilj Jadranske lige onda sam za.

Ako ta regionalizacija zaživi, možda se nađemo u grupi sa Grcima?

- Ne znam šta će biti, ali znam da Grci moraju da urade nešto sa svojim nacionalnim takmičenjem. Kada sam 1991. godine došao u Grčku za košarkom je vladalo pravo ludilo. Derbi PAOK - Aris bio je čudo. Sada toga nema. Jedinствена Evro-liga koja će ove godine ponovo postojati jedina privlači interes navijača, sponzora i jedino se ona finansijski isplati. Svi oni koji ne igraju ovu ligu postaju neinteresantni, budžeti im se smanjuju i ako žele neke promene Grci moraju nešto da urade sa svojim takmičenjem. I ne samo Grci. To čeka i druge košarkaške nacije među kojima smo svakako i mi - zaključuje Dragan Šakota jedan od naših najboljih "ambasadora" u svetu.

B. Manojlović

Jeremić i Bošnjak u Libiji

Ovoga leta su se još dva naša mlada stručnjaka otisnula u inostranstvo. U narednoj sezoni u Libiji će prvi košarkaški stručnjaci biti Vladimir Bošnjak i Ivan Jeremić. Do angažmana je došlo posle kontakata na nivou košarkaških saveza dveju zemalja i sasvim prirodnog nastojanja košarkaških poslenika iz Libije da angažuju naše stručnjake, kako bi se kvalitet košarke i u ovoj zemlji poboljšao.

Sa našim trenerima razgovarali smo 10. avgusta, samo sat vremena uoči njihovog polaska za Tripoli.

-Ugovor smo potpisali na godinu dana, a naš posao je da brinemo o reprezentativnim selekcijama (seniorskoj i juniorskoj) i da tokom sezone pratimo rad prvligaških ekipa i pomažemo im u radu, kaže Vladimir Bošnjak pred polazak u Libiju.

Prve pripreme pod nadzorom naših stručnjaka, libijski reprezentativci su imali u našoj zemlji od 27. jula do 10. avgusta. Za to vreme odigrali su sedam utakmica i već je primećen vidan napredak u igri. Prvu proveru kvaliteta ova ekipa je imala na Arapskim igrama koje su krajem avgusta održane u Tripoliju, uz učešće osam ekipa: Libija, Egipat, Tunis, Alžir, Saudijska Arabija, Katar i Ujedinjeni Arapski Emirati.

Naš trenerski dvojac u Libiji, radiće na sledeći način:

-Prva liga ima osam ekipa u Tripoliju, gde će biti kolega Bošnjak i osam u Bengaziju gde će raditi ja, ističe Ivan Jeremić koji će biti zadužen za seniorsku reprezentaciju. U podeli posla Bošnjak će vo-

**Tandem za Libiju:
Jeremić i Bošnjak**

diti računa o juniorskoj reprezentaciji. Međutim, specifičnost njihovog angažovanja ogledaće se i u sledećem: Imaju istovetne ugovore, a podelu posla su sami napravili. To ne znači da neće tesno saradivati, naprotiv namera je da deliju kao stručni tim. O svim planovima i akcijama vršiće dnevne konsultacije, a neizmenično, zavisno od potrebe, delovaće zajedno u jednom ili drugom gradu. Ukoliko, sve bude funkcionisalo kako valja ugovor će, kako je to i predviđeno, biti produžen. Sasvim smo uvereni da će naši stručnjaci kao mnogi širom sveta i ovde podići nivo košarke.

M. Polovina

Miljković u Mađarskoj

Naš poznati trener Goran Miljković - Finac, ponovo je u Mađarskoj. Posle neprijatnog iskustva sa angažmanom u Beopetrolu, Miljković je sa mađarskim prvligašem iz Solnoka, koji nosi ime grada, potpisao jednogodišnji ugovor za narednu sezonu.

-Brzo smo se dogovorili, jer nam se poklapaju interesi i ambicije, ističe u razgovoru za Trener, Miljković i podseća: - U Solnoku sam radio pre četiri godine i imao zapažen rezultat, što je motivisalo ljude iz kluba da me ponovo pozovu. Ambicije kluba, sa nešto izmenjenim sastavom su da opstanu u prva četiri, najkvalitetnije mađarske lige, ističe Finac, koji je sastav svog novog tima pojačao perspektivnim krilom Ognjenom Vukićevićem.

Ljubomir Petković prihvaćen raširenih ruku

U košarku je Ljubomir Petković, sadašnji trener TS Gepingena iz Nemačke, ušao relativno kasno jer je već imao 15 godina kada je prvi put stao pod koševu. Međutim, već posle godinu dana treniranja u Slovanu iz Rume postao je kadetski reprezentativac Vojvodine.

Taman kada se na pripremama na Ohridu 1981. godine izborio da bude među 12 najboljih povredio se igrajući fudbal u vodi.

- Slomio sam prst na nozi, ali nisam smeo da prijavim. Trpeo sam bolove i dva dana oblačio patike na otečenu nogu. Treći dan više nisam mogao da trčim i to se primetilo. Kada sam se izuo svi su bili zgrnuti. Odmah su me poslali u bolnicu, a noga je već počela pogrešno da zarasta. Morao sam da se vratim kući.

Vojsku je služio u Kruševcu i Nišu, nije mnogo trenirao, pa je sezonu 1983/84. presedeo na klupi Vojvodine.

- Zato sam bio ubeđen da će naredna sezona biti moja. Kao za baksuz, na samom startu priprema u jednom skoku pukao mi je meniskus i morao sam na operaciju. Ali, KK Vojvodina je išla za Alžir, pa to nisam želeo da propustim. Trener Hajnal me je stavio na spisak iako je znao da ne mogu mnogo igrati. Na operaciju sam otišao početkom leta. Bilo je to zbogom košarko.

I sada zna da je sreća što je sve vreme uz košarku redovno studirao Fakultet za fizičku kulturu u Novom Sadu.

Posle diplomskog, Ljubomir počinje da radi na četiri mesta.

- Postao sam tada demonstrator asistent i čekao da budem primljen na mesto asistenta na košarci što bi mi bilo ostvarenje iz sna. Radio sam i kao trener Radničkog iz Novog Sada, u fitnes centru „Gymnas“ i u školi košarke u Spensu. Onda 1990. donose zakon da asistent ne možeš biti ako nemaš prosek 8,00, a moj je bio 7,80 i to

Trener Ljubomir Petković (prvi s leva) sa svojom ekipom

zbog šestica iz sociologije, marksizma i odbrane i zaštite. Normalno da me na konkursu naredne godine nisu primili i meni se odjednom srušio svet. Onda je došao i rat.

Nekako u isto vreme Ljubomirov brat od tetke Nikola Turkalj koji je u Nemačkoj 30 godina poslao mu je sve papire za nemačku vizu.

- Odlučio sam da odem na sedam dana da se smirim, da vidim rodbinu i da se vratim. Bio sam u Nirtingenu i jedan dan sam otišao na košarkaški teren da vidim kako oni treniraju i da im se priključim čisto da odigram neki basket. Oni su se oduševili kako igram, drugi dan došli kod nas kući da razgovaraju da ostanem kod njih. Odmah su me registrovali, sredili papire na dve godine. Verovali su da ću ubrzo do-

biti i stalne papire, ali se neka činovnica u opštini zainatila da ih ne dobijem pa te papire završavam tek sada. Tada su mi nudili da budem Hrvat, Bosanac, šta bilo samo da mi završe stalnu vizu, ali nisam hteo. Išao sam težim putem, ali nisam mogao da se odrekнем korena.

Ljubomir je u tom klubu bio igrač i trener pet godina.

Pored trenerskog posla Ljubomir će se oprobati i u nekim drugim vodama.

- Kao prvo želja mi je da povežem Višu trenersku pri KSJ sa Fakultetom za sport u Nemačkoj, da konačno magistriram jer mi je ostao još samo završni rad, da uplovim i u menadžerske vode. Planova imam dosta, nisu neostvarivi i mislim da je najgorih 10 godina iza mene. **G. Canović**

Miodrag Radomirović-Pure, uspešan trener

Kraljevčanin Miodrag Radomirović je imao dug put do trenerske afirmacije. Popularni Pure je zahvaljujući radu u inostranstvu ime stvorio u Nemačkoj i Austriji, a u „beli svet“ je krenuo sa lbra i ta mošnjeg ljubimca - Sloge.

Diplomirani atletski i košarkaški stručnjak je ovim poslom počeo da se bavi 1979. godine, da bi se 1989. godine otisnuo van granica Jugoslavije.

- Radio sam dugo u trećoj i drugoj ligi, zatim u austrijskom Klagenfurtu (Prva divizija), potom sam se vratio u Bundesligu, da bi sada sedeo na dve stolice. Trener sam prvligaša Hagena, gde sam zadužen za individualni rad prvotimaca i trećeligaša Hečkovič - priča Radomirović.

Iza vas je nekoliko održanih seminara širom sveta sa Božidarom Maljkovićem, svakodnevnim kontakti sa Duškom Ivanovićem, Rankom Žeravicom, Duletom Vujoševićem, kao i nekoliko izdatih knjiga o fizičkoj spremi sportista.

- Zbog ekonomske situacije nisam siguran da ću se vratiti u domovinu. Ovde sam već 12 godina, stekao sam afirmaciju. Na kraju o brojnoj jugoslovenskoj koloniji košarkaša u Nemačkoj.

- Osim Svetislava Pešića i njegovog pomoćnika Veselina Toze Matića, koji radi u Kelnu, za koji će naredne sezone igrati Banjalučanin Zoran Kukić, u Bonu je Saša Obradović, u Albi je još Dejan Koturović, Makedonac Zdravevski, Bosanac

Subotić, prošle godine je ovde bio Dragutinović. Takođe je sa mnom radio i Kraljevčanin Mijajlović.

Naslednik Adam je najbolji igrač prvligaša Hagena.

- Upravo zbog sina nemam želju da kao prvi trener radim u ovom klubu. Adam je imao mogućnost da se već oprobao u juniorskoj selekciji Nemačke, međutim njegova želja je da se oprobao u jugoslovenskoj reprezentaciji. Ja poštujem njegovu volju i neću mu praviti smetnje da se ne odaziva pozivu Nemaca - rekao je na kraju Miodrag Radomirović Pure, koji izuzetno drži do veze sa matičnim trenerskom organizacijama u Jugoslaviji. **I. Velimirović**

U susret novoj sezoni

Leto mnogih promena

Trenerska vrteška je i ovog leta radila punom parom. To i nije neko iznenađenje, jer se odavno zna da su za sve klupske neuspehe „krivi“ treneri. Naravno, nije sve tako crno, pa neki stručnjaci menjaju sredine zato što su to radom zaslužili. Napreduju, prelaze iz slabijih u jače ekipe. Ali, njih je daleko manje. No, bilo kako bilo, dokle je košarke biće i trenerskih smena.

U JUB ligi, pet ekipa koje su se i lane takmičile u toj konkurenciji predvođice isti stručnjaci. Potpuno je jasno da su promene trenera izazvale daleko više pažnje sportske javnosti negoli produžavanje saradnje sa „starijim“ klubovima.

Finalisti prošlosezonskog plej-ofa, Budućnost i Partizan imaju nove trenere. Na klupi Podgoričana sedeće debitant Zoran Sretenović, dok će „crno-bele“ predvoditi iskusni Duško Vujošević. Dok je Vujošević bio viđen na klupi Partizana još pre nekoliko meseci, izbor Zorana Sretenovića za trenera šampiona našeg prvenstva predstavlja iznenađenje. Bogdan Tanjević se, i pored osvojenih trofeja, u Podgorici zadržao svega nekoliko meseci, zamenivši Budućnost francuskim ligašem Asvelom.

Nove trenere dobili su i košarkaši Crvene zvezde, Radničkog, Lovćena, kao i novog prvoligaša Primorke iz Bara. Barski slučaj je specifičan po tome što trener, koji je ekipu uveo u društvo najboljih, neće imati čast da je predvodi u elitnoj konkurenciji.

Milana Rondovića je na klupi Primorke zamenio Đorđe Pavićević. Zoran Krečković će predvoditi „crveno-bele“, a Miroslav Nikojić se sa Malog Kalemegdana preselio u Šumice na klupu Radničkog.

Listu smena zaključuje imenovanje Gorana Bojanica za novog trenera Lovćena.

Ekipu su zadržali: Aco Petrović (FMP), Milovan Stepančić (Vojvodina), Željko Lukajić (Hemofarm), Jovica Arsić (Zdravlje), Dragan Kostić (Sloga) i Radimir Kisić, koji će posle uspešne sezone u Prvoj B ligi imati priliku da se dokaže kao trener povratnika - Spartaka.

Mnogo manje promena bilo je među ženskim prvoligašima. Tako je, u Crvenoj zvezdi Predrag Vasić zamenio Vladu Bošnjaka, dok je Zorana Višića na klupi Spartaka nasledio njegov prošlosezonski pomoćnik Stevan Čupić.

U ostalim sredinama ostalo je po starom: Hemofarm Miroslav Popov, Kovin Zoran Kovačić, Vojvodina Radojica Nikitović, Partizan Slađan Ivić, Beopetrol Mila Stamenković, Majeвица Dušan Santrač i Budućnost Momir Milatović.

Nove članove Prve lige predvođice stručnjaci koji sa njima nisu prošli nadmetanje u Prvoj srpskoj ligi. Na klupi Voždovčanki je Dragan Bojin, a ljutu borbu za opstanak sa košarkašicama Radničkog iz Kragujevca, vođice Miroslav Kanjevac. Najzad, ekipu Herceg Novi E, nastalu fuzijom Epsona i Herceg Novog, treniraće Milan Dabović.

Mnogo novih lica sedeće na klupama

u Prvoj B muškoj ligi. Svi beogradski ligaši imaju nove trenere. Vladimir Jokanović predvođice Beopetrol. Njegovu bivšu ekipu, OKK Beograd, preuzeo je Predrag Jaćimović, dok se Predrag Badnjarević skrasio u Astra banci.

Debitanta u saveznom rangu, ekipu Smedereva vođice Stevan Vukadinović, a povratnika u niži rang, čačanski Borac - Dejan Mijatović, koji je vođenjem ekipe u prošloj sezoni pokazao da nije kriv za ispadanje iz JUBA lige. Kragujevačku Zastavu trenira Zoran Čvetanović, a niški savstav Ergonom Best Dragan Tomanović.

Trenere su promenile i sve ekipe iz Crne Gore. Na klupi Ibona sedeće Rade Petrović, momke iz Mogrena uvežbavaće Pero Poček.

Milan Rondović je prošle sezone izbio plasman u viši rang sa dve ekipe, Primorkom i Rudarom, a sa Pljevaljcima će vojevati širom zemlje ne bi li obezbedio opstanak, baš kao i Predrag Despotović, šef struke u barskoj ekipi Tina tajm.

Nije isključeno da do novih rokada dođe i pred početak sezone. Trenerski posao traži samo uspehe, a od stare slave može se živeti samo ukoliko ne naiđe serija loših rezultata. Tada svi treneri „padaju“ i pakuju kofere, čekajući novi angažman. Željni dokazivanja da je „ono pre“ samo splet nesrećnih okolnosti. To je njihova sudbina i svako ko namerava da se bavi trenerskim poslom mora biti spreman na uspone i padove.

Nenad Radosavljević

Zoran Sretenović: Gradiću svoj imidž

Odluka da Budućnost za naslednika Bogdana Tanjevića izabere Zorana Sretenovića, došla je za javnost sasvim neočekivano, ako ni zbog čega drugog, onda zbog toga što trofejni plejmejker Jugoplastike i reprezentacije Jugoslavije nikada nije bio u toj ulozi, što je na užarenu klupu sjeo direktno sa parketa (posljednje tri sezone igrao je u Poljskoj). Čini se da je u čitavoj priči najmanje iznenađen, ali i najmanje zatečen upravo Sretenović.

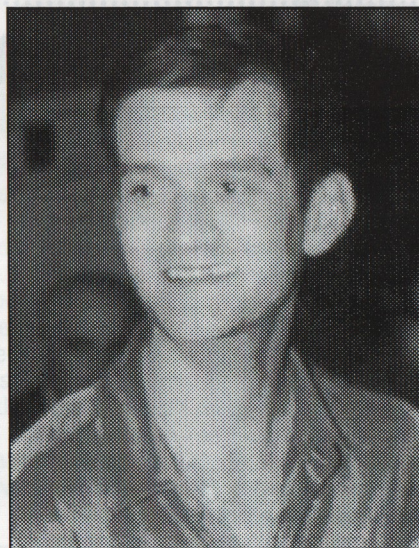
- Ja sam se posljednje dvije-tri godine spremao za taj posao, razmišljajući da, kada završim igračku karijeru, nastavim da se bavim košarkom kao trener. Ispalo je malo brzo i iznenađeno, ali nijesu me uhvatili nesprenog. Imao sam najbolje trenere u Jugoslaviji, sa njima sam radio i od njih skupljao sve pozitivne stvari koje imaju.

Mislim da sam dosta naučio od njih, prije svega od pokojnog profesora Ace Nikolića i od Bože Maljkovića, a poslije toga sigurno i od Duda Ivkovića i Željka Obradovića u reprezentaciji - kaže Sretenović u svom prvom intervjuu za „Trener“.

Iako je imao učitelje kakve bi poželio svako ko razmišlja o trenerskom poslu, Sretenović je odmah po preuzimanju kormila Budućnosti istakao da će se truditi da formira sopstveni trenerski stil.

- Želim da gradim sopstveni trenerski imidž, upravo zbog toga što mislim da sam od svakog trenera sa kojim sam radio uzeo njegov najbolji dio. Preostaje mi da to složim u neki svoj mozaik i da na taj način izgradim sopstveno trenersko ime.

Kao jedini problem na početku trenerskog posla, on kaže da je predugo

razmišljao isključivo igrački i da sa tim odmah mora da prestane.

- Svjestan sam da jedini problem može da mi bude to što u ovom trenutku odmah moram da zaboravim da sam bio igrač i da jednostavno moram da prestanem da razmišljam igrački. To moram da prelomim, da razmišljam kao trener, a ne više kao igrač. Za sada mislim da sam uspio u tome. Da je suprotno, mislim da bih imao velikih problema.

Znači li to da se odmah zaboravljaju i svi trofeji?

- Sigurno. Mislim, to se ne zaboravlja, ipak je to jedna igračka karijera, ali ta karijera je završena. Sada je na redu trenerska karijera, a to dvoje jednostavno ne treba spajati.

Sretenović kaže da je svjestan opasnosti koje sa sobom nosi „vruća“ trenerska klupa.

- Svjestan sam svega, svih rizika koje nosi taj posao, ali vjerujem u sebe, u svoj rad. Uhvatiću se s tim u koštac, a

rezultati će pokazati da li sam u pravu. Normalno, trebaće mi i puno sreće.

A sreća će novom kormilaru Budućnosti biti i te kako potrebna, jer valjda prvi put u istoriji jedan naš trener, a vjerovatno je to jedinstven slučaj i u istoriji, vodi ekipu na čak četiri fronta - u Evroligi, Jadranskoj ligi, te domaćem prvenstvu i kupu.

- Trudićemo se maksimalno da na sva četiri fronta postignemo što bolji rezultat. Biće sigurno male krize rezultata, jer to nije ekipa kakva je bila prošle godine, međutim, Budućnost ima veoma mlad i talentovan tim, možda i najtalentovaniji u Jugoslaviji. Međutim, ne igra se samo talentom, momci moraju mnogo da rade da bi postali pravi igrači. Mislim da je takođe potrebno da javnost i navijači Budućnosti imaju malo strpljenja za ovu ekipu, jer njeno vrijeme tek dolazi. Ja bih volio da ne bude te neke male krize u rezultatima, ali to je ipak normalno, s obzirom na mladu i u Evropi još neiskusnu ekipu. S druge strane, tu mislim isključivo na re-

Karijera

Zoran Sretenović je karijeru počeo 1986. godine u Crvenoj zvezdi, potom igrao za OKK Beograd, Jugoplastiku, Bamberg (Njemačka), Antib (Francuska), Partizan, Iva Borovicu, ponovo Crvenu zvezdu i Borovicu, Radnički, te tri posljednje sezone za poljski Stal Ostrov.

Igrajući za Jugoplastiku, Zoran Sretenović je osvojio tri titule prvaka Evrope, a evropski prvak bio je dva puta i sa reprezentacijom Jugoslavije (u Rimu i Atini). Četiri puta sa Splićanima je bio prvak Jugoslavije, tri puta pobjednik Kupa Jugoslavije (dva puta sa Jugoplastikom i jednom sa Partizanom), a u bogatoj riznici trofeja ima i Kup Njemačke, osvojen sa Bambergom.

zultate, a kada su igre u pitanju, očekujem da budu možda još bolje i borbenije.

Aleksandar Vučković

Krečkoviću - „vruć krompir“

U minut do 12 jedan od najtrofejnijih košarkaških klubova u Jugoslaviji, Crvena zvezda uspjela je da konsoliduje redove. Samo tri dana pre završetka prelaznog roka (10 - 31. jul), za trenera je imenovan Zoran Krečković, stručnjak koji je kvalitet potvrdio u gradskom rivalu Beopetrolu. „Vruć krompir“, kojeg su se plašili mnogi stručnjaci, dopao je u ruke Krečkovića, koji je poznat kao čovek koji se ne plaši izazova. Iako, je do posljednjeg trenutka bilo neizvesno da li će na trenerskoj klupi ostati dojučerašnji stručnjak Miroslav Nikolić, ipak dogovor o nastavku saradnje nije postignut.

- Nema nikakve tajne o mom dolasku u Crvenu zvezdu. Dobio sam poziv od kluba, odnosno Upravni odbor je tražio da budem postavljen za trenera. Razgovarao sam sa ljudima iz kluba, postavio svoje uslove. Kada kažem uslove mislim na određene ruke u izboru igrača i stručnog štaba. To mi je bio prioritet, odnosno jedini uslov da prihvatim poziv. Navedeno je skoro u celosti ispunjeno i eto prihvatilo sam - odgovara Krečković na pitanje kako je prihvatiti ni malo laku misiju na Malom Kalemegdanu.

Da li su svi vaši zahtevi ispunjeni?

- S obzirom na situaciju u klubu do momenta kada sam prihvatio poziv, odnosno onoga šta se sve dešavalo mogu reći da je sada sve drugačije, odnosno da je klub spašen. Nedostaju nam još dva igrača na visokim pozicijama, ali najvažnije u svemu je da se krenulo sa mrtve tačke.

Konačno su mnogobrojni navijači odahnuli?

- Naravno, košarka se pre svega igra zbog navijača. Poznato je kakva je situacija bila sa klubom proteklih godina. Mnogo toga se ružno desilo, što je naravno uticalo i na posete Zvezdinih utakmica. Ono što mogu kao trener obećati odnosno i u ime igrača i svih koji smo u Zvezdi je da ćemo se maksimalno truditi da vratimo publiku u Pionir.

Na koji način?

- Pokušaćemo da igramo atraktivno i da napravimo što bolji rezultat i na taj način privučemo navijače i vratimo im veru u klub odnosno u ovaj tim. Najveća garancija za to je rad i vreme. Pripreme za sezonu su u punom jeku i mogu da kažem da je to sada najva-

žnije. Momci se maksimalno trude da ispune sve zadatke. Radili smo na bazičnim pripremama u Guči, sledi niz provera i uveren sam da ćemo imati šta da pokažemo. Preostaje kao što sam rekao da kompletiramo ekipu.

Šta će biti glavni adut Crvene zvezde u predstojećoj sezoni?

- Igrači koje smo angažovali bez sumnje imaju veliki potencijal. Većina njih je igrala za mlađe državne selekcije. Tu mislim, na Aleksića, koji je po meni trebalo da bude u mladnoj selekciji, ali ne znam razloge zašto je izostao. Ostojić je takođe svojevremeno igrao u reprezentaciji ali su ga povrede omele, zatim Tica, Koprivica, Dozet. . . što znači da imamo relativno mlad tim.

Da li imate konkretan rezultatski cilj u prestojećoj sezoni?

- O tome nismo razgovarali jer jednostavno nismo imali vremena. Tri dana pre isteka prelaznog roka postavljen sam za trenera, a igrači su bukvalno angažovani u poslednjim satima, tako da jednostavno nismo stigli da razgovaramo o tome. Međutim, kada sve dođe na svoje mesto odnosno kada završimo sa priprema za sezonu sešćemo i o svemu razgovarati odnosno napraviti analizu urađenog u pripremnom periodu, a potom i o tome šta će biti prioritet u predstojećoj sezoni.

Ipak, već imate uvid u mogućnosti tima, odnosno u snagu ostalih ekipa u ligi?

- Ono što mogu da obećam jeste da se Zvezda neće boriti za opstanak. Pokušaćemo da doguramo što dalje, da izborimo plasman u Evropu sledeće godine - poruka je Zorana Krečkovića, stručnjaka koji se bez sumnje latio teškog posla u jednom od naših najtrofejnijih klubova.

D. P.

Predrag Vasić, dorćolac - za izazov

U minut do dvanaest reorganizovana Crvena zvezda izabrala je za novu sezonu i novog trenera ženskog košarkaškog pogona, to je Predrag Vasić.

Koji su bili razlozi da prihvatite da budete trener ženskog tima?

- Jedan od razloga je taj što se Zvezda ne odbija. Pogotovo ako ste ponikli tamo. Uprava je 27. jula donela odluku i ja sam to prihvatio, ali pod uslovom da Dušan Zupančić bude glavni za žensku košarku u ovom timu. Izazov je stvoriti kompletno nov tim i okupiti igračice koje su željne dokazivanja.

Kako mislite da napravite tim, kad se igračice ne poznaju, a i Vi ih nedovoljno poznajete?

- Tu ima loših strana i to je najveći problem za trenere, ali ja se, kao Dorćolac, izazova ne plašim.

Ko će, pored Vas, biti u stručnom štabu?

- Kad sam pravio ceo tim i koncepciju stručnog štaba, rekao sam sebi da iza mene moraju biti sve žene - ženski pomoćni trener, kondicioni trener, fizioterapeut i lekar. Žena najbolje razume ženu i to sam tražio od uprave. Naravno, iza svih nas stoje Dušan Zupančić, kao organizator i sportski direktor Zoran Jovanović.

Kakav ih režim očekuje do početka sezone, a i kasnije?

- U timu koji će raditi sa igračicama biće i Mira Stojanović, koja je trener atletičarki 25 godina. Program rada je napravljen i podeljen na cikluse. Prvi ciklus obuhvata dve faze - prva faza je pripremni period od 6. do 25. avgusta u Beogradu. Posle toga ćemo četiri nedelje provesti u Guči i time ćemo završiti prvi ciklus. Sledi predtakmičarska faza od 24. septembra do 14. oktobra, koja će, jednim delom biti u Guči, jednim u Beogradu, a kasnije ćemo otići na turnire u inostranstvu. Nakon toga počinje prvenstvo. Radićemo na fizičkoj spremnosti, na podizanju motoričkih sposobnosti na veći nivo - brzinska izdržljivost, gipkost, snaga... u samoj predtakmičarskoj fazi ćemo ići na takav režim koji prevazilazi, i po intenzitetu i po obimu, opterećenja koja će imati na samim utakmicama.

Na čemu insistirate na treninzima u radu sa devojkama?

- Pre svega, na atmosferi. Pozitivna energija i „hemija“ pri stvaranju tima su najvažniji, pogotovu kad imate ekipu koja je sastavljena iz sedam različitih celina. Homogenizacija tima je ono što je na početnim treninzima najbitnije. Naravno, fizička priprema. Ono što pokušavam da dovedem do maksimuma je agresivnost - dirigovanje kretnje, kontranapadi. Treninge delim na četiri dela i pokušavam da simuliram utakmicu.

Da li postoji neka pozicija koju više volite da trenirate od drugih?

- Ono što čini našu staru košarku su plejmejkeri, kao što su Slavnić, Jarić, Đorđević. To su igrači koji su davali stil i smisao košarci koju smo mi igrali. Zato najviše volim da radim sa plejmejkerima, jer su oni srce tima.

Kako komentarišete trenutno stanje u reprezentaciji? Da li mislite da neka od ovih igračica Zvezde može naredne godine da se nađe na spisku reprezentativki?

- Prvi zadatak je opstanak u ligi. Na drugom mestu je afirmacija tih igračica, s obzirom da je njihov prosek 18 godina. One nisu do sada dobile priliku, ali ja verujem u njih. Stvar je u tome da im treba pomoći da se afirmišu i da će neka od njih stići do reprezentacije.

Koja ekipa, po Vašem mišljenju, ima najbolju ekipu i najviše šansi za osvajanje titule?

- Teško je prognozirati, jer je ove sezone liga izuzetno jaka. Na prvo mesto stavio bih Budućnost, a iza njih Hemofarm. Zatim Vojvodina, Beopetrol - sve su to klubovi koji su mnogo pojačani, a mislim da će veliko iznenađenje biti Mavejica. Da ne govorim o Kovinu, gde je trener Čivija. Konkurencija je zaista jaka i mi ćemo ove godine da startujemo sa pozicije autsajdera. **J. K.**

Stevan Čupić: Opravdaću prvoligaški debi

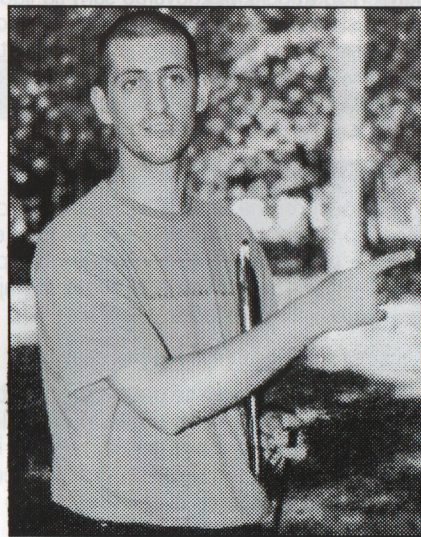
Još kao mlad igrač imao je predispozicije za glavnu reč na terenu. Primećivao je što drugi nisu. Nije bio igrač za vrhunske kvalitete, ali je u svakom trenutku znao šta je najbolje za tim. To je Stevan Čupić, novi trener ŽKK Spartak.

- Moj trenerski put počeo je 1992. godine na nagovor prijatelja Tomice Radanova. Kao i svaki mladi trener i ja sam svoje prvo iskustvo stekao u mlađim kategorijama. Počeo sam da radim sa pionirima Spartaka da bi iz godine u godinu postizao sve bolje rezultate. Rad sa tom decom mi je kasnije omogućio angažovanje u kadetskoj i juniorskoj konkurenciji. Godine 1996. došao sam do prve savezne lige kao pomoćnik tadašnjeg trenera muškog košarkaškog tima Spartak - Slobodana Lukića. Godine 1997. vodio sam ekipu Jukoma u drugoj srpskoj ligi, a 2000. - tu po povratku u Spartak, proveo sam u radu sa mlađim selekcijama, da bi u prošloj košarkaškoj sezoni prešao u ŽKK Spartak, kaže Čupić.

Iza njega je desetak godina trenerskog rada, i ostvario je zavidne rezultate. Svoje trenersko znanje sticao je rađajući sa subotičkim trenerima.

- Koristio sam znanje Janka Lukovskog, Gorana Miljkovića Finca, pokojnog Zorana Kovačevića, kojeg i dan danas najviše cenim. Spomenuo bih još Rajka Toromana, Bobana Lukića, Srećka Sekulovića i Mišu Lakića, koji mi je omogućio da radim sa najboljim jugoslovenskim igračima, ističe Čupić.

Posle dužeg perioda u muškom košarkaškom svetu preselio se u ŽKK Spartak. Prepoznao je na sreću generaciju talentovanih devojčica, kojima niko nije posvećivao posebnu pažnju. Kao prvi trener seniorske ekipe Spartaka, imao je težak zadatak. Ekipa je vrlo mlada, a cilj koji je postavljen jeste rezultat koji je potreban da se ostane u ligi i da se ove mlade igračice što više afirmišu kako bi se u skorije vreme probile na prvoligašku scenu. Okosnicu ekipe ove godine činiće Minja Terzić, Rade Vidović i Ivana Dojčinović, kao i mlade juniorke.

- Pošto će ovo biti moj prvenac, nadam se da neće razočarati kao trener iako sam prvi put na prvoligaškoj sceni, zaključuje Čupić.

D. Printer

Eho EP za kadete

Afirmacija mladih na prvom mestu

Košarka je oduvek bila jedan od najprimamljivijih sportova za decu. Trenira ih na hiljade, što je odlično, ali samo nekolicina preraste u vrhunske igrače. Prvi korak da se to postane je selekcija kadeta. Upravo ova generacija pokazuje da će biti dosta njih koji će jednog dana nositi dres seniorske reprezentacije.

Na nedavno završenom Evropskom prvenstvu, predvođeni Stevanom Karadžićem, osvojili su zlatnu medalju.

Za njih ovaj stručnjak ima samo reči hvale:

- To je generacija koja je selektirana još pre dve godine i na svim turnirima ostvarili su dobre rezultate i tu je počela da se stvara pobednička atmosfera. Međutim, svi ti turniri nisu bili takmičarskog karaktera. Sad smo išli na Prvenstvo Evrope i to je bilo prvo zvanično takmičenje. Upravo iz tog razloga ja sam želeo da ih spremim da igraju i teške utakmice, pa sam zato organizovao utakmice sa starijim selekcijama - npr. sa reprezentacijama do 20 godina - sa Mađarskom i Egiptom, zatim sa kombinovanim timom Partizana i Radničkog. To su velike razlike, ali i pozitivno iskustvo. Imali smo nekoliko poraza, i to je bila neka vrsta testa da i u porazu ne kvarimo atmosferu koja je bila odlična. To nas je podsticalo na veće zalaganje. Najviše se pokvari atmosfera posle poraza - počnu rasteraćeni, trener prema igračima, igrači međusobno. Međutim, zajedno smo to prebrodili i iz utakmice u utakmicu momci su igrali bolje i shvatili su ono što im govorim. Sve vreme sam ih podržavao da možemo da dobijemo i mnogo starije ekipe. Svima sam pružio šansu da igraju, svi su pokazali da to mogu, tako da je i poverenje među njima bilo veće, jer su počeli da veruju jedan u drugog. Zbog toga smo otišli na prvenstvo rasterećeni i puni samopouzdanja. Rezultat je zlatna medalja. Ovo je sjajna generacija i trebalo bi da im klubovi pruže adekvatnu podršku, da dobiju šansu i u seniorskom timu.

Karadžić smatra da u radu sa mladima treba, pored posedovanja košarkaškog znanja, biti i dobar pedagog.

- Trenerski posao je najkompleksniji. Veoma je težak - tu je i psihologija, pedagogija i stručno znanje. Mada, najnormalnije je da jedan čovek ne može da bude ekspert na svim tim poljima. Ali, usmeravanje dece na sport je put da ih zainteresujemo za košarku, da bi ih vremenom vaspitavali kako da se ponašaju u kolektivu, jer ako je jak kolektiv, onda sve bolje funkcioniše, ne samo na terenu, već i u životu.

Mislite li da je za igrače koji tek počinju bolje da je i sam trener nekadašnji igrač?

- U klubovima, za trenera mladih kategorija to bi trebalo da bude prvi uslov. Bivši igrač treba da radi sa mladima, sa početnicima. To bi trebalo, da tako kažem, da bude pravilo, iz prostog razloga što neke stvari mladim igračima ne mogu samo da se objasne, već moraju da se pokažu, a to zna samo neko ko je igrao. Postoje stvari koje se ne mogu naučiti iz knjiga - može samo teorija - mišljenja je Stevan Karadžić.

Kako ocenjujete stanje u našoj košarci, što se tiče igračkog i trenerskog kadra?

- Mislim da imamo izuzetno talentovane igrače svih generacija - od 1984. godišne do seniora. Jedina stvar koja me brine je teška finansijska situacija u zemlji, a bez novca ništa ne može da funkcioniše - ni sale, ni treneri, ni turneje. Ako to rešimo, onda nema brige za budućnost jugoslovenske košarke. Naši treneri su odlični i sigurno ćemo biti u vrhu još dugo.

Kolika je pomoć Košarkaškog saveza što se tiče finansijskog dela?

- Jedan od velikih razloga uspeha kadetske reprezentacije je taj što je imala izvanredan program. Nekoliko turnira u inostranstvu. Zna se koliki su to troškovi. Samo ove godine smo išli tri puta u Pariz, dva puta u Italiju... Tu su i druge selekcije - Olimpijske nade u Dalasu, Univerzijada u Pekingu, Mediteranske igre u Tunisu, pripreme... Košarkaški savez je tu dosta pomogao. Ali, to je ulaganje u kvalitet i to će se vratiti. Već je počelo, pokazuje primer moje ekipe.

Trener kadetske i juniorske reprezentacije Jugoslavije sve pokušava da reši na razuman način, pričom, jer do-

govor kuću gradi. Ako to ne uspeva, onda slede sankcije. Ali, ipak, oduvek je imao dobar odnos sa svim selekcijama koje je trenirao i smatra da je to jedan od kvaliteta koje, kao trener, poseduje.

Što se tiče njegovih trenerskih početaka, može se reći, beše slučajno:

- Prelomilo se 1989. godine. Kada

Stevan Karadžić

Rođen 16. 11. 1960. u Nikšiću.

Košarkom je počeo da se bavi 1974. godine

1975. igrao za seniorski tim Radničkog iz Novog Sada, tamo proveo tri sezone, potom otišao u Pulu gde je, kao jedan od najboljih igrača ekipe, bio dve godine i igrao u prvoj B ligi, 1980. godine dolazi u Crvenu zvezdu - tamo provodi devet sezona. Za to vreme odigrao je dva finala plej-ofa, oba protiv Cibone. Iz Zvezde je ponovo otišao u Pulu, zatim u Tuzlu, Banjaluku, Nikšić - sve po jednu sezonu, dve sezone u Mađarskoj, gde je 1995. godine završio igračku karijeru.

Bio je član reprezentacije Jugoslavije - najpre juniorske, potom i seniorske. Imao je 52 nastupa za reprezentaciju.

sam otišao u Pulu, dobio sam žuticu i nisam trenirao tri meseca. U međuvremenu su se promenila dva trenera i uprava kluba je povukla jedinstven potez i postavila mene da budem i trener i igrač. U tom periodu sam istovremeno bio i na terenu, vodio sam treninge i utakmice sa mojim tadašnjim pomoćnikom, tako da sam već tada znao da ću se baviti trener-

skim poslom, pogotovo što je iza mene dugačka igračka karijera i imao sam afiniteta prema trenerskom poslu. Ne bih mogao da se bavim drugim poslom.

Bili ste pomoćni trener Bori Džakoviću 1997. godine:

- Crvena zvezda je u tom trenutku bila pravo rešenje. To je sjajan početak za jednog trenera, da startuje karijeru kao pomoćni trener muškog seniorskog tima. Otvorile su mi se karte i to je bio samo još jedan stimulans da prionem na posao, kaže Karadžić.

U isto vreme bio je trener juniora (u to vreme igrali su Vujančić, Đakić, Radmanović...) sa kojima je osvojeno prvenstvo Jugoslavije i Srbije, vodio je ekipu Zvezda Ruma i istovremeno ženski tim cele sezone. U sezoni 1999/2000. bio je pomoćnik Momiru Milatoviću, Vladislavu Lučiću, potom prvi trener muškog tima Crvene zvezde (na kraju sezone 3. mesto). U toj ulozi bio je do 10. februara ove godine.

Da li ste imali neke trenerske uzore kad ste počinjali?

- Na mene je, kao igrača, veliki uticaj izvršio Ranko Zeravica. Bio mi je trener šest godina u Zvezdi i dve godine u Pulji. Njegova filozofija košarke mi je sigurno najbliža, ali košarka se menja iz dana u dan, tako da je trenersko umeće da uzmeš od svakoga po nešto što odgo-

vara i da uklopiš u sopstvenu filozofiju. Postoji tu mnogo stvari i od Bože Maljkovića sa kojim mnogo pričam o košarci i dosta njegovih ideja mi odgovara. Trenerski posao je kupovina znanja - gledaš od drugih, drugi gledaju tebe, najvažnije je da to složiš u jednu celinu koja odgovara tvom stilu, profilu igrača i slično. Uklapamo se u ono što imamo, tj. zavisimo od toga koliko smo u mogućnosti da napravimo selekciju. U principu, konkretnog uzora nemam, ali imam svoju filozofiju koja je slična nekim drugim, a to je afirmisati mlade igrače, i da ti igrači budu mnogo bolji na kraju sezone, nego na njenom početku.

Iz svog dosadašnjeg iskustva u radu sa raznim selekcijama, da li imate nešto što biste poručili mladim trenerima? Na šta bi najviše trebalo da obrate pažnju?

- Ne bih hteo da držim lekcije, ali bih apelovao na klubove da deci koja dolaze pruže adekvatne uslove za trening. Povećanjem broja sati treninga, tj. iz kvantiteta, proizilazi i kvalitet. Treba obratiti pažnju na usavršavanje individualnih kvaliteta - šut, dribling, dodavanje, odbrana, ne toliko na taktiku. Time ćemo imati bolje rezultate.

Koji stil igre forsirate?

- Nova pravila primoravaju da igrate brzo, agresivno, sa dobrim individualcima. Košarka je postala brža, publika to

Diplomski

Stevan Karadžić je 10. marta, od strane KSJ postavljen za selektora kadetske i juniorske reprezentacije. Upravo EP za kadete je njegov diplomski rat na Višoj košarkaškoj školi u Beogradu:

- Tema mog diplomskog rada biće vezana za kadetsku reprezentaciju. Počeo sam da se pripremam za to, ali zbog obaveza koje imam u narednom periodu nadam se da ću stići da branim rad u oktobru. Inače sam jedan od retkih trenera koji je završio Višu trenersku školu u Novom Sadu.

voli i moja filozofija je da jakom odbranom osvojimo što veći broj lakih poena.

Ovakav stil se na kadetskom prvenstvu takođe pokazao uspešnim. Narednu priliku da to potvrdi, Stevan Karadžić će imati sledeće godine na EP za juniore.

- Napravićemo program sličan onome koji su imali kadeti. Igraćemo na turnirima, tokom sezone ćemo imati okupljanja - u novembru, za Novu godinu, u martu, a u aprilu nas očekuje nezvanično prvenstvo sveta u Majnhajmu. Posle toga, krajem aprila, kvalifikacije za prvenstvo i u julu Prvenstvo Evrope, koje će biti održano u Stuttgartu, zaključuje Karadžić.

J. Kojčinović

Svi treneri kadeta

Kadetska reprezentacija Jugoslavije, od šesnaest evropskih prvenstava učestvovala je na četrnaest i osam puta bila prva. Naše kadete je predvodilo deset trenera, koji su po pravilu imali uspešan nastavak trenerske karijere, kao i njihovi izabranici.

- Sve je počelo 1971. godine u Gorici (SFRJ). Naše kadete je predvodio trener **Mirko NOVOSEL** koji je sa Žižićem, Kičanovićem, Delibašićem i drugovima, osvojio PRVO mesto.

- Na sledećem prvenstvu, 1973. godine - Sumonte (Italija), uspeh je ponovljen. Trener **Joša GAGEL**, sa Rašom Radovanovićem, Androm Knegom i drugima ponovo osvaja PRVO mesto za Jugoslaviju.

- U Solunu (Grčka) 1975. godine prvaci su bili SSSR, a Jugoslavija je zauzela treće mesto. Ekipu je predvodio **Janez DRVARIC**, iz te ekipe afirmaciju je doživeo Peter Vilfan.

- Na sledećem prvenstvu, 1977. godine - Berk (Francuska), Jugoslavija je druga, iza Turske. Ekipu je predvodio **Luka STANCIC**, a u ekipi je imao Milenka Savovića, Mihajla Počeka i dr. - Već na narednom šampionatu, 1979. godine u Damasku (Sirija), naši kadeti predvođeni istim trenerom - **Luka STANCIC**, osvajaju PRVO mesto, a u ekipi su, pored ostalih: Srdan Dabić, Nebojša Zorkić, Marko Ivanović...

Ponovo u Solunu, 1981. g. SSSR je opet prvak, a naša ekipa, koju je vodio trener **Rusmir HALILOVIĆ**, imala je najslabiji plasman, na do tada održanim prvenstvima. Dražen Petrović, Zoran Sretenović, Stojko Vranković i dr. osvojili su tek peto mesto.

- Međutim, već na sledećem prvenstvu, 1983. g. Tubingen (Nemačka), trener **Rusmir HALILOVIĆ** je sa našim kade-

tima osvojio PRVO mesto, a u ekipi su bili: Zdovc, Nakić, Paspalji, Prelević i dr.

- PRVO mesto osvojeno je i na narednom prvenstvu. Trener **Svetislav PEŠIĆ** u ekipi je imao na raspolaganju sada aktuelne NBA zvezde, Divca i Kukoča. Prvenstvo je održano 1985. g. u Ruse (Bugarska).

- Sekešfahervar (Mađarska), 1987. g. Jugoslavija je po treći pu za redom - PRVA. Našu ekipu ponovo vodi trener **Janez DRVARIC**, a u ekipi su, pored ostalih, Oliver Popović, Žan Tabak, Arijan Komazec, Rastko Cvetković i dr.

- Sledeće prvenstvo, 1991. godine, već je bilo u znaku krize SFRJ. Naša ekipa je ostvarila najslabiji plasman osvajanjem osmog mesta. Ekipu je vodio trener **Rajko TOROMAN**, a u ekipi su bili Drobnjak, Bolić, Igor Perović i drugi.

Međunarodne sankcije su sprečile naše kadete da učestvuju na prvenstvima 1993. (prvo mesto Španija) i 1995. godine (prvaci Hrvatska).

- Povratak naših kadeta na evropski šampionat ponovo je označio ko je ko u ovoj konkurenciji. Tako je 1997. g. u Kvarnjonu (Belgija) Jugoslavija ponovo PRVA. Trener **Veselin Toza MATIĆ**. U našoj ekipi su: Sekularac, Tica, Peković i drugi, sada već uzdanice svojih klubova.

Ponovo Slovenija, 1999. g. i ponovo Jugoslavija PRVA. Trener **Petar RODIĆ**, a u ekipi Gajić, najbolji igrač prvenstva, zatim Bojan Bakić, Nemanja Matović i dr.

Ove godine - Riga (Letonija) sa našim najmlađim reprezentativcima, još uvek nepoznatih široj javnosti samo zbog svoje mladosti, trener **Stevan KARADŽIĆ**, osvaja PRVO mesto, treći put uzastopno za Jugoslaviju.

M. Polovina

Selektor ženske košarkaške reprezentacije Miroslav Popov

Trener predodređen za uspehe

Pre košarke današnji selektor ženske reprezentacije Miroslav Popov bavio se fudbalom i borilačkim veštinama, ali je onda ušao u svet „basketa“ i igrao za lokalni klub Vršac. Sa 18 godina povredio je meniskus i ligamente u kolenu, nije hteo na operaciju, pa je odlučio da se oprobava u trenerskom poslu.

- Bilo je to 1982. godine kada tadašnji ženski košarkaški klub Vršac nije imao trenera, pa sam odlučio da pokušam sa devojkama da uradim nešto. Od „beton“ lige došli smo do Prve B za samo četiri godine.

Onda je nedostajao trener u muškoj ekipi, pa je Miroslav prešao kod njih da opet uradi nešto.

- I uspeli smo u tome. Takođe smo došli do Prve B lige samo za osam godina. Doduše, otišao sam 1991. godine da treniram rumunski klub Politehniku, ali sam se posle pola godine vratio u Vršac i nastavio tamo gde sam stao.

Posle osam godina, tačnije 1994. godine, Miroslav ponovo preuzima ženski tim i sa njima u Prvoj A ligi dolazi do četvrtog mesta.

- Naredne godine u Vršac došao je pokojni Milan Ciga Vasović. On je bio mentor kluba, ja prvi trener. Tada je počela renesansa vršačke ženske košarke. Naredne sezone za trenera dolazi Miodrag Vesković, a ja sam mu bio pomoćnik dve sezone. Osvajali smo dva prvenstava i dva Kupa Jugoslavije. Onda su 1998. godine žene trenirali Boban Lukić i Željko Lukajić, a ja sam se sve vreme kao njihov pomoćnik trudio da naučim što više.

Naredne sezone Miroslav je preuzeo tim i poznavao košarke se činilo da su u Vršcu odlučili da više ne prave šampionski ženski tim jer se sve više počelo ulagati u muški pogon.

- Sreća je bila što su devojke koje su ostale u klubu imale pobednički mentalitet, što su znale da sa mnogo rada tim može na tron. Upravo taj veliki rad nas je poveo u osvajanje još dve titule zaredom. Moram tu naglasiti da je uspeh i u tome što sam prošao najbolju trenersku školu kod Vasovića, Veskovića, Lukića i Lukajića.

Od svakog sam nešto naučio i to znanje primenjivao vodeći devojke ka novim titulama.

Ove sezone koordinator svih ženskih selekcija u reprezentaciji Zoran Kovačić Čivija je za selektora naše najbolje selekcije predložio baš Miroslava.

- O reprezentaciji smo svi mi u Vršcu počeli da razmišljamo tek kada je u Vršac došao Ciga. On nam je svima pomogao da počnemo da razmišljamo o našoj najboljoj selekciji. Nisam razmišljao da ću biti selektor, nego kako da pomognem na-

šim devojkama da ponovo počnu uspešnu seriju na velikim takmičenjima. Bio sam trener juniorske reprezentacije 1996. godine kada smo se kvalifikovali za Evropsko prvenstvo.

Ove godine Miroslav vodi „plavi brod“ na Evropsko prvenstvo u Francusku, gde bi petim mestom devojke obezbedile učešće na Svetskom prvenstvu. Posao nije malo lak, jer naša reprezentacija nema dovoljan broj kvalitetnih igračica na centarskoj poziciji.

- Slobodanka Tubić će izneti najveći teret na tom mestu. Ipak, tu su još Hajdana Radunović i mlade Dara Kovačević i Ivanca Matić. Ovo im je velika šansa, vredno su radile i verujem da će im se trud isplatiti.

Na spoljnim pozicijama je situacija već mnogo bolja.

- Najviše očekujem od kapitena Lare Mandić koja ima najviše reprezentativnog iskustva. Biljana Stanković, Đelmis Angela, Monika Veselovska, Ana Joković i Milka Bjelica će morati da dobrom i brzom odbranom nadoknade nedostatak centara. U napadu ćemo morati igrati široko, sa čestom upotrebom piken-rola i kontra-napadom. Mnogo ćemo zavisiti i od preciznosti iz vana, ali se nadamo da će naš trud koji smo uložili uroditi plodom.

Nažalost ni prilikom žreba nismo baš imali mnogo sreće. Čini se da je naša grupa nešto teža od one druge.

- Ukrajinke su naš prvi protivnik. Bile su evropski prvaci 1995. godine. Iako im je promenjen sastav po onome što znamo o njima vrlo su dobro pripremljene, a glavna karakteristika ekipe je da sve igračice veoma precizno šutiraju trojke.

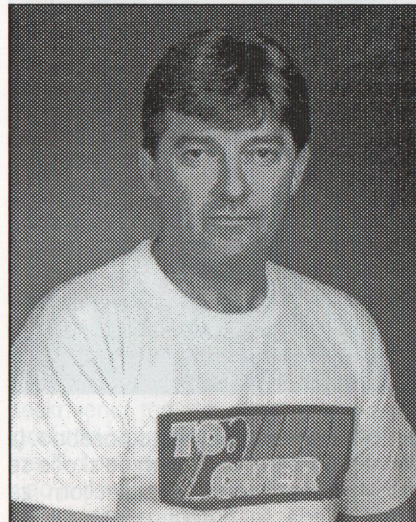
Francuskinje su nam drugi protivnik. Em domaćini prvenstva, em vice šampioni na prošlom evropskom prvenstvu. Iskusna ekipa, pokrivena na svim pozicijama. Igraju veoma agresivno od prvog do poslednjeg minuta.

Naš treći protivnik biće ekipa Poljske koja brani titulu sa poslednjeg EP. U njihovim redovima igra najviše igračica Didek koja je visoka 212 centimetara. Sve igračice su im jake, izdržljive, stamene.

Španjolke kao sledeći protivnik su najiskusnija ekipa, ali njima uvek na velikim takmičenjima nešto nedostaje da bi prošle četvrtfinale. Međutim, one uvek nekog iznenade i pomrse nekom računom.

Poslednji naš protivnik je i najlakši u grupi. To je ekipa Rumunije. One prvi put učestvuju na EP. Neke igračice im igraju u koledžima i po Evropi, ali još uvek igraju onu staru košarku. Verujem da ćemo njih savladati.

Naše devojke moraju da zauzmu bar četvrto mesto u grupi da bi ostale na tak-

Ime i prezime: Miroslav Popov
Datum i mesto rođenja: 26. 11. 1957, Vršac
Klubovi: Vršac i Politehnika
Uspesi: Kao prvi trener Vrščanki dve titule, kao pomoćni trener dve titule i dva kupa Jugoslavije

mičenju i pokušale da izbere poziciju broj pet. Tako će naše rukovodstvo morati pratiti i zbivanja u drugoj grupi i eventualne protivnike u daljem takmičenju.

- U drugoj grupi su Rusija, Slovačka, Češka, Litvanija, Mađarska i Grčka. Ruskinje imaju dosta igračica koje igraju u NBA i pitanje je koja će se od njih odazvati pozivu reprezentacije. Bez obzira na to oni uvek imaju jake reprezentacije. Po meni ostale tri ekipe bi trebalo da budu Slovačka, Češka i Litvanija, ali ostavljam prostor da Mađarice mogu nekog da iznenade.

Naše devojke na Evropsko prvenstvo putuju dva dana ranije, znači 12. septembra. Ali pre toga će odigrati i nekoliko pripremih turnira.

- Posle Zlatibora došli smo u Vršac na završni deo priprema. S tim da smo 22. avgusta u Slovačkoj na turniru gde učestvuju i Ruskinje i Litvanke. Sa Mađaricama igramo dve utakmice, 28. i 27. avgusta, a sledećeg dana sa našom reprezentacijom koja se priprema za Mediteranske igre. Mi ćemo u Vršcu organizovati turnir od 5. do 7. septembra gde će učestvovati pored nas Mađarice, Grkinje i Turkinje. Program je bogat, utakmica za uvečavanje imamo dosta, tako da se nadamo da ćemo na Evropskom pružiti svoj maksimum i doći do mesta koje nas vodi na Svetsko prvenstvo.

Gordana Canović

Rada Nikolić - Sport

Naši - najbolji na svetu

dim gospodu iz SAD, NBA „kouče“, pre svih.

Najbolje poznajem Želimira Obradovića, koji je za 41 godinu života i deceniju bavljenja zanatom kraj aut linije, osvojio toliko trofeja (klupskih i reprezentativnih) da bi mogao mrtav hladan u penziju. Kada sam mu to jednom prilikom rekla, nasmejao se i priznao:

- Ja ne mogu bez košarke.

Njegov trenerski razvoj nekako se poklapa sa mojim profesionalnim, novinarskim. Toliko puta smo razgovarali da me sada, usred noći neko probudi i kaže: „Željko dobio/izgubio utakmicu“, mogu da deklamujem (i pogodim) barem 90 odsto šta je rekao. Ali, skoro nikada nisam napamet kucala. Ko zna kada može da zatreba.

Obradovića poštujem kao velikog radnika, ali mi je uvek smetala njegova maksimalna „zakopčanost“, namešten osmeh ako mora i treba, suviše zaštitnički stav prema igračima i onda kada je znao da će mu se obiti o glavu (Olimpijske igre u Sidneju). Ni lepom, ni ružnom rečju, provokacijom, ili nečim drugim, nikada mi nije pošlo za rukom da ga izvedem iz takta, da izleti, eventualno nešto kaže, čak i ono što je toliko očigledno. Za mene je on merna jedinica introvertnosti. Ali i osoba zbog koje sam u ovom, ne baš nežnom poslu za nežniji pol, prvi i poslednji put zaplakala. Istina, suze nisu tekle pred Obradovićem, ali bila sam toliko besna da sam mogla da ga zadavim.

„Ujdurmu“ je napravio kolega objavljivanjem informacije da Partizan ostaje bez trenera (dolazi Lukajić) usred sezone, što se pokazala tačnim. A ceh sam platila ja, tada početnik koji je morao redovno da odlazi na treninge, u klub, . . . Ipak, nikada ne bih menjala sve ove godine časakanja sa Obradovićem za bilo šta. Čak ni za one suze.

Na početku karijere imala sam „časť“ da pratim dva najpopularnija, najbolja kluba, Partizan i Crvenu zvezdu. Odmah mi je bilo jasno da su me starije, iskusnije kolege „džentlmenški“ bacile u vatru. Iako nisam ljubitelj učenja tako što ćete neplivača baciti u najdublju vodu, brzo sam shvatila da u dnevnom sportskom listu, ne može drugačije.

Od crno-belih i crveno-belih upamticu i dve zabrane posete treninzima, ali i komunikacije sa trenerima. Posle toliko godina, sada mi je sve to smešno, ali onda (početkom devedesetih), bilo je prilično emotivno.

Prvo je tadašnji, ali i sadašnji, trener Partizana, Dušan Vujošević, odlučio da ne daje izjave za „Sport“, ljut kao ris zbog „slučajnog“ opisa svade Đorđevića i Danilovića na treningu. E kada je već tako počelo, moj urednik, inače odličan kućni prijatelj Vujošević, zaključio da se i „Sport“ na pravi način uključi u svojevrni rat. Objavljivali smo Duletove izjave, komentare, ali sam sa redovnih nedeljnih konferencija za štampu (dozvoljeno mi da prisustvujem), umešto: „Rekao je Vujošević“, ili slično, stavljala „Poručuju iz Humske“. Postalo je toliko smešno pri kraju sezone, da je Vujošević na takvim sesijama završavao monologe već čuvenim: „Poručuju iz Humske, što bi pisao Sport“.

Ipak, status kvo je potrajao, koliko se sećam dve godine. Kasnije je palo izmirenje, uz Duletovu konstataciju: „Za sve je kriv onaj Nikodije“ (urednik).

Danas sam presrećna što se jedan Vujošević vratio u jugoslovensku košarku, posle epizode u Italiji. Nijedan razgovor sa njim ne može da poprими formu „manirizma“, što bi on rekao za svoje treninge. Od njega sam relativno skoro čula i jednu divnu, neobičnu sentencu:

„Košarkaška ekipa je kao posada na podmornici, jedan pogreši i svi odoše na dno mora“. I to je Dule Vujošević, između ostalog.

Druga zabrana stigla je od Zorana Moke Slavnića, dok je sedeo na klupi Crvene zvezde. Više tačno i ne mogu da se setim zbog čega, ali mi se čini da su u pitanju moji opisi njegovih treninga, uz pominjanje čitanja novina, uglancanih cipela i nekih drugih „sitnica“ pomalo. Moku sam kao devojčurak obožavala, tako je uostalom i danas kada gledam neke dokumentarne snimke plavih.

Za razliku od Vujoševića, nije bilo podizanja tona, pritiska. Moka se samo nasmejao kada me je video u „Pioniru“ i rekao:

„Do daljnog nema posećivanja treninga, a ni razgovora za vaše novine“.

Meni je to bilo strašno simpatično, čak sam se i zahvalila. Od tada, popričamo, ali ne za „Sport“. U stvari, zavisi od Mokinog raspoloženja, a i moje zainteresovanosti. On je jedini trener, bivši košarkaš, od koga sam čula:

- Lakše je biti „kouč“, kakav igrač, kakvi bakrač. Je'l ti znaš koliko su ove moje jadne noge pretrčale, ne znaju ni same. Hvala bogu da mi je sada lepo, pravi sam gospodin čovek.

Moka ostaje Moka, kao iz vremena

Trenerska sorta je nešto posebno. U pravu su oni koji će odmah da skoče sa gotovo identičnom konstatacijom za igrače. Kada se potegnu časakanja sa novinarima (da se ne zavaravamo sva su više manje zvanična), od stručnjaka očekujemo više otvorenosti, detalja, pa što da ne i - pikanterija. Jer, oni iznad sebe imaju „samo“ upravu. Njima je dozvoljeno da procenjuju utakmice, protivnike, ali i pojedinačan učinak izabranika. Dok ovi poslednji često moraju da stave flaster na usta da ne bi bilo posledica.

Tema koju su moji brojni sagovornici, iz kurtoazije, iako ih je svrbeo jezik, gotovo redovno preskakali, bile su ocene kolega. Posle 11 godina svakodnevnog susretanja, ili telefonskih kontakata sa „koučima“, mogu slobodno da tvrdim da zvanično, pola kritike neće uputiti na druga po profesiji. Izuzetno retko će i o stranim trenerima. To je jednostavno zabranjena tema zvana kolegijalnost.

E, sada, pošto ja ne mogu da izdržim, mogu da spomenem samo jedan izuzetak, a da iz opravdanih razloga ne spominjem imena. Kada sam jednog od naših najpoznatijih trenera svojevremeno upitala kako mu je u novom klubu, kao iz topa je odgovorio:

- Posla preko glave, kad onaj nije ništa radio!

Taj drugi je naše gore list, a obojica, koliko mi je poznato, neguju međusobne porodične susrete. Kamo sreće da je bio kraj, posle gorepomenute rečenice. Usledili su, na moje čuđenje, adekvatni „epiteti“, šta bi tek bilo da je sve ugledalo svetlost štampe. Treneri su sve pomalo - osobenjaci, japanski predati poslu koji je dobroj većini, jednako život. Nisam zaboravila sujetu. Međutim, jugoslovenskim trenerima se divim, kada se sve sabere i odzme, jer su - najbolji. Tvrdim na svetu, bez želje da uvre-

kada je smislio onu čuvenu „odbojku“ sa Kićanovićem, u finalu EŠ u Liježu, protiv SSSR 1977.

Mnoge moje kolege su pominjale na ovoj strani čuvenog Miroslava Mutu Nikolića. Ja nikada ne uzimam Mutu zdravo za gotovo, a često me podseća na malo dete. Iskren kada je najmanje poželjno, pa onda nešto „smuva“ kad već uveliko „smrdi“. Privatno sebe smatra „strašnim mangupom“, koji može da izađe na kraj sa svim mogućim nestalucima igrača. Najviše mu nedostaje malo duži period udisanja beogradskog asfalta da bi bio to što zamišlja.

I on se skoro „ljutio“ na mene zbog naslova „Muta mutivoda“ (prelazi, ne prelazi u Zvezdu, pa FMP Železnik, . . .). Navodno prekinuće saradnju sa mnom i „Sportom“. I sve u tom stilu dok nismo popričali. Malo sam ja stavljala „obloge“ („Nisam očekivala od takvog trenera ovakvu reakciju“), malo on („nisam ja tako mislio“).

Na svu sreću, i dalje lepo pričamo,

jer, bez mog prezimenjaka, pa basket porodica bi bila mnogo siromašnija.

Onaj koji je znao da diplomatski prećuti kritiku „đonom“, s pravom rezonujući da se rat protiv novinara nikada ne dobija je Vladislav Lale Lučić. I tu sam lekciju upamtila, a Lale je do kraja mog bavljenja novinarstvom zaradio kredit. Trebalo bi užasno da „zabrlja“ da rešim da ga „potkačim“. Toliko o sujetama, sada onim novinarskim, pa i mi smo samo ljudi.

Nije me bilo sramota da otvoreno priznam Dušanu Ivkoviću, prvi put kada smo (ipak neobavezno) ćaskali da je jedina osoba u košarci od koje imam tremu.

- Zašto pobogu - nije krio čuđenje „Duda nacionale“.

- Ako nemam tremu od Vas (tada bio selektor), od koga ću onda - usledilo je objašnjenje.

Nije progutao „udicu“ (nisam ni očekivala) do kraja, ali mu se dopalo. Iskreno, Duda Ivković je bio i ostao „Bog“, ne samo za mene, već za većinu u naj-

trofejnijem jugoslovenskom sportu. Nije u pitanju samo znanje, trofeji, karijera za sva vremena. On je „persona numero uno“, od onih koji još uvek hodaju i kupe košarkaške zvezde.

Zna da se pojavi pred novinarima kada ga najmanje očekuju, sa pričom kojoj ne nedostaje ni pola pitanja čak i onih najradoznalijih. Nekada vas „ubije“ rasporedom i kada skoro dignete ruke od intervjua, pristaće i u najsitnije moguće sat pričati u nedogled o - košarci. Ogroman autoritet za najbliže saradnike, igrača (plaše ga se kao đavo krsta, mada neki nikada ne bi priznali), sedmu silu. Aristokrata, boem, veći „mangup“ od svih koji pretenduju na ovaj naslov, sa Crvenog krsta, tamo odakle golubovi najviše lete.

Za razliku od mlađeg brata, nažalost pokojni Slobodan Piva Ivković, imao je neskrivenu toplotu, brigu za svakog igrača kao za dete. U njemu se krio nemerljivi entuzijazam, a iznad svega - sanjao je otvorenih i zatvorenih očiju „Njeno veličanstvo - košarku“.

Tihomir Vasiljev, košarkaški sudija

Pomiriti dve „branše“

Subotičanin Tihomir Vasiljev nema mnogo godina, tek mu je 24, a već se četiri sezone nalazi na Saveznoj listi sudija. Sudio je u svim rangovima takmičenja, počev od najnižeg, pa do najvišeg - Saveznog. U predstojećoj sezoni deliće pravdu na trenerima Prve ženske i Prve B muške lige. Iako relativno mlad, iza sebe ima zavidno iskustvo (više od 100 odsuđenih mečeva u saveznom rangu), a odnos trenera i sudija tretira kao vrlo specifičan.

- Posao sudije nije nimalo zahvalan. Sudija je čovek koga svi pomalo mrze i u koga niko nema poverenja. S druge strane, dok sudija mora biti krajnje objektivna u pristupu svakoj utakmici, tretirajući obe ekipe jednako, dotle su treneri subjektivni, što je normalno, jer se nalaze na strani jednog rivala. Zbog toga često dolazi do sukoba. Jedan od razloga tih sukoba jeste i interpretacija pravila igre, koja su gledajući iz sudijskog ugla, znatno fleksibilna. Za sudiju je važno, ne samo da ih dobro poznaje već i da oseti kad treba da ih primeni. To većini trenera još nije jasno.

Kako su izgledali prvi kontakti sa trenerima?

- Vrlo drugarski, naizgled otvoreni, s ciljem da se pridobiju simpatije i naklonosti delioca pravde. Kako utakmica odmiče taj odnos se menja, da bi često kulminirao ponekim dobacivanjem, psovkom, čak i incidentom.

Vasiljev paralelno sudi ženama i muškarcima. Razlike sigurno postoje, a kakve su one kad su u pitanju treneri ženskih i treneri muških ekipa.

- Trenirati žensku ekipu je mnogo drugačije nego raditi sa muškarcima. Kao da je u pitanju neki drugi sport. Treneri u ženskoj košarci imaju mnogo više razumevanja i mnogo su tolerantniji, zbog čega je svaki nesporazum i razmišljanje mišljenja znatno manjeg intenziteta nego kod muškaraca.

Kao primarni faktor odigravanja utakmica treba uzeti igrače. Treneri i sudije su tek prateći akteri svakog meča, ali do sukoba mišljenja najčešće dolazi između te dve, sekundarne, strane. Kako uspostaviti saradnju između njih?

- Saradnja trenera i sudija mnogo doprinosi kvalitetu same košarke. Tu saradnju bi trebalo započeti pre početka prvenstva, i to u vidu nekih zajedničkih predavanja ili seminara. Treneri, nažalost, nemaju mnogo poverenja u sudije. Često svoje rezultatske neuspehe pokrivaju lošim suđenjem. Doduše, položaj trenera je nezahvalan. Isto tako, trener je „dežurni krivac“ kada klubu krene napako. Gorak je i njihov hleb. Smatram da bi taj odnos trebalo da se promeni, a jedan od najboljih načina je - profesionalizacija oba kadra.

Ove godine je načinjen prvi i veoma značajan korak ka uspostavljanju

nekega vida saradnje između trenera i sudijskog posla. U Yubacovom kampu na Kopaoniku održana su zajednička predavanja. Na jednom od njih je trener održao predavanje sudijama na temu „Šta treneri očekuju od sudija i saradnju sa sudijama“, a isto je učinio i sudija-predavač svojim kolegama trenerima.

- Zbog svih tih dešavanja i nesuglasica koje su se dešavale između trenera i sudija, neophodno je pronaći zajednički jezik. Sudije, isto tako i treneri, treba da budu svesni da se utakmica ne igra zbog njih, već da su oni tu zbog utakmice. Kad to postane jasno, i jednima i drugima, na dobrotku će biti - košarka.

D. Marko

Vladimir Radmanović, Sijetl Soniks

Karadžić kao zvezda vodilja

Vladimir Radmanović, nesuđeni atletičar, postigao je najveći uspeh u istoriji jugoslovenske košarke na draftu, bio je dvanaesti! Za takav uspeh u najvećoj meri, istakao je, zaslužan je njegov trener Stevan Karadžić iz Crvene zvezde.

U životu sam promenio dosta sportova i trenera i na kraju sam se

pronašao u košarki. Međutim, kao i u svakom poslu i tu je bilo problema. Dok je u Zvezdi bio trener Jovica Anđelić koji mi nije pružio dovoljnu šansu hteo sam da raskinem ugovor, klub mi nije dozvolio i možda je to bolje. Mislio sam da je tu kraj moje karijere. Posle je u klub stigao Stevan Karadžić, osoba koja je jedna od najzaslužnijih za moj uspeh, počinje priču o svom treneru Radmanović. Karadžić je trenirao Radmanovića i u juniorskom timu Zvezde, tako da je izgledalo kao povratak starog profesora u školu. Znao je da pronade zlatnu žicu Radmanovićevog talenta.

- Vratio se u zimu, a meni je tada postalo leto. Sve je dobilo čistu boju. Njegovim dolaskom povratio sam poljuljano samopouzdanje koje mi je bilo preko potrebno, kako na terenu tako i van njega. Moj potencijal mu je bio poznat i znao je da mi je potreban podstrek. Imao sam dosta individualnih treninga, a nekada sam ostajao i sam u hali, kada nisam bio zadovoljan postignutim. Imao sam potrebu da me neko razume i da pokažem šta znam. Uspeh nije stigao odjednom, već korak po korak. Svetlo u tunelu je počelo da se pojavljuje.

Nikada nije podizao glas i gubio strpljenje, što je meni puno značilo.

Znao sam da i ako nekada nešto pogrešim na utakmici, da ću ponovo dobiti šansu, jer ko radi taj i greši.

Bitno je da grešku prihvatim i sledeći put je ispravim. Verovao je u mene. Posle povrede mi je bilo najteže, mislio sam kako će se vratiti, ali on je uvek govorio da posle kiše dolazi sunce i da će se radom sve vratiti i stvoriti bolje. Sećam se jednog treninga kada mi je rekao da se nada da ću ga se jednoga dana setiti. Tada nisam shvatio šta to znači, ali danas znam.

Saradnja između učenika i učitelja

se i danas nastavlja, posle Radmanovićevog odlaska u NBA na velika vrata.

- Čim sam stigao u Beograd, a on se vratio sa zlatnom medaljom sa Evropskog prvenstva za kadete, što takođe pokazuje njegove vrednosti, odmah smo se videli puni novih priča i konsultacija. Razdvojili samo na terenu - kaže za Trener ovaj mladi as, ali moja odanost prema Karadžiću ostaje, jer on to zaslužuje, zaključio je priču o svom treneru Vladimir Radmanović. **Bojana Ostojić**

Nataša Anđelić, KK Barselona

Zoran Mirković me bacio u vatru

Nataša Anđelić je košarkašica koja je prethodne dve sezone nosila veoma uspešno dres Crvene zvezde, kao i reprezentacije. Inače, jedna je od retkih košarkašica koja se snalazila isto tako dobro i na Fakultetu za Fizičku kulturu, koji završava, kao i na terenu. Njenu uspešnost pokazuje i poziv Barselone čije će boje braniti od sledeće sezone.

- Jedan od najzaslužnijih što sam se snalazila ovako dobro na terenu i u školi je moj trener koji me je trenirao u Vojvodini, Zoran Mirković, još od juniorskih dana. Uvek mi je govorio da je košarka sport koji se igra glavom i da sve dolazi iz nje. Dan ima dvadeset i četiri časa i da kada ih pravilno rasporedim mogu sve postići. Zato sam i upisala fakultet koji ima veze sa sportom. Ova mlada košarkašica, uvek sa osmehom na licu, još ističe da je Mirković uvek radio individualno sa igračicama, ali sa

njom najviše. Trener je ustvari kao lekar za talente.

- Ne znam zašto, ali tako je uvek bilo. Zaista je mnogo radio sa mnom i sve se to pretvorilo u uspeh, ali naravno uvek može bolje. Kada bih izbrojala sate individualnih treninga ni sama ne znam koliko bi to dana bilo. Uvek je u timu davao šansu mladima, makar to išlo i na uštrb rezultata.

O njegovom kvalitetu i radu sa mladima pokazuju i

imena devojaka sa kojima je radio pored Anđelićeve, trenirao je još Radulovićevu, Drljaču i mnoge druge koje danas igraju i dostojno predstavljaju jugoslovensku košarku u inostranstvu. Zna se da je sa mladima najteže raditi, a odatle sve počinje.

- Kuća se gradi od temelja, bila je njegova deviza oduvek i toga se stalno pridržavao. Zato je i u kritičnim momentima utakmica davao šansu mladima, jer je smatrao da se tako igrači najviše kale. Tako je bilo i sa mnom. On me je bacio u vatru i zbog toga ću mu uvek biti zahvalna, kaže za kraj Nataša Anđelić. **B. O**

Milan Dabović, trener košarkašica Herceg Novog

Čuda se ponavljaju

Kada je prije dvije godine desetak igračica Herceg Novog prešlo u Epson's, novoformirani klub iz istog grada, činilo se da se gasi jedan od najproduktivnijih ženskih košarkaških klubova u Jugoslaviji. Međutim, desilo se čudo - „dječiji vrtić“ Milana Dabovića ove godine ponovo je izbio plasman u elitno društvo, još jednom ucrtavši Herceg Novi na mapu jugoslavenskih prvoligaša i to u sezoni u kojoj su se od elite oprostile upravo košarkašice Epson'sa.

- Plasman u Prvu A ligu za sve nas bio je veliko iznenađenje. Poznato je da smo prije samo dvije godine ostali bez desetak igračica, koje su prešle u novoformirani Epson's. Zbog neslaganja sa koncepcijom razvoja kluba, Herceg Novi je napustio i dio uprave, smatrajući da odmah treba igrati u elitnom rangu, dok sam ja predlagao da se dvije-tri godine sačeka, insistirajući da se budućnost kluba zasniva na domaćim igračicama. Nijesam pristalica dovođenja isluženih igračica, jer sam se uvijek bavio proizvodnjom mladih košarkašica - ističe Milan Dabović, alfa i omega ZKK Herceg Novi.

Govoreći o rezultatima kluba, Dabović ne želi da potcjenjuje sastav koji je u protekle dvije godine napravio pravi podvig, bez obzira što su u pitanju praktično sve same djevojčice.

- Ne mogu da kažem da sam krenuo od nule, deplasirano bi bilo reći da sam za samo dvije godine napravio tim za Prvu A ligu. Međutim, ne mogu to za sebe da kažu ni ljudi iz Epson'sa. Imao sam sreću da u klubu ostanu nekoliko mladih igračica, prije svega moja kćerka Milica, Snežana Krivokapić, koja je dala značajan doprinos plasmanu u elitni rang, sestre Dotić, sestre Zelenović itd. Nastavio sam da radim kao da se ništa nije dogodilo, čekajući da djevojčice sazru, da taj rad jednog dana donese rezultat. Zaista nijesmo očekivali da će to biti ove godine, naš plan je bio da se elite domognemo tek u narednoj sezoni. Na kvalifikacijama u Kruševcu naspram sebe imali smo tri izuzetno jake ekipe - Voždovac, Dugu (bivši Proleter) i Radnički iz Kragujevca. Riječ je o ekipama koje su igrale u elitnom rangu ili su bile na pragu plasmama u A ligu, ali na kraju smo uspjeli da više nego ubjedljivo savladamo i Dugu i Radnički, da bi nas u meču sa Voždovcem stigao umor pa smo izgubili, iako smo na poluvremenu vodili sa 19 poena razlike.

I pored toga što su izborile plasman u elitu, još je neizvjesno da li će Novljanke zaista zaigrati u društvu najboljih jugoslavenskih timova.

- Naš nastup u Prvoj A ligi zavisi prvenstveno od osposobljavanja dvorane u Herceg Novom, koja je zatvorena već 11 godi-

na, tačnije od momenta kada sam sa čuvenim „dječjim vrtićem“ izbio mjesto među najboljim jugoslavenskim ekipama. Tada su mi gradski oci zapečatili dvoranu, tačnije bio sam protjeran iako sam uz sebe imao vjerovatno najtalentovaniju generaciju u istoriji crnogorske ženske košarke. One su u Sloveniji postale prvakinje bivše Jugoslavije (u kadetskoj konkurenciji), što nikada nije pošlo za rukom nijednoj, ni muškoj, ni ženskoj, ekipi iz Crne Gore.

Tokom ljetnje pauze na košarkaškim terenima, puno je govoreno o eventualnoj fuziji Herceg Novog i Epson'sa, kako bi se stvorio jedan klub, kadar da se ravnopravno nosi sa rivalima u A ligi. Tako se ispostavilo da se stvari vraćaju na ono što je Dabović govorio i prije formiranja gradskog rivala.

- Htjeli smo da objedinimo žensku košarku na nivou opštine i regiona, što na ovim prostorima nikada nije urađeno pa i ovoga puta ide dosta teško. Očekuju nas dugi, naporni i maratonski pregovori, a vidjećemo kakav će biti njihov rezultat. Problem je u tome što su iza Epson'sa ostali veliki dugovi, što tamo još nije izvršena ni prozivanja, što se od marta nije okupila nijedna njihova selekcija, što nemaju ni uprave ni trenera, već postoje samo neki pojedinci koji bi željeli da se fuzijom sa nama iskupe za pogrešnu politiku u godinu i po dana postojanja kluba. Najčudnije je što oni za taj naum imaju podršku opštinskih vlasti u Herceg Novom i načelnika za društvene djelatnosti, pa ću pravdu morati da tražim kod republičkih vlasti, u KSCG i KSJ. Jednostavno, ne želimo da budemo paravan za njihovu promašenu politiku, već da stvorimo mlad, evropski tim, u kojem neće biti igračice preko 20 godina. Oslonimo se na sopstvene snage i igračice iz čitave Crne Gore, a naročito interesantno područje je sjever republike. U pitanju je dosta neistražena oblast, a nepresušan izvor velikih talenata. Tu prije svega mislim na Pljevlja, Bijelo Polje i Berane.

Budućnost kluba Dabović gradi, između ostalih, na ekstra-talentovanim kćerkama Milici i Ani. Milica (rođena 16. 2. 1982) je prije dvije godine na Adidasovom kampu najtalentovanijih košarkaša u Berlinu, proglašena za najperspektivniju evropsku košarkašicu. Prošle godine na utakmici B lige, protiv Studentskog doma, postigla je 80 poena, a njen tim vjerovatno je apsolutni rekorder u jugoslavenskoj konkurenciji jer je na tom meču uknjižilo 203 koša. Ana je rođena 18. 8. 1989. godine, a njen otac i trener smatra da je možda i najtalentovanija u košarkaškoj porodici u kojoj je izuzetan talentat bila i najstarija sestra Jelica. Ana je sa 11 godina, takođe na utakmici B lige, ubacila

47 poena, a sa visinom od 175 cm ima sve predispozicije da postane jedna od najboljih evropskih košarkašica.

- Milica ima puno priznanja, na svakom takmičenju gdje se pojavi po pravilu je najbolji strijelac i igrač. Nedavno joj je to pošlo za rukom i na juniorskom prvenstvu Jugoslavije, na kojem smo osvojili prvo mjesto. Već duže ima dosta ponuda iz inostranstva, sa univerziteta u Floridi i Vašingtonu, te iz Italije, Francuske, Izraela, Grčke...Međutim, želim da zbog interesa hercegnovske i crnogorske košarke ostanu kod kuće još tričetiri godine. Ne smijemo se tako lako odričati talenata.

Nažalost, umjesto da se omogućiti napredovanje talentovanih igračica, radi se potpuno suprotno. Nedavno je donesen propis da u A ligi ne mogu nastupati igračice ispod 15 godina, što mislim da je upereno direktno protiv nas. Apsurd je da se nekoj igračici koja ima 14 godina, a bolja je od starije kolegice, ne dozvoli da pokaže koliko zna. Uz to, nepravdama kao da nema kraja pa je tako Milica misteriozno i bez objašnjenja izbrisana sa spiska mediteranske reprezentacije iako je njeno ime bilo prvo na listi. Uostalom, to mi je potvrdio i generalni sekretar KSJ Predrag Bogosavljev. Zbog čega se to radi i da li to vodi napretku naše košarke, neko treba dobro da se zapita. Sa košarkaše „trake“ Milana Dabovića, bivšeg košarkaša Primorja, profesora koji je Fakultet za fizičku kulturu završio u Beogradu, a potom specijalizirao košarku, lansirane su Brankica Hadžović, Đurđica Prijić, Jelena Radmilović, Ljiljana Dubljević, Milijana Savić, Tamara Kovačević, Željka Damjanović, Dragana Drašković... U riznici trofeja, za Dabovića je ipak najdraži pehar kadetskog prvaka Jugoslavije iz Škofije Loke, 1990. godine.

- Mi smo jedina crnogorska ekipa koja je bila prvak SFRJ u bilo kojoj konkurenciji. Zbog toga se sa posebnim zadovoljstvom sjećam tog „dječijeg vrtića“ i uspjeha koji je postigao. Nakon toga osvojili smo još dvije titule prvaka Jugoslavije, 1994. u pionirskoj konkurenciji i ove godine u juniorskoj. Ne treba smetnuti sa uma da, osim nas, nijedna ženska ekipa iz Crne Gore nema titulu prvaka države u bilo kojoj kategoriji.

Ipak, na kraju priče o čudu iz Herceg Novog, gorak zaključak daje upravo njen glavni akter:

- Mnoge države i gradovi bili bi spremni sve da daju da u svojoj sredini vide Milana Dabovića. Međutim, ja od svog grada nijesam dobio ništa, ni plac, ni stan, samo probleme. Tako je izgleda sa malim sredinama u kojima se sve prašta, samo ne uspjeh.

A. Vučković

Vladimir Dašić, najuspešniji trener mlađih kategorija

Roditelji smetaju deci

Sa pionirima Zastave osvojio četvrto mesto u Srbiji i lansirao dvojicu vanserijskih potencijala. Svaki ustupak ili privilegija sprečavaju i najtalentovanije da krunišu svoje sposobnosti

Posle zapaženih igračkih rola u košarkaškim klubovima Zvečan iz Zvečana, Budućnost iz Peći, Partizana iz Beograda, Puljanka iz Pule, Sloga iz Kraljeva, Napredak iz Aleksinca, Prva petoletka iz Trstenika i Novi Pazar, sa, čak, 47 godina, Kraljevčanin Vladimir Dašić prestao je da se aktivno bavi igrom između dva obruča. Naravno, tako jaka košarkaška veza ne može lako da se prekine. Jugoslovenski Oskar Smit, prošle sezone trenirao je pionirski tim Zastave, koji je od kragujevačkih ekipa ostvario najveći uspeh, plasmanom na finalni turnir prvenstva Srbije.

- Pet godina treniram decu. Prošle godine, sa pionirima Sloge iz Kraljeva, ostvario sam plasman u republiko finale, a sada sam takav uspeh ponovio sa pionirima Zastave. Uspeh je tim veći, jer sam sa tim ekipama radio svega šest-sedam meseci, dok su rivali igrali i tri-četiri godine zajedno.

To je, u mlađim kategorijama, velika prednost, kao i godište. U mom timu, samo nekoliko igrača bili su 1986, a okosnicu su činili mlađi igrači. Nosioci igre bili su Zaharije Popović i Nikola Jovanović, koji su još pioniri i dospeli su na spisak kandidata za reprezentativnu selekciju. Ipak, sa malo sreće, mogli smo da se plasiramo i bolje od četvrtog mesta i izborimo za učešće na finalnom turniru Jugoslavije - ocenjuje Dašić, koji će i ove godine predvoditi pionirsku ekipu „kamiondžija“.

Naš sagovornik ocenjuje da njegova ekipa u naredno prvenstvo ulazi oslabljena i zbog toga što je Jovanović, na opšte zaprepašćenje, pristupio novooosnovanom, klubu Erozijsa.

- Ovo smatram ličnim neuspehom. Da je pristupio Železniku ili Partizanu na primer, bio bih srećan. Roditelji, često, nisu svesni koliko lošeg čine svojoj deci - ogorčen je Dašić.

Trenerima koji rade sa mlađim kategorijama, odnos sa roditeljima i odnos roditelja prema deci, često, prave velike probleme u radu.

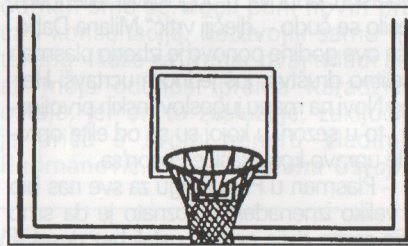
- Zastavi nijedan igrač ne plaća članarinu. Kod mene nema maminih i tatinih sinova. U mlađim kategorijama postoji opasnost da treneri uzmu pare i da forsiraju određenu decu. U pravim klubovima, koji imaju izvore finansiranja, tu nema proble-

ma. Problem je tamo gde privatnici pomažu, uz uslov da igraju njihova deca. Oni mnogo smetaju, čak dolaze na treninge, pričaju šta i kako treba da se radi, sastavljaju ekipu. Problem je i što, jer se ne plaća, čak i u većim klubovima mlade treniraju dečaci koji ni po kakvim kriterijumima to ne zaslužuju. Ja ne dozvoljavam da mi se iko meša u rad i sastavljanje tima. Dovoljno sam dugo igrao - kategoričan je Dašić.

Koliko je u ovom segmentu košarke, njegovo mišljenje značajno, govori i podatak da je Vladimir Dašić otac dvojice košarkaša - Jugoslava, koji je igrao u Slogi, beogradskom Radničkom i poljskom Bitomu, i Nemanje, sadašnjeg kadeta beogradskog Partizana.

- Samo sam Nemanju trenirao. Njemu je, svakako, bilo najteže. On je morao da bude primer, da drugi i ne pomisle na privilegije. Svako igra onoliko koliko treba da igra.

Na pitanje šta je najvažnije za mladog igrača i na čemu on insistira, nekada vrstan strelac i najbolji „trojkaš“ u Prvoj ligi, kaže:

- Da bude kompletna ličnost. Da bude prvi i u odbrani i u napadu. U košarci je cilj da se postigne koš. U uzrastu koji treniram ne možeš da stvaraš poentera. Prvo treba da nauče košarkašku azbuku, dodavanje, dribling, kretanje... To su dečaci koji nemaju snage da možeš odmah da im izgrađuješ šut. Dakle, ne spremam odmah šutera. Šuter se rađa, potom se šut usavršava i dograđuje, a preciznost vežba.

Na kraju, pored, kako reče, teške materijalne situacije u klubu, Dašić veruje da njegovi pioniri ni ove godine neće razočarati.

P. Parezanović

UKTJ

Čekajući trenerski ugovor...

Nakon usvajanja tipskog Ugovora o profesionalnom angažovanju košarkaškog trenera, od strane Upravnog odbora Udruženja košarkaških trenera Jugoslavije (čiji je tekst objavljen u časopisu Trener br. 12/2000) Predsedništvu Košarkaškog saveza Jugoslavije je dostavljen predlog teksta Ugovora i predlog izmena i dopuna Disciplinskog pravilnika Košarkaškog saveza Jugoslavije, čime bi treneri stekli visok stepen pravne sigurnosti i bili zaštićeni od jednostranog raskida Ugovora tokom sezone od strane klubova. Predsedništvo KSJ je na svojoj 19. sednici upoznato sa predlozima UKTJ i predloge prosledio Udruženju klubova saveznih liga da bi nakon izjašnjenja klubova, Predsedništvo KSJ donelo odluku po ovom pitanju. Nadamo se da će naš predlog biti usvojen pre početka takmičenja kako bi treneri u potpunosti bili zaštićeni i izjednačeni sa igračima i time stekli pravu sigurnost.

Mihailović Nebojša, advokat

24000 Subotica; Braće Radića 14; Telefon 024/551-057

Požezani ove sezone ostvarili najveći uspeh u istoriji kluba

Požeški bukvar košarke

Košarkaški klub Sloga u gradu na Skrapežu nastao je 1973. godine, kada su srednjoškolicima na Međuopštinskim sportskim igrama u košarci na Tjentištu osvojili bronzanu medalju i vratili u grad sa željom da Požega ima svoj klub. On je počeo da radi u jesen te godine i od tada je njegov rad išao uzlazno-silaznom putanjom. Uslovi za rad su tada bili drugačiji. Klub da bi se takmičio nije morao da ima halu već se igralo napolju. Pravidnici su se menjali, sada je pravilo da se utakmice moraju igrati u hali. KK Sloga ni danas nema svoju halu, iako igra u I Srpskoj ligi, već je domaćin u Čačku ili Kosjeriću. Treninzi se odvijaju u OŠ Petar Leković. Klub ima sve kategorije i uglavnom ga finansiraju roditelji.

U sportu postoji nepisano pravilo da rezultata nema bez jake osnove. Ove godine Slogini pioniri i pored svih problema sa putovanjima osvojili su drugo mesto u Srbiji izgubivši od istoimenog kluba iz Kraljeva, a u Jugoslaviji su treći. Sve ekipe imale su isti broj pobeda i poraza pa se gledala koš razlika. To je do sada najveći uspeh u istoriji kluba. Dobar glas se daleko čuje, a potvrde tog rada stižu sa adresa većih klubova kao Borac iz Čačka, FMP Železnika, Partizana, jer neke igrače žele da vide u svojim redovima. Pioniri se redovno pozivaju na selektivne kampove koje održavaju KSJ i KSS.

- Mi se moramo vezivati za veće košarkaške centre, jer šteta je da kada deca prevaziđu svoje kategorije ostanu u Požezi i zanemare svoj talenat. Samo ćemo se potruditi da od sledeće sezone to legalizujemo,

KK Sloga - Požega

jemo, jer je to do sada uglavnom sve išlo preko roditelja. Mi još uvek očekujemo da se nova hala dovrši, ali je pitanje kada će to biti - ističe Nada Krstić, predsednik kluba. Da bi rad bio dobar klub mora imati dobre trenere, jer su oni temelj svega. A koliko su oni ambiciozni i uporni vidi se iz toga da su svi završili ili završavaju Višu trenersku školu. U klubu radi sa pionirima i kadetima Mićović Milovan i Zarić Vladimir koji pohađaju Višu trenersku, zatim Ristović Milan koji radi sa juniorima i prvim timom i Tripković Radomir koji je završio kurs za trenere.

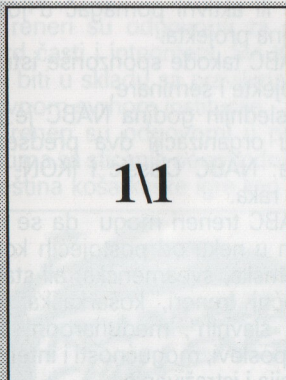
- Najvažnije je obučiti početnike, do-

slovno svim elementima igre, primanje lopte, skok, kretanje. . . Ne sputavamo individualnost dečaka ali igra ekipe ima prioritet. Nema bezglavog jurcanja za loptom. Zato funkcionišemo kao pravi tim. Pitajte ih nešto iz košarkaške teorije, znaju je izvanredno - objašnjava Radomir Tripković, selektor svih kategorija.

Nadamo se da će ovaj mali grad ubrzo naći sredstva za adekvatan rad, jer želja i volja kao osnov postoje, talenata ima, ostalo je na donatorima i KSS. Iz ovoga grada potekao je i trener FMP Železnika, Aco Petrović koji je sada i pomoćnik saveznom selektoru Svetislavu Pešiću. **B. O.**

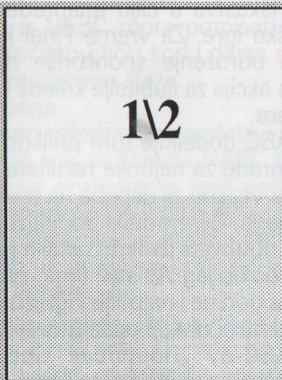
TRENER: Cenovnik oglasnog prostora

crno bele strane 6.000 dinara

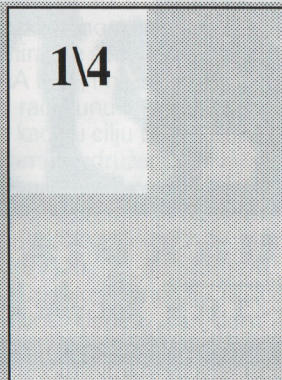
9.000 dinara

3.000 dinara

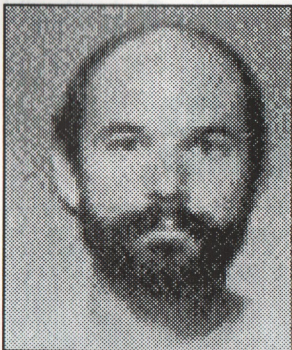

4.500 dinara

1.500 dinara

3.000 dinara kolorstrane

**Priredio: Ivan Hajnal
viši košarkaški trener**

NACIONALNO UDRUŽENJE KOŠARKAŠKIH
TRENERA SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA (NABC)

Kako to rade u SAD

ISTORIJA I CILJEVI

Nacionalno udruženje košarkaških trenera Sjedinjenih Američkih Država osnovao je 1927. godine Phog Allen, legendarni trener Univerziteta Kansas koji je bio učenik Jamesa Naismitha izumitelja košarkaške igre. Allen je trenere organizovao u kolektiv koji će služiti košarci pod motom „Čuvari igre“ (Guardians of the Game).

NABC danas ima gotovo 5000 članova koji su pretežno treneri muških univerzitetskih i koledž timova. Pridruženo članstvo omogućeno je takođe sportskim direktorima, komesarima konferencija, predstavnicima fakulteta i službenim licima dok je aktivno članstvo takođe omogućeno trenerima srednjih škola i junior koledža. Ova organizacija, kako je to Allen u startu zamislio, treba da bude košarkaško bratstvo.

Od svog početka NABC je kontinui-

rano radila na unapređenju interesa košarkaške igre u celini kao i treneri i igrači koji su se ovim sportom bavili. Radeći u tom pravcu NABC je postavila sledeće ciljeve i zadatke u vršenju svoje misije:

- da promovise ideal integriteta, fer-pleja i timskog rada među trenerima i igračima koje treniraju,
- da ujedini trenere po svim pitanjima koja se tiču košarke na svim nivoima,

- da članovima obezbedi usluge koje se tiču profesionalnih, emocionalnih, finansijskih, fizičkih i duhovnih potreba trenera.

- da ohrabri trenere da rade kao predvodnici zajednice koji će pomagati u podizanju morala, etičkih i obrazovnih vrednosti,

- da predstavi celokupnoj javnosti, medijima, institucionalnim predstavnicima i sportskim administratorima činjenicu da su treneri dobro za sport i mlade ljude kojima služe.

- da radi po zakonodavnom pravu NCAA na pitanjima koja se tiču košarke i univerzitetskog sporta posebno identifikujući pitanja koja ne koriste samo studentima-sportistima već i sposobnostima trenerskog kadra da efektivno funkcionise u okviru institucije.

NABC održava svoj godišnji kongres svakog proleća u mestu održavanja univerzitetskog Final Four-a. NABC kongres služi kao mogućnost za trenersku zajednicu da postavi na dnevni red pitanja za raspravu kao i priliku da podeli svoja iskustva u cilju unapređenja košarkaške igre. Za vreme Final Four vikenda udruženje sponzoriše nekoliko velikih akcija za ljubitelje koledž košarke i trenere.

NABC dodeljuje tom prilikom mnoge nagrade za najbolje rezultate u toku godine vezane za uspehe na terenu ali i van njega. Ceremonija dodeljivanja nagrada obuhvata između ostalih i proglašenje najboljeg All-star tima, najboljeg trenera godine i najboljeg igrača godine i to u svakoj divizionu posebno.

NABC-ov „Roundball Challenge“ suprotstavlja ekipu sastavljenu od najboljih koledž igrača ekipi slavni Harlem Globetrottersa u jednoj sasvim takmičarskoj utakmici. Članovi „Kuća slav-

nih“ kao što su na primer Pete Maravich, Rick Barry, Bill Bradley, i Nate Archibald kao i aktuelne NBA zvezde David Robinson, John Stockton i Tim Hardaway takođe su bili birani u NABC all-star tim u prethodnim godinama.

NABC „Expo“ predstavlja godišnju izložbu sportske opreme na kojoj sportska industrija ima mogućnost da prikaže trenerima članovima NABC sve najnovije proizvode i usluge vezane za košarkašku igru u toku četvorodnevno kongresa.

Aktivnosti NABC-a prevazilaze samu košarkašku igru. „Treneri protiv raka“ je partnerski program sa Američkim društvom za borbu protiv raka koji je postao jedan od najznačajnijih projekata NABC. Od 1994. godine, kada je projekat startovao, sakupljeno je više od 10 miliona dolara za istraživanja bolesti raka, troškova lečenja i prevencije.

Osim ovog programa NABC je pokretač ili aktivni pomagač u još četiri značajna projekta.

NABC takođe sponzoriše istraživačke projekte i seminare.

Poslednjih godina NABC je pomogao u organizaciji dva predsezonska turnira: NABC Classic i IKON- treneri protiv raka.

NABC treneri mogu da se uključe radom u neku od postojećih komisija: akademska, sveamerička, all-star meč, pomoćni treneri, košarkaška pravila, „Kuća slavni“, međunarodni odnosi, sitniji poslovi, mogućnosti i interesi i regrutacija i istraživanje.

Za sve informacije možete se obratiti na adresu: National association of Basketball Coaches, 9300 West 110th

Street, Suite 640, Overland Park, KS 66210-1486.

NABC ETIČKI KOD

Usvojen 1987. godine u New Orleansu, Louisiana

Preliminarna izjava

Nacionalno udruženje košarkaških trenera (NABC) je profesionalna organizacija za trenere muških košarkaških timova u Sjedinjenim Državama i ima trenutno vodeću ulogu u razvoju i sprovođenju etičkog koda. Neizmernu popularnost košarke, visok nivo takmičenja, te javni pritisak na trenere i igrače sugerišu sasvim jasno potrebu i važnost etičkog koda. Etički kod može imati i ulogu profesionalnog usmeravanja u cilju dobijanja i održavanja poštovanja i samopouzdanja sportista, drugih trenera i javnosti kao i da obezbedi svakom košarkaškom treneru podstrek da se ponaša u okviru visokih etičkih manira. Etički kod ima aspiracije i potencijala da služi u sledeće svrhe:

1. omogućava košarkaškim trenerima da održavaju autonomiju i formiraju liniju vodilju u zaštiti trenerskog posla,
2. unapređuje razvoj trenerskog posla kao profesije,
3. osigurava da se trenerski posao izvodi uz najveći mogući standard,
4. informiše članove o prihvatljivom ponašanju u cilju da obezbedi samokontrolu u ponašanju,
5. ubeđuje javnost da košarkaški treneri zavređuju javno poverenje i podršku.

Preambula

Etički kod trenerske profesije u prvom planu postavlja principe i standarde trenerskog posla i predstavlja aspiraciju svih članova NABC. Etika je definisana kao skup principa za ispravno delovanje. Ovi principi nisu zakoni već standardi i imaju za cilj da usmeravaju trenere individualno i kolektivno u smislu održavanja najvišeg nivoa etičkog ponašanja.

Principi

1. Treneri su odgovorni za najviši standard časti i integriteta. Svi treninzi moraju biti u skladu sa pravilima igre i obrazovnom svrhom institucije.
2. Treneri su odgovorni u pomoći sportistima za sticanje neophodnih znanja i veština košarkaške igre kao i u fa-

vorizovanju poželjnih ličnih i društvenih osobina sportista pod njihovim rukovodstvom.

3. Treneri tretiraju sve ličnosti sa dostojanstvom i poštovanjem dajući primer fer-pleja i sportskog ponašanja.

4. Treneri slede cilj i pravila sporta te insistiraju da sportisti i timovi pod njihovom komandom čine isto.

5. Treneri razjašnjavaju unapred pravila koja daju rukovodstva institucija, konferencije ili nacionalnih tela i deluju u potpunoj saglasnosti sa njima izbegavajući istovremeno radnje koje bi mogle da ugroze legalna i civilna prava drugih.

6. Treneri imaju prevashodnu brigu za zdravlje, sigurnost i lično dobro svakog sportiste. Obrazovanje sportiste je takođe u prvom planu.

7. Treneri izvršavaju svoje dužnosti na bazi pažljivih priprema obezbeđujući da se njihove instrukcije pravovremeno i tačno izvode. Treneri su za svoj posao kvalifikovani i stalno stiču nova znanja i veštine.

8. Treneri precizno tumače svoju sposobnost, trening i iskustvo kao i iskustvo svojih kolega.

9. Treneri poštuju sve profesionalne odnose sa sportistima, kolegama, službenim licima, medijima i publikom. Oni izbegavaju konflikt interesa i eksploataciju navedenih odnosa posebno kada su u pitanju spoljne stranke.

10. Treneri imaju obavezu da poštuju poverljivost poslovnih informacija.

11. Treneri preuzimaju aktivnu ulogu u prevenciji i lečenju narkomanije, alkoholizma i korišćenja duvana.

12. Treneri se pridržavaju svih obaveza iz ugovora o zapošljavanju dok se taj ugovor obostranim dogovorom ne raskine. Kada se razmatra prekid ili završetak posla daje se odgovarajuće obaveštenje.

Implementacija

Etički kod se koristi kao jedan od uslova za članstvo u NABC. Svim potencijalnim članovima dostavlja se primerak etičkog koda kao deo pristupnog formulara (prijave). Da bi se neko učlanio u NABC mora potpisati izjavu da je pročitao Etički kod i da se sa njegovim principima slaže.

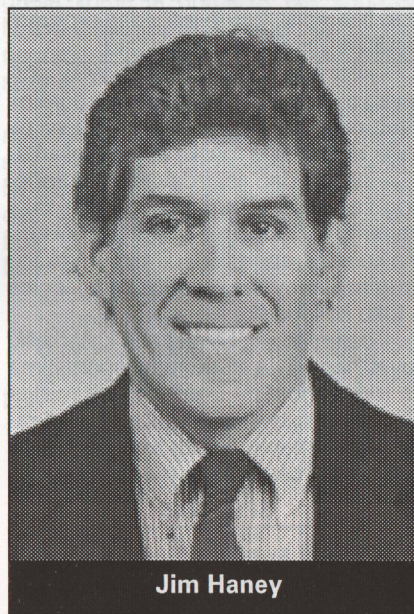
Primena

Treneri koledža, univerziteta, i drugih institucija koji su članovi NABC takođe su članovi organizacija koje upravljaju tim institucijama (NJCAA, NAIA, NCAA). Narušavanje etičkog koda biće kažnjeno po pravilima i proceduri rukovodeće organizacije.

RUKOVODEĆA TELA I OSOBLJE

NABC-om rukovode skupština, upravni odbor i izvršni odbor. Skupština ima 101 delegata. Upravni odbor se sastoji od 17 članova na čelu sa pred-

sednikom Gene Keady-em i i četiri potpredsednika. Izvršni odbor ima 14 članova sa izvršnim direktorom na čelu. Izvršni direktor ima dva zamenika i jednog asistenta. Ostali članovi izvršnog odbora zaduženi su svako za konkretnu oblast delovanja kao što su: poslovanje, članstvo, računovodstvo, koordi-

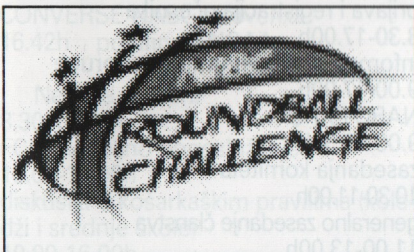

Jim Haney

nacija specijalnih programa, komunikacije itd.

Glavni operativac cele organizacije je izvršni direktor Jim Haney. Na tu dužnost Haney je stupio 1992. godine. Pre toga bio je četiri godine komesar Big West konferencije. On je četvrti profesionalni direktor u sedamdesettrogodišnjoj istoriji NABC. Košarku je igrao na univerzitetu Pennsylvania. Haney se svojim idejama i radom u startu uklopio u moto organizacije - „Čuvari igre“. Smatra se da je NABC uveo u novu eru unapredivši njenu organizaciju, uticaj i značaj na svim nivoima. Njegov doprinos ogleda se u sledećem:

- preselio je sedište NABC iz Branforda u Overland Park u državi Kansas i angažovao potpuno novo osoblje.
- formirao je skupštine za svaku diviziju NCAA lige (ima ih tri) u cilju što efikasnijeg rada unutar NCAA i njegovih komisija kao i u cilju bolje komunikacije unutar samog udruženja.
- zauzimao se da ljudi svih rasa i boja da budu angažovani na ključnim upravljačkim mestima sportskih departmana.
- upravljao je stvaranjem „Fan Jam“-a popularne atrakcije za košarkaške navijače. Uspeh „Fan Jam“-a doveo je do stvaranja navijačkog sajma (poznatog kao NCAA HOOP City). Taj šou postao je sastavni deo muškog šampionata divizije 1.
- pomogao je razvoju partnerskog

odnosa sa „Američkim društvom za borbu protiv raka“ koje je dovelo do formiranja akcije „Treneri protiv raka“. Do danas je ta akcija sakupila više od 10 miliona dolara za borbu protiv raka i prevenciju.

- učestvovao je u sezoni 1997-98. u osnivanju „NABC Classic“. Deo prihoda od ove akcije ide u fond „Coaches Support Network“ koji je još jedan program započet u njegovom mandatu.

- inicirao je u jesen 1994. i 1995. održavanje skupa NCAA trenera i administratora liga da razreše problematična pitanja koja se tiču muške koledž košarke.

- nadgledao je izdavanje nagradenog časopisa „Courtside“, koji se šalje trenerima članovima NABC, direktorima koledža, sportskim direktorima kao i drugim članovima košarkaške zajednice u toku košarkaške sezone.

- osnovao je „Studentski košarkaški savet“ u cilju da studentima sportistima da mogućnost da iznesu svoje mišljenje po pitanjima vezanim za NCAA pravila, zdravstvenu zaštitu i ostala pitanja vezana za košarkašku igru.

SPONZORI

NABC je svojom organizacijom, aktivnostima i društvenim i ekonomskim značajem obezbedila sebi izvanredne sponzore. To su: GENERAL MOTORS, NIKE, USA TODAY, SEARS i HILLYARD. Ovi moćni sponzori razumeju i poštuju svakodnevne napore i požrtvovanje trenera i igrača na svim nivoima u pravcu razvoja studentskog sporta. Sponzori izdvajaju značajna sredstva u pomoći ali i stavljaju na raspolaganje svoje ljude, znanje i iskustvo podvlačeći na taj način koliki značaj pridaju ulozi trenera u univerzitetskoj košarci i u društvu uopšte.

 General Motors

 USA TODAY

 SEARS

 HILLYARD
THE CLEANING RESOURCE

INFORMACIJE ZA UPIS I ČLANSTVO

- a) prijava za učlanjenje
- b) olakšice i pogodnosti za članove
- c) formular za prijavu promene prebivališta i zaposlenja

a) Zahtev za članstvo za člansku godinu (na primer 2000-2001) podnosi se do 1. septembra, a upis počinje 15. aprila što obuhvata i prijavu za kongres NABC krajem marta i početkom aprila sledeće godine. Proces prijave u članstvo započinje slanjem zahteva NABC-u na osnovu čega administracija NABC šalje zainteresovanim trenerima obrazac za prijavu u članstvo.

Za sva ostala pitanja informacije se mogu dobiti u članskom servisu pri glavnoj centrali NABC radnim danom od 8.30h do 17.00h na telefon 913-469-1001.

b) NABC nudi svojim članovima brojne olakšice i pogodnosti. Tako na primer kao član dobijate službenu publikaciju NABC „Courtside“. Sledeće pogodnosti su mogućnost dobijanja NABC VISA kreditne kartice, korišćenje usluge selidbe, raznih mreža podrške, osiguranja te pristup kongresu NABC koje se održava u vremenu i mestu održavanja Final foura NCAA. NABC stalno traži nove veze sa organizacijama koje mogu da pruže najbolje pogodnosti za članove NABC.

COURTSIDE je specijalizovani službeni časopis NABC koji izlazi mesečno i bavi se značajnim pitanjima koja se tiču trenerske struke.

KREDITNA KARTICA koju izdaje VISA ponosno nosi oznaku NABC i namenjena je njenim članovima. Omogućava vlasnicima besplatnu godišnju članarinu, 3,9% kamate na depozite, kreditiranje do 100.000 dolara, gotov novac za hitne slučajeve, 24 h usluga i još mnogo toga.

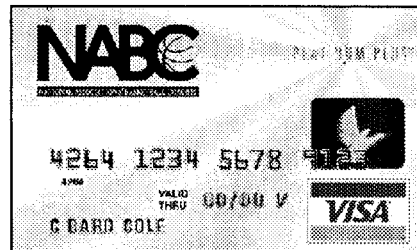
CRS (Coaches Relocation Services) je usluga koja je osmišljena specijalno za trenere „u pokretu“. Legalni agenti nekretnina, kompanije za selidbu, zajmogavci na hipoteke, tapije i drugi deluju u pravcu uštede novca, vremena i glavobolja trenera. Pri korišćenju ovog servisa nema dodatnih troškova.

OSIGURANJE „THE COACHES' CHOICE PROGRAM“ namenjeno trenerima na kampovima, seminarima itd. nudi brojne opcije osiguranja za minimalnu svotu. Ovaj plan osiguranja može se koristiti i za igrače i osoblje.

KONGRES sadrži mnoštvo programa i pogodnosti za članove koji mu prisustvuju:

- ulaznica za izložbu NABC EXPO koji predstavlja sajam proizvođača košarkaških artikala gde oni tokom četiri dana kongresa izlažu svoje najnovije proizvode.

- rezervisane karte za Final Four

- trenerska predavanja i seminari
- povlašćena cena ulaznica za Roundball Challenge-
- mogućnost prisustva svečanosti dodeljivanju NABC GTE nagrada
- program za bračne saputnike (supruge)

c) Ukoliko članovi udruženja promene svoju poziciju u instituciji u kojoj rade ili promene samu instituciju to može uticati na njihova prava na sledećem kongresu. Prema tome dužni su popuniti poseban obrazac koji se odnosi na ove slučajeve i poslati ga centrali NABC. Takođe su dužni poslati potvrdu od direktora škole ili fakulteta da je određena promena nastala.

GODIŠNJI KONGRES NABC

Svake godine u vreme održavanja NCAA All-star vikenda održava se i godišnji kongres NABC. Godišnji kongres zauzima centralno mesto u svim aktivnostima NABC i predstavlja krunu celokupnog godišnjeg rada. On u svakom pogledu predstavlja grandioznu manifestaciju, te bi bilo vredno predstaviti je na poseban način u ovom prilogu dajući pregled sadržaja aktivnosti i pratećih manifestacija kao i nekih iznešenih aktuelnih informacija vezanih za ovogodišnji kongres.

Plan rada kongresa (29. mart- 2. april 2001.)

Četvrtak, 29. mart
11.00-18.00h
prijava i registracija učesnika
11.00-18.00h
informacije o programu za supruge
11.30-12.30h
NABC konferencija za štampu
12.00-18.00h
NABC EXPO

Petak, 30. mart
8.00-10.30h
kongresno zasedanje divizije 1
8.30-18.00h
prijava i registracija učesnika
8.30-17.00h
informacije o programu za supruge
9.00-17.00h
NABC EXPO
9.00-10.30h
zasedanja komiteta
10.30-11.00h
generalno zasedanje članstva
11.00-13.00h

NABC/SEARS Champions - svečani ručak
 13.15-17.00h
 zasedanje glavnih trenera divizije 1
 13.30-17.00h
 trenersko predavanje (savetovanje)
 14.00-15.30h
 zasedanje divizije 2
 14.00-16.00h
 kongresno zasedanje divizije 3
 15.00-17.00h
 program za supruge: „Dobro došli u Minneapolis“
 17.30-19.15h
 NABC prijem za dobrodošlicu
 19.00h
 NABC takmičenje u zakucavanju i štitiranju
 20.00h
 Roundball Challenge (koledž all-star tim protiv Harlem Globetrottersa)
 21.30h
 koncert za dobrodošlicu „Athletes in Action“

Subota, 31 mart

8.00-9.15h
 savetodavni doručak za trenere i supruge
 8.00-9.15h
 kongresno zasedanje divizije 2
 8.00-9.15h
 zasedanje divizije 3
 8.00-9.15h
 zasedanje NAIA
 8.00-9.15h
 zasedanje Junior koledža
 8.00-9.15h
 zasedanje administrativnih saradnika
 8.00-11.15h
 okrugli sto i zasedanje srednjih škola
 8.00-11.30h
 NCAA YES savetovanje (predavanje)
 9.00-15.00h
 NABC EXPO
 9.30-12.30h
 trenersko savetovanje (predavanje)
 9.30-12.00h
 zasedanje pomoćnih trenera
 10.00-12.00h
 NABC ALUMNI - prijem i druženje
 10.00-16.00h
 program za supruge
 13.00-14.45h
 FCA- svečani ručak
 14.00-15.30h
 BCA- susret
 14.00-15.30h
 strani treneri- prijem i susretanje
 16.00-22.00h
 CONVERSE NABC terevenka
 16.42h polufinale NCAA

Nedelja, 1. april

8.30-10.00h
 FCA- nedeljno bogoslužje
 10.00-12.00h
 diskusija o košarkaškim pravilima (koledži i srednje škole)
 10.00-16.00h

program za supruge
 13.00-14.45h
 savetovanje pomoćnih trenera (drugi deo)
 17.00-18.15h
 prijem za dobitnike nagrada
 18.30-20.00h
 NABC VERIZON - svečanost dodeljivanja nagrada u koledž konkurenciji
 Ponedeljak, 2 april
 8.30-10.15h
 forum za trenere i supruge
 10.00-16.00h
 program za supruge
 10.30-12.30h
 trenersko savetovanje
 10.30-11.00h
 generalno zasedanje članstva
 12.00-14.00h
 Hillyard - svečani ručak
 20.00-23.00h
 CONVERSE NABC terevenka
 20.18h
 NCAA finale

Kotizacija za kongres iznosi 60\$. Osim ove kotizacije članovi su dužni da uplate i godišnju članarinu. Sve uplate i prijave mogu se regulisati elektronskim putem kao i zahtev za kreditnom karticom ili bilo koji od navedenih servisa.

Takmičenje u zakucavanju i štitiranju

U okviru kongresa održano je takmičenje u zakucavanju i brzom štitiranju u parovima i utakmica između NABC All-star ekipe i Harlem Globetrottersa. Pobednik takmičenja u zakucavanju bio je krilo Harlem Globetrottersa Michael Wilson koji je u finalu pobedio Tony Stanleya sa univerziteta Deytona. Pobedničko zakucavanje izveo je preko svog klupskog kolege Trey Moora koga je postavio gotovo uz liniju za slobodna bacanja. To mu je donelo 50 bodova i ogromne ovacije brojne publike.

Isti igrač pokušao je u poluvremenu utakmice protiv NABC All-star tima (Roundball Challenge) da obori svoj sopstveni svetski rekord u zakucavanju. Naime, u pitanju je zakucavanje na koševima koji su postavljeni iznad propisane visine od 305cm odnosno 10 stopa. Wilson je rekord postavio prošle godine preko obruča visine 366cm ili 12 stopa. Nažalost ove godine mu nije uspelo da taj rekord popravi. Sledeće godine će se spremati da granicu podigne na 372 cm.

Takmičenje u brzom štitiranju u parovima osvojili su Globetrotter Jessie Drain i Tony Stanley.

Roundball Challenge

Utakmica „Roundball Challenge“ završena je pobedom Harlem Globetrottersa rezultatom 75-63 pred rekordnih 15.253 gledalaca. Prethodni rekord u 38 godina održavanja ovih utakmica posta-

vljen je još 1970. godine u Indianopolisu i iznosio je 14.756 gledalaca. Sledeća utakmica u okviru Final Four vikenda održaće se 2002. godine u Philips Areni u Atlanti.

Dodeljivanje nagrada

Na svečanom ručku u okviru kongresa kome je domaćin bio sponzor NABC firma SEARS više od 100 trenera nagrađeno je za svoj rad u prethodnoj sezoni.

Na glavnoj svečanosti proglašenja najboljih u koledž košarci za proteklu sezonu pod patronatom VARIZON NABC nagrade su se dodeljivale u sledećim kategorijama: najbolji igrač, najbolji odbrambeni igrač, nagrada Pete Newell i na kraju trener godine.

Izabrani su sledeći:

najbolji igrač:

divizija 1- Jason Williams- Duke

divizija 2- Colin Ducharme- Longwood

divizija 3- Horace Jenkins- William

najbolji odbrambeni igrač:

Shane Battier - Duke

nagrada „Pete Newell“:

Jason Collins - Stanford

trener godine:

divizija 1 - Tom Izzo - Michigan State

divizija 2 - Ray Harper - Kentucky

divizija 3 - Mike Lonergan - Catholic

NAIA - Don Lane - Transylvania

Junior College - Jay Spoonhour -

Wabash Valley

Pobednike su birali članovi NABC.

U proteklim godinama za najbolje igrače i trenere birani su oni koji su u nastavku svoje karijere postali velike i slavne košarkaške ličnosti.

Igrači godine:

1975 David Thompson- NC State

1976 Scott May- Indiana

1977 Marques Johnson- UCLA

1978 Phil Ford- North Carolina

1979 Larry Bird- Indiana State

1980 Michael Brooks- La Salle

1981 Danny Ainge- Brigham Young

1982 Ralph Samson- Virginia

1983 Ralph Samson- Virginia

1984 Michael Jordan- North Carolina

1985 Patrick Ewing- Georgetown

1986 Walter Berry- St. John's

1987 David Robinson- Navy

1988 Danny Manning- Kansas

1989 Sean Elliott- Arizona

1990 Lionel Simmons- La Salle

1991 Larry Johnson- UNLV

1992 Christian Laettner- Duke

1993 Calbert Cheaney - Indiana

1994 Glenn Robinson- Purdue

1995 Shawn Respert- Michigan State

1996 Marcus Camby- Massachusetts

1997 Tim Duncan- Wake Forest

1998 Antawn Jamison - North Carolina
 1999 Elton Brand - Duke
 2000 Kenyon Martin- Cincinnati

Treneri godine:

1959 Eddie Hickey, Marquette
 1960 Pete Newell, California
 1961 Fred Taylor, Ohio State
 1962 Fred Taylor, Ohio State
 1963 Ed Jucker, Cincinnati
 1964 John Wooden, UCLA
 1965 Bill van Breda Kolff, Princeton
 1966 Adolph Rupp, Kentucky
 1967 John Wooden, UCLA
 1968 Guy Lewis, Houston
 1969 John Wooden, UCLA
 1970 John Wooden, UCLA
 1971 Jack Craft, Villanova
 1972 John Wooden, UCLA
 1973 Gene Bartow, Memphis State
 1974 Al McGuire, Marquette
 1975 Bob Knight, Indiana
 1976 Johnny Orr, Michigan
 1977 Dean Smith, North Carolina
 1978 Bill Foster, Duke
 Abe Lemons, Texas
 1979 Ray Meyer, DePaul
 1980 Lute Olson, Iowa
 1981 Jack Hartman, Kansas State
 Ralph Miller, Oregon State
 Don Monson, Idaho
 1982 Lou Carnesecca, St. John's
 1983 Marv Harshman, Washington
 1984 John Thompson, Georgetown
 1985 Eddie Sutton, Kentucky
 1986 Rick Pittino, Providence
 1987 John Chaney, Temple
 1988 P.J. Carlesimo, Seton Hall
 1989 Jud Heathcote, Michigan State
 1990 Mike Krzyzewski, Duke
 1991 George Raveling, Southern California
 1992 Eddie Fogler, Vanderbilt
 1993 Gene Keady, Purdue
 1994 Nolan Richardson, Arkansas
 Jim Harrick, UCLA
 1995 John Calipari, Massachusetts
 1996 Clem Haskins, Minnesota
 1997 Bill Guthridge, North Carolina
 1998 Mike Krzyzewski, Duke
 1999 Gene Keady, Purdue
 2000

Kongresne teme

Prepun dnevni red čekao je više od 300 trenera na zasedanju glavnih trenera divizije 1. Zasedanje u okviru kongresa NABC je jedina prilika tokom godine da treneri razmotre mnoga pitanja od vitalnog značaja za njihovu struku. Za sva pitanja imaju na raspolaganju četiri sata.

Osnovni pravac u razgovorima jeste jačanje značaja i uticaja trenerske organizacije. Na tim zadacima od ove godine radiće specijalizovana firma za odnose sa javnošću „Fleishman-Hillard“.

Ustanovljena je nova nagrada „Gu-

ardian Awards“ za trenere koji pokažu primeran rad.

Ostale teme koje su dominirale skupom jesu:

- Amaterizam
- Sloboda takmičenja
- Premeštanje finalnog turnira NCAA iz Južne Karoline
- Etika
- Razno
- Novo sedište NABC
- Kriterijumi selekcije za NIT

Ugovor - vitalni značaj za sigurnost trenera

Ako ste kandidat za glavnog trenera ili vam je taj posao ponuđen postavlja se pitanje koliko ste upoznati sa pregovaranjem oko uslova ugovora i da li će stavke iz ugovora korektno tretirati vas i vašu porodicu. Ovo je bila tema seminara koji je održan u okviru godišnjeg kongresa NABC. „Najvažniji aspekt trenerskog ugovora jeste završna odredba“ kaže Dennis Coleman generalni pravni savetnik NABC. „Ovo je zato što će 95% vas biti otpušteno. To je način kako ćete izaći iz ovog posla“. Na zasedanju Coleman i Mike Davis, profesor prava na univerzitetu Kansas, koji zastupaju mnoge košarkaške trenere, podvukli su važnost angažovanja advokata pri sklapanju ugovora.

„Neko ko vas zastupa može biti mnogo efikasniji za vas jer on može reći stvari koje vi ne biste rekli o sebi zbog stidljivosti“. Nisu samo u pitanju ugovori za velike pare koje se dobijaju u diviziji 1. Nekada je za ugovore u diviziji 2 i 3 potrebno mnogo više pažnje prilikom sklapanja. Ti ugovori su isto tako važni samo su cifre drugačije. Na zasedanju su data uputstva: a) kako dobiti trenerski posao i b) na šta obratiti pažnju prilikom sklapanja ugovora.

a) Prema Colemanu prva stvar na koju škole gledaju prilikom angažovanja glavnog trenera jeste sposobnost za regrutaciju igrača. No, to nije dovoljno. Univerzitetski predsednici žele trenere koji mogu da komuniciraju jednako dobro sa navijačima, roditeljima i fakultetom. Posedovanje dobre prakse u poslu kojim se bave takođe ima uticaja. Dosađajući rezultati i držanje govore u ime trenera.

b) Prema Davisu svaki ugovor bi morao da sadrži četiri osnovna dela:

1. Odgovornosti
 Odgovornosti bi trebale da budu kratke, slatke i veoma uopštene. Trener nije osoba koja skuplja novčane priloge niti je policajac za zabušante. Trener ima odgovornosti koje su vezane za košarkaški program. Nadalje, prema zaključnoj klauzuli ugovora trener može biti otpušten zbog gomile nedefinisanih oba-

veza, te ih stoga treba svesti na minimalnu meru i jasno ih definisati.

2. Termini

Za Davisa najbolja varijanta trajanja ugovora je pet godina pri čemu se ugovor produžava svake godine. To je najbolja varijanta za najveći broj trenera.

3. Nadoknada

Kada se dođe do finansijskih uslova Davis preporučuje da se uđe u srž materije. Kada su finansijski uslovi u pitanju tu postoji više stavki. Prvo je redovna plata koja se dobija od škole. Tu je takođe i naknada za troškove, selidbu, bonusi i troškovi kao što su osiguranje i zdravstvena zaštita. Veoma često te stvari se moraju tražiti jer su škole spremne da sve to pokriju ali to neće odmah ponuditi. Dogovori oko kampova, raznih odobrenja, radio i TV ugovora i poslova takođe treba da se unapred definišu.

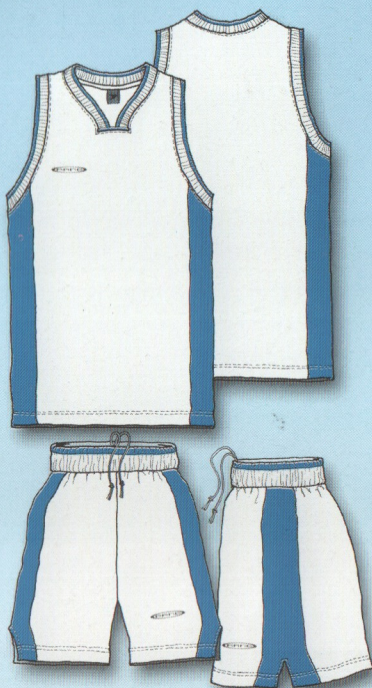
4. Kraj posla

Kada dođe vreme da se napusti posao, zaključna klauzula može biti spasilac za trenera i njegovu familiju. „Naš posao advokata jeste da vam obezbedimo da kad sa posla odete, odete najmanje sa onim što vam je obećano“ kaže Coleman. Završetak posla može biti sa razlogom ili bez razloga. Razlozi moraju biti što malobrojniji. Kršenje propisa NCAA, nesposobnost ili čak smrt nisu razlozi za raskid ugovora. Treba se koncentrisati na garancije i godine trajanja ugovora. Tu bi bilo od pomoći da se angažuje advokat. Posebno se preporučuje angažovanje pravnog profesionalca kada su u pitanju specifični ugovori.

NABC je sigurno primer u svakom pogledu kako jedna organizacija košarkaških trenera može da funkcioniše. Teško je naravno, porediti bilo koju trenersku organizaciju u košarkaškom svetu, pa i našu, sa NABC kada se ima u vidu tradicija i brojnost koju ta organizacija ima. No, tradiciju treba čuvati, negovati i razvijati što je upravo slučaj sa NABC. Iz godine u godinu ta se organizacija razvijala i dobijala na značaju. Njen glas danas ima „težinu“. Većina videnijih trenera bili su funkcioneri u udruženju ili su to još uvek. Uloga udruženja u razvoju košarkaške igre je sigurno ogromna srazmerno uticaju trenerskih legendi koje su njeni članovi. NABC je vrhunski organizovana profesionalna organizacija sa značajnim budžetom koji se namenski koristi.

Insistiranje da udruženje treba da bude „košarkaško bratstvo“ nije slučajna stvar. Ljubav koju treneri osećaju prema košarci i fanatizam koji se u njihovom radu ispoljava daje gotovo relijijske osnove udruženju u kome, izgleda, „Etički kod“ zamenjuje Bibliju.

RANG

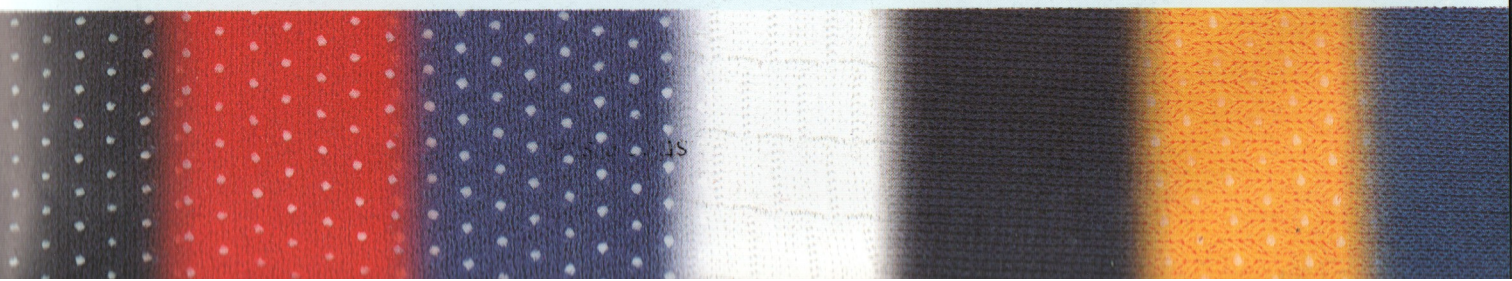

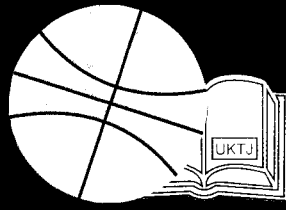
Košarkaški kompleti:

- Dresovi
- Trenerke
- Čarape

RANG TEAM - PRODAJA SPORTSKE OPREME ZA KLUBOVE

ITM Company, Omladinskih brigada 86, 11070 Beograd • Tel: +381 (0)11 3107-518 • Fax: +381 (0)11 3107-493
kontakt: Željko Korać • Tel: +381 (0)11 3107-435

D O Đ I T E , M I S M O K O D K U C E